

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Ukazatele finanční analýzy v závislosti na způsobu
vykazování**

Bc. Anna Krejcarová

© 2023 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Anna Krejcarová

Ekonomika a management

Název práce

Ukazatele finanční analýzy v závislosti na způsobu vykazování

Název anglicky

Financial analysis indicators depending on the method of reporting

---

Cíle práce

Cílem práce je porovnat ukazatele finanční analýzy vybrané společnosti v závislosti na vykazování dle České účetní legislativy a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Výsledkem porovnání je zjistit jaké jsou rozdíly ve vykazování a jak ovlivňují ukazatele finanční analýzy.

Metodika

V první části práce je teoretické seznámení s danou problematikou na základě české i zahraniční odborné literatury a dalších potřebných zdrojů. Jsou zde popsány způsoby vykazování dle České účetní legislativy a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví a jejich difference, také jsou představeny metody finanční analýzy.

Ve druhé části práce je nejprve představen vybraný podnik, který vede účetnictví podle České účetní legislativy a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Poté jsou rozebrány rozdíly ve výkaznictví a v rámci zpracování finanční analýzy daného podniku je poukázáno na vliv rozdílného výkaznictví na jednotlivé ukazatele.

Na závěr jsou na základě výsledků a zjištění ve druhé části práce shrnuty rozdíly ve výkaznictví a jejich vliv na ukazatele finanční analýzy.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Česká účetní legislativa, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, účetnictví, rozvaha, výkaz zisků a ztráty, finanční analýza

---

Doporučené zdroje informací

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. Brno: BizBooks, 2017. ISBN 978-80-265-0692-8.

JÍLEK, J. *Hlavní účetní systémy IFRS a US GAAP*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-247-2774-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel; ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza : komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.

KRUPOVÁ, L. *IFRS: mezinárodní standardy účetního výkaznictví : interpretace a aplikace v podnikové praxi*. 3. vydání. Praha: VOX, 2019. ISBN 978-80-87480-70-0.

MIRZA, A . A. a HOLT, G. J. *IFRS Practical Implementation Guide and Workbook*. New Jersey, 2011. ISBN 978-0-470-64791-2.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.

SKÁLOVÁ, J. a SUKOVÁ, A. *Podvojný účetnictví*. Praha: Grada, 2022. ISBN 978-80-271-3595-0.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. et Ing. Ondřej Škubna, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 16. 6. 2022

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 2. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 09. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ukazatele finanční analýzy v závislosti na způsobu vykazování" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.11.2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. et Ing. Ondřeji Škubnovi, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce, ochotu, vstřícný přístup a cenné rady. Také bych ráda poděkovala účetní společnosti za poskytnutí potřebných dat a konzultace během psaní diplomové práce.

Ukazatele finanční analýzy v závislosti na způsobu vykazování

Abstrakt

Cílem diplomové práce je analyzovat rozdíly mezi účetními výkazy sestavenými dle české účetní legislativy a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví a posoudit jejich dopad na ukazatele finanční analýzy. Práce se věnuje problematice účetních výkazů a finanční analýzy se změřením na poměrové ukazatele. Teoretická východiska jsou zpracována pomocí odborné literatury, která obsahuje zásadní koncepty a metodologie v oblasti účetnictví a finanční analýzy, a jsou využity potřebné legislativní zdroje. Na teoretická východiska navazuje praktická část, kde je nejprve charakterizován podnik, který zpracovává účetní výkazy dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví a paralelně zpracovává účetní výkazy dle české účetní legislativy. Prostřednictvím horizontální analýzy jsou následně prezentovány odchylky, které vznikají u jednotlivých položek v důsledku rozdílného výkaznictví. Poté následuje zpracování finanční analýzy pomocí poměrových ukazatelů a je zhodnocen vliv rozdílného výkaznictví na jednotlivé ukazatele. V neposlední řadě je zhodnocena finanční situace podniku. Na závěr jsou shrnuty odlišnosti v prezentaci účetních výkazů a zhodnocení vlivu těchto rozdílů na ukazatele finanční analýzy.

Klíčová slova: česká účetní legislativa, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, účetní výkazy, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, finanční analýza, poměrové ukazatele

Financial analysis indicators depending on the method of reporting

Abstract

The aim of the master's thesis is to analyse the differences between financial statements prepared in accordance with Czech accounting legislation and International Financial Reporting Standards, and to assess their impact on financial analysis indicators. The thesis addresses on the issue of financial statements and financial analysis with a focus on ratios. The theoretical framework is elaborated based on professional literature containing fundamental concepts and methodologies in the field of accounting and financial analysis, utilizing necessary legislative resources. The practical part follows the theoretical framework, initially characterizing a company that prepares financial statements according to International Financial Reporting Standards and simultaneously compiles financial statements in compliance with Czech accounting legislation. Through horizontal analysis, discrepancies arising in individual items due to differing accounting standards are presented. Subsequently, financial analysis is conducted using ratios to evaluate the influence of different accounting standards on each indicator. Lastly, an assessment of the company's financial situation is provided. The conclusion summarizes the differences in financial statement presentation and evaluates the impact of these disparities on financial analysis indicators.

Keywords: Czech accounting legislation, International Financial Reporting Standards, financial statements, balance sheet, income statement, financial analysis, ratios

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	15
3.1 Mezinárodní harmonizace účetnictví a účetního výkaznictví	15
3.2 Účetní výkazy v souladu s českou účetní legislativou	16
3.2.1 Právní předpisy	16
3.2.2 Kategorie účetních jednotek	16
3.2.3 Struktura účetní závěrky	17
3.3 Účetní výkazy v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ...	21
3.3.1 Východiska pro sestavení účetní závěrky dle IFRS v České republice	21
3.3.2 Koncepční rámec účetní závěrky sestavené v souladu s IFRS	22
3.3.3 Účetní závěrka v souladu s IFRS	23
3.4 Finanční analýza.....	29
3.5 Ukazatele finanční analýzy	30
3.6 Poměrové ukazatele	31
3.6.1 Likvidita.....	32
3.6.2 Solventnost.....	35
3.6.3 Aktivita	38
3.6.4 Rentabilita.....	42
4 Vlastní práce	47
4.1 Charakteristika účetní jednotky.....	47
4.2 Horizontální analýza	49
4.3 Poměrové ukazatele	53
4.3.1 Likvidita.....	53
4.3.2 Solventnost.....	59
4.3.3 Aktivita	63
4.3.4 Rentabilita.....	68
5 Výsledky a diskuze	72
6 Závěr.....	84
7 Seznam použitých zdrojů	87
8 Seznam tabulek, vzorců, grafů a zkratk.....	90
8.1 Seznam tabulek	90
8.2 Seznam vzorců	90

8.3	Seznam grafů.....	91
8.4	Seznam použitých zkratk.....	92
9	Přílohy	93

1 Úvod

V současném globalizovaném ekonomickém prostředí nabývají rozdíly mezi účetními standardy stále většího významu. Zvyšuje se tlak na harmonizaci účetního výkaznictví s cílem zajistit sjednocení, srozumitelnost a spolehlivost účetních výkazů. Diplomová práce se zaměřuje na porovnání české účetní legislativy s mezinárodními účetními standardy, kterými jsou Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS. Cílem této analýzy je identifikovat a zhodnotit vliv rozdílného výkaznictví na klíčové ukazatele finanční analýzy.

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví byly primárně koncipovány pro kapitálové společnosti, jejichž cílem je dosahování zisku. Od roku 2005 je používání souboru IFRS vyžadováno Evropskou unií pro společnosti emitující veřejně obchodovatelné cenné papíry. Použití IFRS pro individuální účetní závěrky je upraveno v §19a zákona č. 563/1991 S., o účetnictví, zatímco §23 upravuje užití IFRS v konsolidaci. Úprava českého účetnictví postupně inkorporuje řadu prvků obsažených v IFRS a dá se předpokládat, že tento proces harmonizace bude v budoucnu i nadále pokračovat.

Prvním zásadním krokem k harmonizaci českého a mezinárodního účetnictví bude nový Zákon o účetnictví, který má vejít v platnost 1.1.2025. Tato novela zákona se zaměřuje na přiblížení české účetní legislativy k Mezinárodním standardům účetního výkaznictví IFRS. Plánované změny zahrnují například rozšíření povinnosti vést účetnictví dle IFRS, možnost účtování v jiné funkční měně, převzetí některých oceňovacích postupů aktiv a závazků z IFRS apod.

Jakožto praktikující účetní se setkávám s narůstajícím tlakem na harmonizaci účetního výkaznictví a s potřebou porovnání účetních výkazů mezi různými zeměmi. Tento osobní zájem a přesvědčení o důležitosti porovnání účetních výkazů mě motivovalo k zaměření mé diplomové práce na analýzu rozdílů mezi českou účetní legislativou a Mezinárodními standardy účetního výkaznictví a jejich dopad na ukazatele finanční analýzy.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je porovnat ukazatele finanční analýzy vybrané společnosti v závislosti na vykazování dle české účetní legislativy a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Výsledkem porovnání je zjistit jaké jsou rozdíly ve vykazování a jak ovlivňují ukazatele finanční analýzy. Dílčím cílem je zhodnocení finanční situace podniku.

2.2 Metodika

Diplomová práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část je sestavena z české i zahraniční odborné literatury a související legislativy. Obsahuje nejprve seznámení s pojmem mezinárodní harmonizace účetnictví a účetního výkaznictví. Následně jsou představeny rozdílné druhy výkaznictví, dle české účetní legislativy (ČÚL) a dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS). V druhé polovině teoretické části práce je přiblížena finanční analýza. Zaměření je na jednotlivé ukazatele finanční analýzy zejména na poměrové ukazatele. Poměrové ukazatele jsou rozděleny na ukazatele likvidity, solventnosti, aktivity a rentability. U jednotlivých ukazatelů jsou přiblíženy vzorce dle různých autorů a jejich význam v definici finanční situace podniku.

Druhou částí práce je praktická část, která navazuje na již představená teoretická východiska. Nejprve je krátce přestaven podnik XYZ s.r.o., který si z důvodu anonymity nepřeje být jmenován. Následně je podnik podroben finanční analýze za období 2020-2022 a jsou porovnány rozdíly mezi výkaznictvím dle ČÚL a IFRS a jejich vliv na finanční ukazatele. Jednotlivé analýzy jsou proloženy přehlednými tabulkami a pro zjednodušení jsou použity grafy.

Horizontální analýza se zaměřuje na porovnání rozdílů při vykazování dle ČÚL a IFRS. Aby bylo možné horizontální analýzu provést, je za potřeby přepočítány výkazy dle IFRS na CZK. Pro přepočet jsou použity kurzy devizového trhu vyhlášené Českou národní bankou (viz příloha č. 1) k poslednímu dni daného roku.

Tabulka 1 - Vzorce využití v kapitole Vlastní práce - horizontální analýza

Název ukazatele	Vzorec	Autor
Horizontální analýza	absolutní změna = ukazatel IFRS - ukazatel ČÚL	Ručková, 2019; Sedláček, 2011
	procentní změna = absolutní změna * 100 / ukazatel ČÚL	

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Dále jsou vypočítány poměrové ukazatele a porovnány rozdíly, které vznikají při rozdílném vykazování. Při výpočtech je využita měna výkazů, což znamená, že pro výpočet s využitím dat vykazovaných dle ČÚL je použita měna CZK a pro výpočet dle IFRS je použita měna EUR. U poměrových ukazatelů dochází ke komparaci výsledných hodnot finanční analýzy.

Použité vzorce jsou níže v tabulce 2. Z důvodu rozdílného výkaznictví jsou některé položky upraveny. Jedná se o položky oběžná aktiva, kde jsou u výkazů dle IFRS sečteny položky krátkodobá aktiva a pohledávky z termínovaných operací. Naopak v rámci výkazů dle ČÚL je nutné z oběžných aktiv odečíst dlouhodobé pohledávky. Kromě toho jsou z dlouhodobých aktiv dle IFRS vyjmuty pohledávky z termínovaných operací, aby se dalo porovnat se stálými aktivy v ČÚL.

Tabulka 2 - Vzorce využití v kapitole Vlastní práce - poměrové ukazatele

Název ukazatele	Vzorec	Autor
Likvidita		
Běžná likvidita 1	krátkodobá aktiva / krátkodobé závazky	Friedlob (2003); Weygandt (2013); Lee (2022); Helfert (2001); Robinson (2009)
Běžná likvidita 2	oběžná aktiva / krátkodobé závazky	Knápková, a další (2017); Růčková (2019); Sedláček (2011)
Pohotová likvidita	(peněžní prostředky + obchodovatelné CP + krátkodobé pohledávky) / krátkodobé závazky	Lee (2022); Helfert (2001); Robinson (2009)
Okamžitá likvidita	(peněžní prostředky + obchodovatelné CP) / krátkodobé závazky	Lee (2022); Robinson (2009)
Solventnost		
Ukazatel věřitelského rizika	cizí zdroje / celková aktiva	Knápková, a další (2017)
Ukazatel úrokového krytí	EBIT / nákladové úroky	Weygandt (2013); Sedláček (2011); Růčková (2019); Knápková, a další (2017)
Míra zadluženosti	cizí zdroje / vlastní kapitál	Knápková, a další (2017)
Aktivita		
Obrat stálých aktiv	tržby / stálá aktiva	Helfert (2001); Lee (2022); Sedláček (2011)
Obrat pohledávek	tržby / pohledávky	Friedlob (2003); Růčková (2019)
Obrat závazků	tržby / závazky	Růčková (2019)

Doba obratu krátkodobých pohledávek	365 / obrat krátkodobých pohledávek	Lee (2022); Ručková (2019)
Doba obratu pohledávek z obchodních vztahů	365 / obrat pohledávek z obchodních vztahů	
Doba obratu krátkodobých závazků	365 / obrat krátkodobých závazků	
Doba obratu závazků z obchodních vztahů	365 / obrat závazků z obchodních vztahů	
Rentabilita		
ROA s EBIT	EBIT / celková aktiva	Knápková, a další (2017)
ROA s EAT	EAT / celková aktiva	Helfert (2001)
ROCE s EBIT	EBIT / dlouhodobé závazky + VK	Knápková, a další (2017)
ROCE s EAT	EAT / dlouhodobé závazky + VK	
ROE s EAT	EAT / VK	Friedlob (2003); Sedláček (2011); Knápková (2017)
ROS s EBIT	EBIT / tržby	Sedláček (2011)
ROS s EAT	EAT / tržby	

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Součástí praktické části je kapitola ‚Výsledky a diskuze‘ shrnující výsledky praktické části a součástí jsou doporučené změny ve vykázání některých položek s vlivem na jednotlivé ukazatele finanční analýzy. Část krátkodobých závazků z výkazu dle ČÚL je převedeno do dlouhodobých, jedná se o závazky splatné za více než 1 rok. Vzorce solventnosti jsou upraveny a do čitatele jsou vloženy celkové dluhy obsahující úročené půjčky od banky a spřízněné osoby.

Tabulka 3 - Vzorce využití v kapitole Vlastní práce - solventnost

Název ukazatele	Vzorec	Autor
Solventnost		
Ukazatel věřitelského rizika	celkové dluhy / celková aktiva	Weygandt (2013); Helfert (2001); Robinson (2009)
Míra zadluženosti	celkové dluhy / akcionářské investice (vlastní kapitál)	Helfert (2001)

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Závěrem jsou shrnuty základní rozdíly mezi vykazováním přebrané z teoretické části práce a zejména jsou shrnuty výsledky finanční analýzy a vzniklé rozdíly mezi různými druhy vykazování.

3 Teoretická východiska

V rámci kapitoly ‚Teoretická východiska‘ je nejprve pojednáno o mezinárodní harmonizaci účetnictví a účetního výkaznictví. Následně jsou v jednotlivých podkapitolách představeny účetní výkazy dle české účetní legislativy a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Ve druhé části kapitoly jsou charakterizovány ukazatele finanční analýzy.

3.1 Mezinárodní harmonizace účetnictví a účetního výkaznictví

Ve světě je mnoho národních úprav účetnictví, které vedou k neporovnatelnosti účetních dat. Odborníci se tedy již řadu let snaží o harmonizaci účetnictví, která slouží k přibližování účetních norem, zásad a výkazů různých států tak, aby byly obecně srozumitelné a porovnatelné (Hinke, a další, 2016) (Sedláček, 2004).

Tlak na harmonizaci účetního výkaznictví se postupem času zvyšuje a rozšiřuje se i mimo rámec velkých podnikatelských uskupení. Zejména z důvodu potřeby sjednocení informačních systémů, zvýšení spolehlivosti, srovnatelnosti, srozumitelnosti a urychlení komunikace. V současné době existují tři významné směry ve kterých se mezinárodní harmonizace realizuje:

1. Účetní směrnice Evropské unie
2. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS
3. Účetní standardy US GAAP (Dvořáková, 2022).

V Evropské unii existuje regulace účetnictví již od vydání první směrnice, která se týkala účetnictví. Zásadní legislativní dokumenty pro oblast účetnictví byly čtvrtá směrnice Rady Evropského společenství zaměřující se na obsah roční účetní závěrky, sedmá směrnice Rady EHS zaměřující se na konsolidovanou účetní závěrku a směrnice Rady EHS upravující účetní závěrky bank, pojišťoven a ostatních finančních institucí (Dvořáková, 2022).

Z důvodu možnosti různých variantních přístupů nebyly směrnice dostatečné k tomu, aby vedly k harmonizaci evropského účetnictví. Proto v roce 2000 Evropská komise dospěla k rozhodnutí o nové harmonizační strategii a nástrojem regulace evropského účetnictví se staly standardy IFRS (Dvořáková, 2011).

Pro světovou harmonizaci účetnictví jsou důležité také americké obecně uznávané účetní zásady US GAAP, které i přes určité rozdíly, jsou postaveny na podobných principech jako IFRS (Jílek, 2018).

3.2 Účetní výkazy v souladu s českou účetní legislativou

3.2.1 Právní předpisy

Účetnictví se v České republice řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Zákon vychází z evropských předpisů, upravuje rozsah, způsob vedení účetnictví, zveřejňování informací z účetnictví, také požadavky na jeho průkaznost, podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu a v neposlední řadě upravuje i systém sankcí, jakožto prostředek vynutitelnosti práva (Králová, a další, 2022).

Dalšími ze základních právních předpisů upravujících české účetnictví jsou vyhlášky k zákonu o účetnictví, české účetní standardy a vnitřní směrnice účetní jednotky (Šteker, a další, 2021).

Zákon o účetnictví je právním základem českého účetnictví a platí pro všechny účetní jednotky. Jednotlivé vyhlášky k zákonu o účetnictví specifikují různá pravidla pro jednotlivé skupiny účetních jednotek jako jsou například banky, pojišťovny, neziskové organizace aj. Následně jsou vyhlášky rozpracovány do větších detailů a vznikají České účetní standardy, které mají zajišťovat srovnatelnost účetních závěrek mezi jednotlivými účetními jednotkami (Novotný, 2022).

České účetnictví je ovlivněno i dalšími předpisy jako je zákon o obchodních korporacích, zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, zákon o dani z příjmu, zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu, zákon o dani z přidané hodnoty, zákon o spotřebních daních, zákon o dani silniční, zákon o dani z nemovitých věcí, zákoník práce, zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zákon o pojistném na veřejné všeobecné zdravotní pojištění a zákon o nemocenském pojištění (Šteker, a další, 2021).

3.2.2 Kategorie účetních jednotek

Novela zákona o účetnictví (zákon č. 221/2015 Sb.), která je účinná od 1.1.2016 ovlivňuje sestavování účetních závěrek obchodních korporací. Vede zejména k souladu se směrnicí 2013/34/EU, ale také k modernizaci výkazů a jejich lepší a přesnější vypovídací schopnosti. Jsou zde rozlišovány čtyři kategorie účetních jednotek mikro, malé, středí a

velké. Do kategorie je účetní jednotka zahrnuta pokud splňuje alespoň dvě ze tří kritérií. Jednotlivé kategorie určují různé povinnosti ve vykazování.

Celkovými aktivy se rozumí úhrn aktiv zjištěný v rozvaze. Celkový obrat je součet výnosů snížený o prodejní slevy, dělený počtem měsíců v účetním období a vynásobený dvanácti. Průměrný počet zaměstnanců je dán metodikou Českého statistického úřadu, tedy jejich průměrný přepočtený evidenční počet (zákon č. 563/1991 Sb.)

Tabulka 4 - Kategorizace účetní jednotky

Kategorie účetní jednotky	Celková aktiva	Celkový obrat	Průměrný počet zaměstnanců
mikro	do 9 000 000 Kč	do 18 000 000 Kč	do 10
malá	do 100 000 000 Kč	do 200 000 000 Kč	do 50
střední	do 500 000 000 Kč	do 1 000 000 000 Kč	do 250
velká	nad 500 000 000 Kč	nad 1 000 000 000 Kč	nad 250

Zdroj: Skálová a kolektiv, 2019

3.2.3 Struktura účetní závěrky

Dle zákona o účetnictví (§ 18) mají všechny účetní jednotky povinnost sestavit účetní závěrku, která obsahuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu. Střední a velké účetní jednotky navíc sestavují přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.

Zákon o účetnictví v (§ 6) dále rozlišuje čtyři druhy účetní závěrky – řádnou, mimořádnou, mezitímní a konsolidovanou. Řádná účetní závěrka je sestavena k poslednímu dni účetního období. Mimořádná účetní závěrka se sestavuje k jinému dni než je řádná účetní závěrka. Mezitímní účetní závěrka je sestavena v průběhu účetního období a to jen v případě, že je to vyžadováno zvláštními právními předpisy. A konsolidovanou účetní závěrku sestavují obchodní korporace, které jsou ovládající osobou a spadají do kategorie střední účetní jednotky.

V § 18 zákona o účetnictví je definováno, jaké účetní jednotky mohou sestavovat účetní závěrku ve zkráceném a plném rozsahu. Pokud není zákonem stanoveno jinak, ve zkráceném rozsahu mohou sestavit účetní závěrku všechny účetní jednotky, které nejsou povinny mít účetní závěrku ověřenou auditorem. V plném rozsahu pak účetní závěrku sestavují účetní jednotky, které mají povinnost ji mít ověřenou auditorem.

Mikro a malé účetní jednotky bez povinnosti auditu mají povinnost zveřejňovat pouze rozvahu a přílohu. Malé účetní jednotky s povinností auditu musí zveřejňovat rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu. Další dvě kategorie – střední a velké účetní jednotky s povinným auditem musí zveřejňovat rozvahu, výkaz zisku a ztráty, přílohu, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu (zákon č. 563/1991 Sb.).

V tabulce 5 jsou barevně vyobrazeny provázanosti mezi účetními výkazy.

Tabulka 5 - Vztahy mezi účetními výkazy dle ČÚL

Přehled o peněžních tocích		Rozvaha		Přehled o změnách vlastního kapitálu	Výkaz zisků a ztrát	
Počáteční stav peněžních prostředků	Výdaje	Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál	Zvýšení a snížení vlastního kapitálu	Náklady	Výnosy
Příjmy		Oběžná aktiva	VH za účetní období		VH za účetní období	
	Konečný stav peněžních prostředků	Peněžní prostředky	Cizí kapitál			

Zdroj: Šteker, a další, 2021

Rozsah a způsob sestavování účetní závěrky je více do detailů rozpracován ve vyhlášce 500/2002 Sb.

3.2.3.1 Rozvaha

Rozvaha udává přehled o stavu majetku (aktiva) a zdrojích jeho krytí (pasiva) k určitému datu. V rozvaze musí vždy platit bilanční pravidlo, které říká, že celková aktiva se rovnají celkovým pasivům. Konkrétní uspořádání a označení položek rozvahy je v Příloze č. 1 vyhlášky 500/2002 Sb. (Šteker, a další, 2021).

Strana aktiv se skládá ze tří sloupců běžného období – brutto, korekce, netto, a jednoho sloupce minulého období, který se udává v netto hodnotě. Strana pasiv se skládá pouze ze dvou sloupců – běžné a minulé období (vyhláška 500/2002 Sb.).

3.2.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty udává přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření. Tento výkaz je možné sestavit v druhovém či účelovém členění a je pouze na rozhodnutí

účetní jednotky dle jakého členění chce výkaz sestavovat. Ve výkazu je znázorněno vždy běžné a minulé období. Jednotlivé uspořádání a označení položek výsledku zisku a ztráty je v příloze č. 2 a 3 vyhlášky 500/2002 Sb. (Růčková, 2019).

Výsledek hospodaření je ve výkazu zisku a ztráty rozčleněn na:

- provozní výsledek hospodaření,
- finanční výsledek hospodaření,
- výsledek hospodaření před zdaněním,
- výsledek hospodaření po zdanění,
- výsledek hospodaření za účetní období (Šteker, a další, 2021).

3.2.3.3 Příloha

Příloha je nedílnou součástí účetní závěrky a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Součástí každé přílohy jsou základní informace:

- informace dle zákona o účetnictví podle § 18 odst. 3 (název a sídlo firmy, IČO aj.),
- informace o použitých obecných účetních zásadách, metodách a odchylkách od těchto metod,
- informace o použitém oceňovacím modelu a technice při ocenění reálnou hodnotou,
- výše závazkových vztahů se splatnosti delší než 5 let,
- celková výše závazkových vztahů, které jsou kryty věcnými zárukami s uvedením povahy a formy těchto záruk,
- výše záloh, závdavků, zápůjček a úvěrů poskytnutých členům řídicích, kontrolních a případně správních orgánů s uvedením úrokové sazby,
- výše a povaha jednotlivých položek výnosů a nákladů, které jsou mimořádné svým objemem nebo původem,
- celková výše závazkových vztahů a poskytnutých věcných záruk s uvedením jejich povahy a formy, které nejsou vykázány v rozvaze,
- průměrný počet zaměstnanců (Skálová, a další, 2019).

Do přílohy se také připisují informace o událostech, které nastaly mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky a mají ekonomické dopady na společnost (Šteker, a další, 2021).

3.2.3.4 Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích (cash flow) udává informace o příjmech a výdajích neboli o pohybu peněžních prostředků a jejich ekvivalentů v průběhu účetního období (Šteker, a další, 2021).

Zpracování přehledu o peněžních tocích má využití při krátkodobém i dlouhodobém plánování finančního hospodářství, při hodnocení investic a plánování nových investic, při hodnocení platební schopnosti a likvidity, při finanční analýze a při zjišťování tržní ceny jednotky (Skálová, a další, 2019).

Sestavený přehled o peněžních tocích se dělí na tři typy činností – provozní, investiční a finanční. Mezi provozní činnosti se řadí základní výdělečné činnosti účetní jednotky a ostatní, které nelze přiřadit do investiční či finanční činnosti. Investiční činnost je pořízení a prodej dlouhodobého majetku nebo činnosti související s poskytováním úvěru, zápůjček a výpomocí a nezařazují se mezi finanční. V neposlední řadě mezi finanční činnosti se řadí, které mají za vliv změnu vlastního kapitálu závazků (Šteker, a další, 2021).

3.2.3.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu je doplňkový výkaz k pasivům a informuje o zvýšení či snížení položek vlastního kapitálu mezi rozvahovými dny (Růčková, 2019).

Zároveň ukládá účetní jednotce povinnost vyčíslit vyplacené podíly na zisku a zdroje, ze kterých bylo čerpáno (Skálová, a další, 2019).

3.2.3.6 Oceňování

Oceňování dle českých předpisů je dáno zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, který specifikuje, že se oceňuje majetek a závazky účetní jednotky k okamžiku uskutečnění účetního případu a k rozvahovému dni. V případě přecenění z cizí měny na českou korunu se využívá denní aktuální kurz České národní banky nebo pevný kurz daný interní směrnicí.

Při počátečním oceňování se využívají tyto druhy dané zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, § 25:

- Pořizovací cena – cena za kterou byl majetek pořízen se souvisejícími náklady; využívá se k ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného

majetku, nakupovaných zásob, cenných papírů a podílů, derivátových operací a pohledávek nabytých za úplatu či vkladem;

- Reprodukční pořizovací cena – cena majetku v době jeho účtování; využívá se k ocenění majetku vytvořeného vlastní činností u kterých se nedají určit vstupní náklady a v případě bezúplatného nabytí;
- Vlastní náklady – součástí jsou přímé náklady vynaložené na výrobu a přiřaditelné nepřímé náklady vztahující se k výrobě; využívá se k ocenění hmotného a nehmotného majetku, zásob vytvořených vlastní činností;
- Jmenovitá hodnota – peněžní prostředky a ceniny, pohledávky při vzniku, závazky.

3.3 Účetní výkazy v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví

Historie mezinárodních standardů účetního výkaznictví sahá do roku 1973, kdy byl založen Výbor pro tvorbu mezinárodních účetních standardů (IASB), jako nezávislá organizace v soukromém sektoru. Standardy vydávané IASB jsou označovány zkratkou IAS – International Accounting Standards (Dvořáková, 2011).

V roce 2001 byla založena Nadace IASB (IASCF), která následně ustanovila Radu IASB – International Accounting Standard Board, která je plně odpovědná za tvorbu celosvětově platných standardů účetního výkaznictví. Vydané standardy Radou IASB jsou označovány zkratkou IFRS – International Financial Reporting Standards. Dále byl založen Poradní sbor (SAC) a Výbor pro interpretace mezinárodního účetního výkaznictví (IFRIC), jehož předchůdcem byl interpretační výbor (SIC) (Dvořáková, 2011).

Mezinárodními standardy účetního výkaznictví IFRS nyní kompletně obsahují standardy IAS, IFRS, a interpretace SIC, IFRIC.

3.3.1 Východiska pro sestavení účetní závěrky dle IFRS v České republice

Povinnost sestavovat závěrku v souladu s mezinárodními standardy účetního výkaznictví IFRS v České republice stanovuje zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví.

Individuální účetní závěrka dle §19a zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví musí být sestavena dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS v případě, že je účetní

jednotka právníckou osobou založenou dle zákona o obchodních korporacích a zároveň je emitentem cenných papírů obchodovatelných na evropském regulovaném trhu.

Konsolidovanou účetní závěrku s využitím mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS má povinnost dle §23a zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví sestavit účetní jednotka, která je emitentem investičních cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu. Ostatní účetní jednotky s povinností sestavit konsolidovanou účetní závěrku mají možnost využít mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS.

Poslední možností sestavení účetní závěrky s využitím mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS v České republice je neoficiální použití mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS vedle aplikace českých účetních předpisů.

IFRS pro malé a střední podniky

V roce 2009 byla zveřejněna verze Mezinárodního standardu účetního výkaznictví pro malé a střední podniky (IFRS for SMEs). Jedná se o zjednodušenou verzi Mezinárodního standardu účetního výkaznictví IFRS. Má za cíl usnadnit účetní vykazování a zveřejňování malým a středním podnikům, které nemají veřejnou odpovědnost, neboli nejsou obchodovány na veřejných trzích či nespravují cizí aktiva jako svou hlavní podnikatelskou činnost, a zveřejňují běžnou účetní závěrku externím uživatelům (Wiley, 2018).

3.3.2 Konceptní rámec účetní závěrky sestavené v souladu s IFRS

Konceptní rámec (Conceptual Framework for Financial Reporting) představuje základní pilíř mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS, popisuje principy a koncepty na kterých jsou standardy postaveny. Účelem konceptního rámce je pomáhat IASB vyvíjet standardy, které jsou založeny na konzistentních principech a pomáhat uživatelům IFRS vyvíjet konzistentní účetní pravidla v případě, že na určitý scénář neexistuje žádný standard. Konceptní rámec rovněž slouží k porozumění a interpretaci mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS, což je potřeba k jejich správné aplikaci. Konceptní rámec není samostatným účetním standardem a tudíž nepřevyšuje jakýkoliv standard či požadavek standardu (IFRS Accounting Standards Navigator, 2023).

Původní text koncepčního rámce byl sepsán v roce 1989, postupně zastarával a proto byl v roce 2018 kompletně aktualizován. Nyní je složen z osmi částí (Wiley, 2022):

- Cíl účelového účetního výkaznictví,
- Kvalitativní charakteristiky užitečných účetních informací,
- Účetní závěrka a vykazující účetní jednotka,
- Prvky účetní závěrky,
- Uznání (zaúčtování) a odúčtování,
- Oceňování,
- Vykazování a zveřejnění,
- Koncept kapitálu a uchování kapitálu.

3.3.3 Účetní závěrka v souladu s IFRS

Standard IAS 1 určuje základní požadavky k prezentaci účetní závěrky, aby byla zajištěna srovnatelnost jak s účetními závěrkami za předchozí období, tak s účetními závěrkami jiných účetních jednotek (IFRS Accounting Standards Navigator, 2023).

Základním předpokladem sestavení účetní závěrky v souladu s IFRS je aktuální báze (vyjma výkazu o peněžních tocích) a předpoklad trvání účetní jednotky (going concern). Aktuální báze je metoda účetnictví, kdy jsou výnosy a náklady zaznamenávány ve chvíli jejich vzniku, nezávisle na toku peněz. Tato metoda umožňuje lepší zhodnocení finanční situace a výkonnosti podniku, protože zohledňuje všechny ekonomické činnosti za dané účetní období. Dalšími předpoklady je periodicitu vykazování (jeden kalendářní či hospodářský rok) a věrné a poctivé zobrazení skutečnosti (Dvořáková, 2011).

3.3.3.1 Uživatelé a cíle účetní závěrky

Koncepční rámec vychází z identifikace uživatelů účetní závěrky a jejich informačních potřeb. Účetní závěrka je určena zejména externím uživatelům jako jsou investoři, vlastníci, věřitelé, zaměstnanci, dodavatelé, odběratelé, konkurenční podniky, stát aj. Základním úkolem účetní závěrky je informovat uživatele o finanční situaci podniku a změnách ve finanční situaci. Informace o finanční situaci udává rozvaha, v mezinárodních standardech účetního výkaznictví se využívá pojem výkaz o finanční

situaci. O změnách ve finanční situaci informuje výkaz o úplném výsledku hospodaření či výkaz o peněžních tocích (Dvořáková, 2011).

3.3.3.2 Definice základních prvků účetní závěrky

Pro splnění základních cílů účetní závěrky sestavené dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS účetní jednotky poskytují informace o aktivech, závazcích, vlastním kapitálu, nákladech, výnosech, zisku a ztrátě, příspěvcích vlastníků, výplatách vlastníků a o peněžních tocích. Tyto informace spolu s dalšími informacemi z přílohy pomáhají uživatelům účetní závěrky předpovídat budoucí peněžní toky účetní jednotky, a zejména jejich načasování a jistotu (IFRS Accounting Standards Navigator, 2023).

Základní prvky účetní závěrky vztahující se k vyjádření finanční situace jsou:

- Aktiva (assets) – prostředek užívaný účetní jednotkou, jehož existence je výsledkem minulých skutečností a od něhož se očekává, že přinese podniku budoucí ekonomický prospěch;
- Závazky (liabilities) – povinnost účetní jednotky, která je výsledkem minulých skutečností a jejíž vypořádání je spojeno s úbytkem prostředků ekonomického prospěchu;
- Vlastní kapitál (equity) – zbytkový podíl na aktivech účetní jednotky po odečtení všech závazků (Jílek, 2018).

Základní prvky účetní závěrky vztahující se k výkonnosti jsou:

- Náklady (income) – snížení ekonomického prospěchu, k němuž došlo za účetní období, projevilo se úbytkem aktiv nebo zvýšením závazků, a které vedlo ke snížení vlastního kapitálu jiným způsobem než je rozdělení kapitálu vlastníků;
- Výnosy (expenses) – zvýšení ekonomického prospěchu, k němuž došlo za účetní období, projevilo se přírůstkem aktiv nebo snížením závazků, a které vedlo ke zvýšení vlastního kapitálu jiným způsobem než vkladem vlastníků (Jílek, 2018).

3.3.3.3 Oceňování

Oceňování je základním prvkem účetního výkaznictví a zásadně ovlivňuje vypovídací schopnost účetních informací. Pro sestavení účetní závěrky v souladu

s mezinárodními standardy účetního výkaznictví IFRS jsou v koncepčním rámci definovány tzv. oceňovací báze (measurement basis). Jsou popsány jejich výhody a nevýhody a faktory, které je třeba vzít při výběru oceňovací báze v úvahu. Základními oceňovacími bázemi jsou historická cena (historical cost) a současná hodnota (current value) (IFRS Accounting Standards Navigator, 2023).

Ocenění historickou cenou vychází z původních nákladů vynaložených na pořízení aktiva, tedy z pořizovacích cen a transakčních nákladů. V případě nedostupnosti informací o pořizovací ceně aktiva se použije odhadnutá cena (na základě objektivního odhadu), kterou by bylo za potřeby vynaložit v době pořízení. Závazky se oceňují cenou, kterou bude podle očekávání potřeba vynaložit na splacení závazku. Na rozdíl od současné hodnoty (current value) historická cena neodráží změny hodnot aktiv či závazku, s výjimkou případů, kdy se tyto změny týkají snížení hodnoty aktiva či zatížení závazku (IFRS Accounting Standards Navigator, 2023).

Ocenění současnou hodnotou je odvozeno z informací aktualizovaných tak, aby odrážely podmínky k datu ocenění. Na rozdíl od historické ceny nejsou aktiva či závazky odvozeny z transakce, která vedla k pořízení aktiva či závazku. Mezi základní oceňovací báze současné hodnoty patří:

- Reálná hodnota (fair value) – cena, která byla získána za prodej aktiva nebo zaplacená za převod závazku při řádné transakci mezi účastníky trhu k datu ocenění;
- Užitá hodnota aktiv a hodnota plnění u závazků (value in use for assets and fulfillment value for liabilities) – užitá hodnota je současná hodnota (present value) peněžních toků, které účetní jednotka očekává z užívání aktiva a z jeho konečného vyřazení; hodnota plnění je současná hodnota peněžních toků, které účetní jednotka očekává že bude povinna převést při plnění závazku;
- Současná cena (current cost) – cena ekvivalentního aktiva k datu ocenění, která se skládá z protihodnoty, která byla zaplacená k datu ocenění, plus transakční náklady; cena protihodnoty, která by byla získána za ekvivalentní závazek k datu ocenění snížená o transakční náklady (IFRS Accounting Standards Navigator, 2023).

Současná cena, stejně jako historická hodnota, je vstupní hodnotou – odráží ceny na trhu, na kterém by účetní jednotka aktivum pořídila nebo na kterém by jí vznikl závazek. Proto se liší od reálné hodnoty, užití hodnoty a hodnoty plnění, které jsou výstupními hodnotami. Na rozdíl od historické hodnoty však současná cena odráží podmínky k datu ocenění (IFRS Accounting Standards Navigator, 2023).

3.3.3.4 Struktura účetní závěrky

Struktura účetní závěrky je stanovena v IAS 1 mezinárodních standardech účetního výkaznictví IFRS a je povinná pro všechny účetní jednotky bez rozdílu. Složky účetní závěrky jsou:

- Výkaz o finanční pozici (Statement of financial position, Balance sheet) neboli rozvaha,
- Výkaz zisků a ztrát a ostatního úplného výsledku hospodaření (Statement of profit or loss and other comprehensive income) neboli výkaz o úplném výsledku hospodaření,
- Výkaz změn vlastního kapitálu (Statement of changes in equity),
- Výkaz o peněžních tocích (Statement of cash flow),
- Příloha (Notes) neboli komentáře a poznámky k účetním výkazům (IFRS Accounting Standards Navigator, 2023).

Výše zmíněná struktura se nevztahuje na mezitímní účetní závěrku, pro tu je stanoven standard IAS 34 (Dvořáková, 2011).

Jako všechny standardy mezinárodního účetního výkaznictví ani IAS 1 nestanovuje konkrétní formát jednotlivých účetních výkazů, ale pouze požadavky na jejich prezentaci a obsah. Stanovuje informace, které by měly být do účetních výkazů zahrnuty, jakým způsobem by měly být klasifikovány a jak by měly být prezentovány (Dvořáková, 2011).

V tabulce 6 jsou vyobrazeny vztahy mezi účetními výkazy sestavené dle mezinárodního účetního výkaznictví IFRS.

Tabulka 6 - Vztahy mezi účetními výkazy dle IFRS

Rozvaha		Výkaz zisků a ztrát	Výkaz změn vlastního kapitálu	Výkaz o peněžních tocích
Dlouhodobá aktiva	Vlastní kapitál	Výnosy	Výsledek hospodaření	Vlastní kapitál
Krátkodobá aktiva	Dlouhodobé závazky	Náklady		Peníze
Peníze	Krátkodobé závazky	Výsledek hospodaření		

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Rozvaha

V rámci mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS se od roku 2007 pro rozvahu užívá pojem výkaz o finanční pozici. Rozvaha je seznam aktiv a pasiv účetní jednotky a poskytuje přehled o majetku, závazcích a vlastním kapitálu za účetní období (Dvořáková, 2011).

Cílem rozvahy je ukázat zdroje, které má účetní jednotka k dispozici, a jak jsou tyto zdroje financovány. Tím umožňuje zhodnotit finanční situaci a stabilitu účetní jednotky. Základní vypovídací hodnotu rozvahy ovlivňuje zejména ocenění položek, zvolení vhodných kritérií pro sumarizaci aktiv a pasiv a zvolení vhodného způsobu pro řazení aktiv a pasiv v rozvaze (Dvořáková, 2011) (Lee, a další, 2022).

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS umožňují sestavovat rozvahu horizontální či vertikální formou. Dále umožňují zveřejňovat různé počty sloupců brutto, korekce a netto (Dvořáková, 2011).

Požadavky na sestavení rozvahy jsou zpracovány v IAS 1, který stanovuje zejména přístup ke klasifikaci aktiv a závazků. Základní klasifikací aktiv a závazků je rozlišení na krátkodobé a dlouhodobé. Krátkodobá aktiva a závazky jsou definované jako splatné do jednoho roku (Dvořáková, 2011).

Výkaz zisku a ztráty a ostatního úplného výsledku hospodaření

Účelem výkazu výsledku hospodaření a ostatního úplného výsledku je informovat uživatele o celkové výkonnosti účetní jednotky (Dvořáková, 2011).

Účetní jednotka se podle svého uvážení může rozhodnout, jestli bude vykazovat úplný výsledek hospodaření v rámci jednoho výkazu či v rámci dvou výkazů. Vykazování v rámci jednoho výkazu obsahuje všechny položky výnosů a nákladů v daném období. Vykazování ve dvou výkazech zahrnuje nejprve výkaz zisků a ztrát obsahující pouze výsledkové účinné operace a výkaz úplného výsledku hospodaření obsahující nevýsledkové účinné operace spojené se změnami vlastního kapitálu vyjma transakcí s vlastníky. Oba výkazy jsou provázány ziskem a ztrátou, které výkaz o úplném výsledku hospodaření přebírá z výkazu zisku a ztráty (Wiley, 2018).

Forma výkazu zisků a ztrát není v IAS 1 specifikována, zabývá se jím Čtvrtá směrnice Rady ES, která umožňuje sestavovat výkaz v horizontální či vertikální formě a také umožňuje náklady členit druhově či účelově (Dvořáková, 2011).

Výkaz změn vlastního kapitálu

Výkaz změn vlastního kapitálu odráží nejen počáteční a konečné zůstatky vlastního kapitálu, ale i jeho přírůstky a úbytky v daném období. V souladu s IAS 1 musí být všechny změny vlastního kapitálu z transakcí s vlastníky prezentovány odděleně od změn vlastního kapitálu, které se vlastníků netýkají (Wiley, 2018).

Výkaz o peněžních tocích

Výkaz peněžních toků poskytuje informace o operacích založených na peněžních prostředcích a využívá se k posouzení schopnosti podniku vytvářet kladné peněžní toky a plnit své závazky (Lee, a další, 2022).

Výkaz peněžních toků se snaží vysvětlit pohyb peněžních prostředků mezi běžným a předchozím účetním obdobím. Je definován v IAS 7, který specifikuje tři oblasti peněžních toků (Dvořáková, 2011):

- Provozní činnosti (operating activities) – hlavní výdělečné činnosti podniku,
- Investiční činnosti (investing activities) – činnosti spojené s nákupem či vyřazením dlouhodobých aktiv,

- Finanční činnosti (financing activities) – činnosti, které vedou ke změnám vlastního kapitálu a závazků účetní jednotky.

Příloha

V Mezinárodních standardech účetního výkaznictví se využívá pojem Komentáře (Notes). Příloha slouží k detailnímu rozboru informací uvedených v účetních výkazech. Dle IAS 1 musí být v příloze obsaženy informace o souladu účetní závěrky s mezinárodními standardy účetního výkaznictví IFRS, o podstatných účetních pravidlech, komentář k jednotlivým účetním výkazům, které nejsou uvedeny v jiných částech účetní závěrky a informace, které nejsou prezentovány jinde v účetní závěrce, ale jsou relevantní pro pochopení kterékoli z nich. Tím pomáhají uživatelům finančních výkazů lépe porozumět a interpretovat informace a přispívají k celkové transparentnosti a důvěryhodnosti finančního hlášení účetní jednotky (IFRS Accounting Standards Navigator, 2023).

3.4 Finanční analýza

Finanční analýza je metodickým přístupem k hodnocení finančního hospodaření podniku. Pomáhá podat informace o mnoha finančních ukazatelích jako je ziskovost, schopnost splácet své závazky, efektivnost využití aktiv apod. Hlavním cílem finanční analýzy je hodnocení minulé, současné a budoucí výkonnosti podniku za účelem investičního, úvěrového a jiného ekonomického rozhodování (Knápková, a další, 2017) (Robinson, a další, 2009).

Hlavními zdroji pro finanční analýzu jsou účetní výkazy – rozvaha, výkaz zisků a ztrát, výkaz o peněžních tocích, výkaz změn vlastního kapitálu a příloha (Růčková, 2019). Existují i další informační zdroje, které je možné k finanční analýze využít, jako je například Auditorská zpráva a Diskuze a analýza vedení (Management's discussion and analysis – MD&A) (Robinson, a další, 2009).

Pro správné vyhodnocení výsledků finanční analýzy je potřeba využít srovnání. Srovnání lze provádět na základně několika různých podkladů:

- Vnitropodnikové srovnání – užitečné pro porovnání změn mezi obdobími,
- Srovnání hodnot s průměrnými hodnotami v odvětví – poskytuje informace o postavení společnosti v rámci relevantního odvětví,

- Mezipodnikové srovnání – poskytuje informace o konkurenčním postavení podniku (Weygandt, a další, 2013).

Dalším důležitým faktorem pro vyhodnocení výsledků finanční analýzy je určení uživatelů finanční analýzy. Potenciálních uživatelů je mnoho, nejdůležitějšími a nejčastějšími uživateli finanční analýzy jsou manažeři, vlastníci (investoři) a věřitelé (Helfert, 2001).

3.5 Ukazatele finanční analýzy

Ke zpracování finanční analýzy je klíčový vhodný výběr ukazatelů. Ukazatele finanční analýzy se tradičně rozdělují do skupin dle jednotlivých metod výpočtu. V české literatuře se nejčastěji rozdělují ukazatele na čtyři základní skupiny. Absolutní ukazatele neboli ukazatele stavové, které zahrnují horizontální a vertikální analýzu. Dále rozdílové neboli tokové ukazatele, které se zaměřují na analýzu čistého pracovního kapitálu, analýzu fondů a cash flow. Nejrozsáhlejší skupinou jsou poměrové ukazatele složené z ukazatelů rentability, likvidity, zadluženosti, aktivity, kapitálového trhu a cash flow. V neposlední řadě se používají metody soustav ukazatelů, které obsahují DuPont a pyramidové rozklady (Růčková, 2019).

V zahraniční literatuře se lze setkat s odlišným rozdělením ukazatelů finanční analýzy. První kategorií zahrnuje analýzu společné velikosti (common size) obsahující horizontální a vertikální analýzu. Značně nejrozsáhlejší skupinou jsou poměrové ukazatele (ratios) složené z ukazatelů likvidity, aktivity, solventnosti, rentability a ocenění. Součástí finanční analýzy jsou také grafy, analytické prostředky a regresní analýza (Robinson, a další, 2009).

Horizontální analýza

Horizontální analýza, nazývaná také analýza trendů, je metoda finanční analýzy využívaná k vyhodnocování řady údajů z finančních výkazů za dané období. Jejím účelem je zjistit, zda dochází k nárůstu či poklesu položek finančních výkazů. Horizontální analýza je nejvíce využívaná ve vnitropodnikovém srovnání (Weygandt, a další, 2013).

Položky finančních výkazů a jejich změny lze sledovat v čase a porovnávat jejich hodnoty v absolutním vyjádření anebo porovnávat o kolik procent se dané položky změnil. Procentní vyjádření je vhodnější pro přehlednost a případné odvětvové porovnání (Růčková, 2019).

Zkoumání položek finančních výkazů pomocí horizontální analýzy a zaměření na minulé období je vhodné zejména u stabilních podniků ve stabilním konkurenčním prostředí. Avšak i v jiných případech je historická analýza vhodná a slouží jako základ pro odhad vývoje budoucnosti na základě minulých trendů. K porovnání se využívají data zejména z rozvahy a výkazů zisků a ztrát za období 3 – 10 let (Robinson, a další, 2009).

Výpočet horizontální analýzy v absolutním vyjádření je počítán jako rozdíl ukazatele v běžném období a ukazatele v minulém období. Procentní změna je založena na výpočtu pomocí absolutního vyjádření v poměru k minulému období a vynásobeno 100 aby se dospělo k procentnímu vyjádření (Růčková, 2019) (Sedláček, 2011).

Vzorec 1 - Horizontální analýza

absolutní změna	$\text{ukazatel (t)} - \text{ukazatel (t-1)}$
procentní změna	$\text{absolutní změna} * 100 / \text{ukazatel (t-1)}$

Zdroj: Růčková, 2019; Sedláček, 2011

Vertikální analýza

Vertikální analýza vyjadřuje poměr každé položky finančního výkazu k výchozí hodnotě, která udává základnu 100 %. Základní hodnotou bývají nejčastěji aktiva, výnosy či náklady (Robinson, a další, 2009).

Cílem vertikální analýzy je zjistit strukturu položek účetních výkazů. Vzhledem k jejímu procentnímu vyjádření je vhodná k odvětvovému porovnání (Růčková, 2019).

Vzorec 2 - Vertikální analýza

hledaný vztah (%)	$\text{položka výkazu} / \text{výchozí hodnota} * 100$
-------------------	--

Zdroj: Robinson, a další, 2009

3.6 Poměrové ukazatele

Analýza poměrovými ukazateli je nejčastěji využívanou metodou hodnocení finančního hospodaření podniku. Pomáhá porovnat finanční ukazatele jakýchkoliv podniků neohledně na jejich velikost (Růčková, 2019).

Nejlépe poslouží k hodnocení finančního hospodaření podniku při použití ve vybraných kombinacích, aby poukázaly na změny finančních podmínek a výkonnosti v průběhu několika období nebo ve srovnání s jinými podniky (Helfert, 2001).

Poměrové ukazatele vyjadřují vztah jedné nebo několika položek z účetních výkazů v poměru k jiné položce nebo skupině položek (Robinson, a další, 2009).

3.6.1 Likvidita

Pojem likvidita znamená schopnost splatit krátkodobé závazky ve chvíli jejich splatnosti. Jinými slovy, jde o schopnost rychle převést aktiva na hotovost nebo získat peněžní prostředky jinými způsoby, například pomocí financování (Analysis of Financial Statements: The Importance of Financial Indicators in Enterprise, 2019).

Analýza likvidity společnosti zahrnuje zkoumání vztahu mezi krátkodobými aktivy a krátkodobými závazky, aby se zjistilo, zda je společnost schopna plnit své závazky v krátkodobém horizontu. Naopak pojem solventnost souvisí s dlouhodobou perspektivou schopnosti podniku splácet své dluhy a zda jde o fungující podnik (Friedlob, a další, 2003).

Důležitým pojmem při analýze likvidity je pracovní kapitál. Termín pracovní kapitál ve skutečnosti znamená „krátkodobá aktiva“, ale běžně se používá k označení čistého pracovního kapitálu. Čistý pracovní kapitál (dále jen jako pracovní kapitál) je rozdíl mezi krátkodobými aktivy a krátkodobými závazky (Friedlob, a další, 2003).

Vzorec 3 - Čistý pracovní kapitál

Autor	Vzorec
Friedlob (2003)	krátkodobá aktiva - krátkodobé závazky
Růčková (2019)	oběžná aktiva - krátkodobé závazky

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Pracovní kapitál lze chápat jako část prostředků, které by podniku dovolily v omezeném rozsahu pokračovat v jeho činnosti, pokud by byl nucen splatit převážnou část nebo všechny své krátkodobé závazky. Pracovní kapitál je zásadní zejména pro věřitele, kteří si pomocí ukazatele zjišťují bezpečí svých financí a jistotu, že nedojde ve společnosti k nedostatku finančních prostředků (Analysis of Financial Statements: The Importance of Financial Indicators in Enterprise, 2019) (Růčková, 2019).

Pracovní kapitál má úzkou návaznost na ukazatel běžné likvidity, který nepřímo vyjadřuje velikost pracovního kapitálu. Může však nastat situace kdy mají dvě společnosti stejnou hodnotu pracovního kapitálu, ale hodnoty běžné likvidity se výrazně liší. Z toho plyne, že ukazatel běžné likvidity je spolehlivějším ukazatelem než pracovní kapitál. (Weygandt, a další, 2013).

Velikost pracovního kapitálu je závislá na oboru podnikání. O důležitosti tohoto ukazatele svědčí rovněž fakt, že v některých zemích je vypracováván speciální výkaz o tvorbě a použití pracovního kapitálu (Růčková, 2019).

V české literatuře se za základní ukazatele likvidity považuje ukazatel běžné likvidity, pohotové likvidity a okamžité likvidity. Dalšími používanými ukazateli likvidity jsou ukazatele čistého pracovního kapitálu a obrat pracovního kapitálu. Kromě toho je k hodnocení likvidity využíván podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech či celkových aktivech a likvidita z provozního cash flow (Růčková, 2019) (Sedláček, 2011) (Knápková, a další, 2017).

Nejvyužívanějšími ukazateli likvidity v zahraniční literatuře jsou ukazatele běžné likvidity a pohotové likvidity. Dále se využívá ukazatel okamžité likvidity, čistého pracovního kapitálu, provozního cash flow, defensive interval ratio a cash conversion cycle. Někteří autoři zahrnují do ukazatelů likvidity i obrat pohledávek a obrat zásob. (Friedlob, a další, 2003) (Robinson, a další, 2009) (Helfert, 2001) (Weygandt, a další, 2013).

Běžná likvidita (current ratio)

Běžná likvidita ukazuje přímou úměru mezi krátkodobými aktivy a krátkodobými závazky. Tímto se měří schopnost firmy splatit krátkodobé závazky v termínu splatnosti. Ukazatel běžné likvidity však nebere v potaz složení krátkodobých aktiv (Weygandt, a další, 2013).

Ukazatel běžné likvidity je citlivý na strukturu zásob, které jsou často pomalu přeměnitelné na hotovost (Sedláček, 2011).

Vzorec 4 - Běžná likvidita

Autor	Vzorec
Friedlob (2003); Weygandt (2013); Lee (2022); Helfert (2001); Robinson (2009)	krátkodobá aktiva / krátkodobé závazky
Knápková, a další (2017); Růčková (2019); Sedláček (2011)	oběžná aktiva / krátkodobé závazky

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Zahraniční autoři neudávají přesnou doporučenou hodnotu běžné likvidity, nicméně konstatují, že žádoucí jsou ustálené hodnoty s minimálními výkyvy. Čím vyšší jsou hodnoty, tím lepší je postavení pro věřitele, kterým dávají pocit bezpečí a jistoty, že budou mít rychlý přístup k prostředkům, které jim společnost dluží. Na druhou stranu příliš vysoké hodnoty mohou znamenat nevyužitou hotovost či vysoké úrovně zásob, které

bývají pomalu proměnitelné v hotovost. Vysoké hodnoty mohou také indikovat nevyužitou výpůjční sílu (Helfert, 2001).

Nižší hodnoty běžné likvidity indikují nedostatek dostupných likvidních aktiv a tím vyšší riziko nemožnosti uspokojit své krátkodobé závazky. Dále značí větší závislost na externím financování při placení krátkodobých závazků (Robinson, a další, 2009).

V české literatuře se autoři přiklánějí k podobným doporučením jako v zahraniční literatuře, avšak rozšiřují svá doporučení o konkrétní číselné hodnoty pro běžnou likviditu. Ve shodě doporučují optimální rozmezí běžné likvidity 1,5-2,5 (Knápková, a další, 2017) (Růčková, 2019).

Pohotová likvidita (quick ratio, acid test)

Ukazatel pohotové likvidity je konzervativnější než ukazatel běžné likvidity, protože zahrnuje pouze likvidnější krátkodobá aktiva, jako jsou hotovost, obchodovatelné cenné papíry a pohledávky, v poměru ke krátkodobým závazkům (Robinson, a další, 2009).

Ukazatel opomíjí z čitatele méně likvidní položky – zásoby, které jsou pomalu proměnitelné na hotovost, a předplacené výdaje, které zpět na hotovost přeměnit nejde. Proto může být ukazatel pohotové likvidity považován za lepší indikátor likvidity než ukazatel běžné likvidity (Friedlob, a další, 2003) (Robinson, a další, 2009).

Vzorec 5 - Pohotová likvidita

Autor	Vzorec
Friedlob (2003)	$(\text{peněžní prostředky} + \text{investice} + \text{krátkodobé pohledávky}) / \text{krátkodobé závazky}$
Weygandt (2013)	$(\text{peněžní prostředky} + \text{krátkodobé investice} + \text{pohledávky (čisté)}) / \text{krátkodobé závazky}$
Lee (2022); Helfert (2001); Robinson (2009)	$(\text{peněžní prostředky} + \text{obchodovatelné CP} + \text{krátkodobé pohledávky}) / \text{krátkodobé závazky}$
Knápková, a další (2017)	$(\text{krátkodobé pohledávky} + \text{KFM} + \text{peněžní prostředky}) / \text{krátkodobé závazky}$
Růčková (2019)	$(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky}$

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Doporučení, které udávají zahraniční autoři k hodnotám pohotové likvidity jsou shodné s doporučeními pro běžnou likviditu, je tu však více kladen důraz na zaměření se na průměry a doporučené hodnoty daného odvětví (Weygandt, a další, 2013).

Čeští autoři doporučují udržovat poměr mezi čitatelem stejný tedy v hodnotě 1:1, případně 1,5:1. Pokud by byl poměr 1:1 značí to, že firma je schopna splatit své krátkodobé závazky ihned a není tedy potřeba prodávat své zásoby (Růčková, 2019).

Okamžitá likvidita (cash ratio)

Okamžitá likvidita, také známa pod názvem hotovostní likvidita, obvykle představuje spolehlivé měřítko likvidity v krizové situaci. V čitateli jsou zahrnuty pouze vysoce obchodovatelné krátkodobé investice a hotovost (Robinson, a další, 2009).

Ukazatel se soustředí pouze na rychle dostupnou hotovost, pohledávky jsou vynechány, protože jejich splacení může trvat příliš dlouho a v některých případech dokonce nemusí být splaceny (Lee, a další, 2022).

Vzorec 6 - Okamžitá likvidita

Autor	Vzorec
Friedlob (2003)	(peněžní prostředky + investice) / krátkodobé závazky
Lee (2022); Robinson (2009)	(peněžní prostředky + obchodovatelné CP) / krátkodobé závazky
Knápková, a další (2017)	(KFM + peněžní prostředky) / krátkodobé závazky
Růčková (2019)	(peněžní prostředky + obchodovatelné CP) / dluhy s okamžitou splatností

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Doporučené hodnoty uvádějí pouze čeští autoři. Příliš vysoké hodnoty značí neefektivní využívání finančních prostředků, proto jsou doporučené hodnoty stanoveny v rozmezí minimálně 0,2-0,5 (Knápková, a další, 2017).

Nedodržení předepsaných hodnot nutně nemusí znamenat, že má společnost finanční problémy. Často jsou využívány například kontokorenty, které nelze z rozvahy vyčíst (Růčková, 2019).

3.6.2 Solventnost

S likviditou úzce souvisí pojem solventnost, která udává informaci o tom, zda je podnik schopen splácet své dluhy v dlouhodobém horizontu (Weygandt, a další, 2013).

Solventnost je důležitým ukazatelem pro věřitele a akcionáře, neboť se zajímají o to, zda je podnik schopen platit úroky v době jejich splatnosti a splácet nominální hodnotu dluhopisů. K základním ukazatelům solventnosti patří dluh k celkovým aktivům (ukazatel věřitelského rizika) a ukazatel úrokového krytí (Weygandt, a další, 2013).

Ukazatele solventnosti poskytují informace o relativní výši dluhu v kapitálové struktuře podniku a o přiměřenosti zisků a peněžních prostředků k pokrytí úrokových nákladů a dalších fixních nákladů (např. leasingových splátek nebo splátek nájemného) v době jejich splatnosti. Výše dluhu v kapitálové struktuře podniku je důležitá pro posouzení rizikových a výnosových charakteristik podniku (Robinson, a další, 2009).

V české literatuře se lze setkat s propojením pojmů likvidita a solventnost. Ovšem tyto pojmy nelze zaměňovat, protože podmínkou solventnosti je likvidita (Růčková, 2019).

Metody výpočtu pomocí ukazatelů solventnosti v české literatuře nelze nalézt. Místo toho se ve finanční analýze používají ukazatele zadluženosti, které udávají vztah mezi vlastními a cizími zdroji. Nejčastějšími ukazateli mimo níže uvedené jsou ukazatel maximální úrokové míry, ukazatel běžné zadluženosti, ukazatel dlouhodobého krytí aktiv (Růčková, 2019) (Sedláček, 2011).

Ukazatel věřitelského rizika (debt ratio)

Ukazatel věřitelského rizika udává informaci o vztahu mezi celkovými dluhy (cizími zdroji) a celkovými aktivy. Ukazatel hodnotí schopnost podniku odolat ztrátám, aniž by byly poškozeny zájmy věřitelů. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím větší je riziko, že společnost nebude schopna dostát svým závazkům (Weygandt, a další, 2013). Doplňkovým ukazatelem je koeficient samofinancování, který udává do poměru vlastní kapitál a celková aktiva. Tyto dva ukazatele dohromady čítají 100 % (Růčková, 2019).

V české literatuře se doporučené hodnoty udávají v rozmezí 30 – 60% (Knápková, a další, 2017).

Vzorec 7 - Ukazatel věřitelského rizika

Autor	Vzorec
Weygandt (2013); Helfert (2001); Robinson (2009)	celkové dluhy / celková aktiva
Sedláček (2011); Růčková (2019)	cizí kapitál / celková aktiva
Knápková, a další (2017)	cizí zdroje / celková aktiva

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Celkové dluhy lze chápat jako sumu krátkodobých závazků a dlouhodobých cizích zdrojů nebo pouze jako sumu úročených krátkodobých závazků a úročených dlouhodobých závazků (Helfert, 2001) (Robinson, a další, 2009).

Ukazatel úrokového krytí (interest coverage)

Tento ukazatel měří kolikrát zisk před zdaněním a úroky (EBIT) pokryje úroky. Vyšší ukazatel úrokového krytí značí silnější solventnost, tedy nabízí větší jistotu, že podnik je schopen splácet své úroky (Robinson, a další, 2009).

V literatuře je doporučeno, aby zisk pokryl úroky alespoň 3 – 6x. Hodnota 1 je považována za kritickou, jelikož ke splacení úroků je za potřebí celý zisk (Sedláček, 2011).

Vzorec 8 - Ukazatel úrokového krytí

Autor	Vzorec
Helfert (2001); Robinson (2009)	EBIT / úroky
Weygandt (2013); Sedláček (2011); Růčková (2019); Knápková, a další (2017)	EBIT / nákladové úroky

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Míra zadluženosti (debt to equity)

Výpočet míry zadluženosti dává do poměru cizí zdroje a vlastní kapitál. Často je však využívána i převrácená hodnota ukazatele, která měří míru samostatnosti podniku (Růčková, 2019).

Míra zadluženosti souvisí s ukazatelem věřitelského rizika, v případě že je ukazatel věřitelského rizika vysoký, míra zadluženosti je také vysoká. Vhodnou míru zadluženosti podniku nelze jednoduše určit, protože závisí na okolnostech a na tom, jaká míra zadluženosti je typická pro dané odvětví (Friedlob, a další, 2003).

Při výpočtu ukazatele s využitím podkladových dat z účetní závěrky sestavené dle české účetní legislativy je potřeba přihlédnout k zahrnutí leasingových splátek, které nejsou zohledňovány v rozvaze (Sedláček, 2011).

Vzorec 9 - Ukazatel míry zadluženosti

Autor	Vzorec
Helfert (2001)	celkové dluhy / akcionářské investice (vlastní kapitál)
Robinson (2009)	celkové dluhy / akcionářský kapitál
Sedláček (2011); Růčková (2019)	cizí kapitál / vlastní kapitál
Knápková, a další (2017)	cizí zdroje / vlastní kapitál

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

3.6.3 Aktivita

Ukazatele aktivity měří jak efektivně podnik hospodaří s různými aktivy a pasivy, neboli jak efektivně je podnik schopen využívat vložené prostředky. Efektivnost má přímý dopad na likviditu takže některé ukazatele aktivity jsou užitečné i při hodnocení likvidity (Růčková, 2019) (Robinson, a další, 2009).

K měření aktivity se používají ukazatele obratu, které kombinují informace z výkazu zisku a ztráty s rozvahovými položkami. Výkaz zisku a ztráty měří, co se stalo v daném období zatímco rozvaha ukazuje stav pouze ke konci období, proto pro zajištění konzistentnosti se obvykle používají průměrné hodnoty položek z rozvahy (Friedlob, a další, 2003) (Robinson, a další, 2009).

Obecně se doporučuje spíše vyšší hodnota ukazatele aktivity. Nízká hodnota znamená neúměrnou vybavenost majetku podniku a jeho neefektivní využití. Ve vzorcích je možné nahradit tržby, které se využívají nejčastěji, výnosy. Výnosy však mohou ukazatele nadhodnotit vlivem různých druhů výnosů, které nesouvisí s hlavní činností podniku (Knápková, a další, 2017).

Nejčastějšími ukazateli aktivity jsou obrat celkových aktiv, obrat stálých aktiv, obrat zásob, obrat pohledávek, doba obratu zásob, doba obratu pohledávek a doba obratu závazků. Obrat jednotlivých aktiv a pasiv značí počet obrátek za stanovený časový interval a doba obratu značí počet dní, po který trvá jedna obrátka (Lee, a další, 2022) (Knápková, a další, 2017).

Obrat celkových aktiv (total assets turnover)

Obrat celkových aktiv udává schopnost podniku vytvářet tržby s dostupnými aktivy (Robinson, a další, 2009).

Ukazatel obratu celkových aktiv se nejčastěji využívá při mezipodnikovém srovnání, v české literatuře se však doporučuje minimální hodnota 1. Příliš nízká hodnota může znamenat velké množství aktiv v podniku a jejich neefektivní využití. Ve vzorci lze tržby nahradit výnosy, avšak vzhledem k různým druhům výnosů, které nemusejí souviset s hlavní činností podniku, může docházet k nadhodnoceným výsledkům (Knápková, a další, 2017).

Vzorec 10 - Obrat celkových aktiv

Autor	Vzorec
Weygandt (2013)	čisté tržby / průměrná hodnota aktiv
Robinson (2009)	výnosy / průměrná hodnota celkových aktiv
Helfert (2001)	tržby / čistá aktiva
Friedlob (2003); Knápková (2017); Lee (2022); Sedláček (2011)	tržby / celková aktiva
Růčková (2019)	tržby / celkový vložený kapitál (z aktiv)

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Obrat stálých aktiv (fixed assets turnover)

Základním předpokladem je, že vyšší hodnota ukazatele obratu stálých aktiv svědčí o efektivnějším využití dlouhodobého majetku. Obrat stálých aktiv může být ovlivněn mnoha faktory. Ukazatel obratu stálých aktiv bude nižší u společnosti, jejíž aktiva jsou novější (méně odepsaná, a proto se v účetních výkazech vykazují ve vyšší účetní hodnotě), než u společnosti se staršími aktivy (která jsou více odepsaná, a proto se vykazují v nižší účetní hodnotě). Ukazatel stálých aktiv může být nevyzpytatelný, protože ačkoli tržby mohou mít stabilní tempo růstu, nárůst dlouhodobých aktiv nemusí mít plynulý průběh, takže každá meziroční změna ukazatele nemusí nutně znamenat významné změny v efektivnosti podniku (Robinson, a další, 2009).

Vzorec 11 - Obrat stálých aktiv

Autor	Vzorec
Robinson (2009)	tržby / průměrná čistá stálá aktiva
Helfert (2001); Lee (2022); Sedláček (2011)	tržby / stálá aktiva
Knápková (2017)	tržby / dlouhodobý majetek

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Obrat zásob (inventory turnover)

Obrat zásob udává informaci o tom, kolikrát se zásoby prodají za dané období. Obrat zásob vypočítáme tak, že náklady na prodané zboží vydělíme průměrnou cenou zásob. Pokud se nejedná o významné sezónní faktory, můžeme použít počáteční a konečné stavy zásob k výpočtu průměrné zásoby (Weygandt, a další, 2013).

Dle českých autorů se tradičně k výpočtu využívají v čitateli tržby místo nákladů za prodané zboží. Zahrnutí tržeb často ukazatel nadhodnocuje, protože tržby odrážejí tržní hodnotu, zatímco zásoby se uvádějí v nákladových cenách (Sedláček, 2011).

Vzorec 12 - Obrat zásob

Autor	Vzorec
Weygandt (2013); Robinson (2009); Lee (2022); Friedlob (2003)	náklady na prodané zboží / průměrná hodnota zásob
Růčková (2019)	tržby / průměrný stav zásob
Sedláček (2011)	roční tržby / zásoby

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Doba obratu zásob (days of inventory on hand)

Doba obratu zásob udává počet dnů, po něž jsou zásoby vázány v podniku. Ukazatel se často využívá i jako ukazatel likvidity, protože udává, za jaký čas se zásoby promění v hotovost (Sedláček, 2011).

Vzorec 13 - Doba obratu zásob

Autor	Vzorec
Robinson (2009)	počet dnů v období / obrat zásob
Lee (2022)	$(\text{průměrná hodnota zásob} / \text{náklady na prodané zboží}) * 365$
Růčková (2019)	$365 / \text{obrat zásob}$
Sedláček (2011)	$(\text{průměrná zásoba} / \text{denní spotřeba}) * 360$
Knápková (2017)	$(\text{průměrný stav zásob} / \text{tržby či náklady}) * 360$

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Obrat pohledávek (receivables turnover)

Ukazatelem obratu pohledávek se měří kolikrát podnik v průměru inkasuje pohledávky za daný časový interval. V čitateli jsou zahrnuty tržby a ve jmenovateli jsou zahrnuty pohledávky (Weygandt, a další, 2013).

Vzorec 14 - Obrat pohledávek

Autor	Vzorec
Weygandt (2013)	čisté tržby / průměrná hodnota čistých pohledávek
Robinson (2009); Lee (2022)	tržby / průměrné pohledávky
Friedlob (2003); Růčková (2019)	tržby / pohledávky

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Doba obratu pohledávek (average collection, days of sales outstanding)

Doba obratu pohledávek představuje dobu, která uplynula mezi prodejem a inkasem hotovosti. Vyjadřuje jak rychle podnik inkasuje hotovost od svých odběratelů (Robinson, a další, 2009).

Hodnota ukazatele se porovnává s dobou splatnosti faktur a s odvětvovým průměrem. Vyšší hodnota doby obratu pohledávek naznačuje nízkou efektivitu úvěrování a vymáhání pohledávek (Knápková, a další, 2017).

Vzorec 15 - Doba obratu pohledávek

Autor	Vzorec
Robinson (2009)	počet dnů v období / obrat pohledávek
Lee (2022); Růčková (2019)	365 / obrat pohledávek
Sedláček (2011)	obchodní pohledávky / denní tržby na fakturu (360 dní)
Knápková (2017)	(průměrný stav pohledávek / tržby) * 365

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Obrat závazků (payables turnover)

Ukazatel obratu závazků měří, kolikrát za rok podnik teoreticky splatí své závazky. V případě, že nelze zjistit přesnou hodnotu nákupů, lze pro výpočet využít hodnotu nákladů na prodané zboží (Robinson, a další, 2009).

Vzorec 16 - Obrat závazků

Autor	Vzorec
Robinson (2009)	nákupy / průměrná hodnota závazků z obchodních vztahů
Lee (2022)	náklady na prodané zboží / průměrné závazky z obchodních vztahů
Růčková (2019)	tržby / závazky

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

Doba obratu závazků (payables payment period, number of days of payables)

Na rozdíl od doby obratu pohledávek, kde lze zjistit platební morálku odběratelů podniku, z ukazatele doby obratu závazků lze zjistit průměrný počet dnů, které společnost potřebuje k zaplacení svým dodavatelům (Sedláček, 2011).

V kontextu finanční analýzy se obecně doporučuje, aby hodnota doby obratu závazků byla delší než doba obratu pohledávek (Růčková, 2019).

Vzorec 17 - Doba obratu závazků

Autor	Vzorec
Robinson (2009)	počet dnů v období / obrat závazků
Lee (2022); Růčková (2019)	365 / obrat závazků
Sedláček (2011)	závazky vůči dodavatelům / denní tržby na fakturu (360 dní)
Knápková (2017)	$((\text{krátkodobé závazky z obchodních vztahů} + \text{závazky ostatní}) / \text{tržby}) * 365$
Knápková (2017)	$(\text{krátkodobé závazky z obchodních vztahů} / \text{tržby}) * 365$

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

3.6.4 Rentabilita

Rentabilita (profitability) je měřítkem výnosnosti podniku neboli jeho provozní úspěšnosti v daném období. Analytici často využívají rentabilitu jako hlavní měřítko provozní aktivity managementu (Weygandt, a další, 2013).

Základním zdrojem pro výpočet rentability je výkaz zisku a ztráty a výpočet rentability se zaměřuje na poměr zisku k částce vloženého kapitálu (Růčková, 2019).

Druh zisku určuje význam vypočítané rentability. Existují tři základní druhy zisku, které lze vyčíst z výkazu zisku a ztráty – EAT (earnings after tax), EBT (earnings before tax) a EBIT (earnings before interest and tax) (Růčková, 2019).

EAT je zisk po zdanění neboli čistý zisk (net income / net profit) a ve výkazu zisku a ztráty sestaveného dle ČÚL ho lze najít pod označením výsledek hospodaření po zdanění. Čistý zisk se využívá ve všech ukazatelích rentability. EBT je zisk před zdaněním a využívá se k porovnání podniků, které mají různé daňové zatížení. EBIT je zisk před úroky a zdaněním a odpovídá provoznímu výsledku hospodaření. Je vhodný k mezipodnikovému porovnání, protože nezachycuje rozdílné daňové zatížení a bonitu z hlediska věřitelského, tudíž by výše úroků mohla ovlivnit výsledek (Růčková, 2019).

Méně používaným druhem zisku je EBITDA (earnings before interest, tax, depreciation and amortization), která vyjadřuje zisk před odečtením úroků, daní a odpisy (Knápková, a další, 2017).

V účetních výkazech sestavených dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS je navíc mezi druhy zisku řazen úplný výsledek hospodaření za období (total comprehensive income), který je složen z čistého zisku a ostatního výsledku

hospodaření (other comprehensive income). Ostatní výsledek hospodaření obsahuje dopady přecenění aktiv, kurzové rozdíly zachyceny kapitálově apod. (Dvořáková, 2011).

Ať už se použije jakýkoliv druh zisku k výpočtu rentability je za potřebí jej správně interpretovat a využít správnou a konzistentní volbu při porovnání více podniků mezi sebou. Obecně platí, že čím vyšší ukazatel rentability, tím vyšší výkonnost podniku (Robinson, a další, 2009).

ROA (return on assets)

Rentabilita aktiv neboli rentabilita celkového kapitálu (ROI – return on investments) měří jak velký zisk je generován danou úrovní aktiv. Pro výpočet se preferuje do čitatele zahrnout čistý zisk plus nákladové úroky či EBIT. V případě, že se v čitateli nachází pouze čistý zisk, můžou být výsledky problémové, protože čistý zisk je výnosem pouze držitelů vlastního kapitálu, kdežto aktiva jsou financována držiteli vlastního kapitálu i věřiteli (Robinson, a další, 2009).

Vzorec 18 - Rentabilita aktiv

Autor	Vzorec
Weygandt (2013)	čistý zisk / průměrná hodnota aktiv
Robinson (2009)	provozní zisk / průměrná hodnota aktiv
	čistý zisk / průměrná hodnota aktiv
	čistý zisk + nákladové úroky * (1 – sazba daně) / průměrná hodnota aktiv
	EBIT / průměrná hodnota aktiv
Helfert (2001)	čistý zisk / aktiva
	zisk / investice
	EBIT / průměrná hodnota aktiv
Friedlob (2003)	čistý zisk + nákladové úroky * (1 – sazba daně) / aktiva
Růčková (2019)	zisk / celkový vložený kapitál
Knápková, a další (2017)	zisk / dlouhodobý kapitál
	EBIT / aktiva
Sedláček (2011)	(zisk před zdaněním + nákladové úroky) / celkový kapitál
	EBIT / aktiva

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

ROCE (return on capital employed)

Ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů vychází ze vzorce rentability aktiv. V tomto případě je však potřeba na ukazatel pohlížet ze strany pasiv kdy do jmenovatele řadíme vlastní kapitál a dlouhodobé závazky (Růčková, 2019). Často se využívá pro mezipodnikové srovnání u podniků s vysokým podílem dlouhodobého kapitálu, zejména u monopolních společností (Sedláček, 2011).

Ukazatel se většinou uplatňuje při stanovování interních cílů. Nemá však dobrý vztah k ekonomickým ukazatelům používaným při posuzování nových investic, ani nepomáhá při každodenním rozhodování na základě ekonomických ukazatelů (Helfert, 2001).

Vzorec 19 - Rentabilita dlouhodobých zdrojů

Autor	Vzorec
Helfert (2001)	zisk / investice
Knápková, a další (2017)	zisk / dlouhodobý kapitál
Růčková (2019)	zisk / dlouhodobé závazky + vlastní kapitál
Sedláček (2011)	(zisk před zdaněním + nákladové úroky) / celkový kapitál

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

ROE (return on equity)

Nejčastějším ukazatelem pro měření výnosnosti investic je rentabilita vlastního kapitálu. Při provádění tohoto výpočtu se nemusí provádět žádná úprava o úroky, protože čistý zisk, který je k dispozici akcionářům, již byl řádně snížen o případné úrokové náklady placené věřitelům. Musí se však vzít v úvahu dopad jednorázových a neobvyklých událostí, jako je restrukturalizace a významné účetní změny a úpravy (Helfert, 2001).

Výsledek ukazatele rentability vlastního kapitálu by měl být vyšší než jsou úroky z dlouhodobých vkladů z důvodu nižšího rizika (Knápková, a další, 2017).

V souvislosti s rentabilitou vlastního kapitálu je třeba zmínit tzv. pákový efekt, který vypovídá o tom, že mezi rentabilitou aktiv (celkového kapitálu) a rentabilitou vlastního kapitálu je vztah. V případě že je úroková míra cizího kapitálu nižší než rentabilita celkového kapitálu roste rentabilita VK při přílivu cizího kapitálu nastává pozitivní pákový efekt. Naopak pokud je rentabilita cizího kapitálu nižší než úroková míra cizího kapitálu, klesá s rostoucím zadlužením výnosnost VK – pozitivní pákový efekt (Růčková, 2019).

Vzorec 20 - Rentabilita vlastního kapitálu

Autor	Vzorec
Weygandt (2013)	$(\text{čistý zisk} - \text{prioritní dividendy}) / \text{průměrná hodnota vlastního kapitálu}$
Robinson (2009); Lee (2022)	$\text{čistý zisk} / \text{průměrná hodnota vlastního kapitálu}$
Helfert (2001)	$\text{NOPAT} / (\text{průměrná}) \text{ hodnota vlastního kapitálu}$
Růčková (2019)	$\text{zisk} / \text{vlastní kapitál}$
Friedlob (2003); Sedláček (2011); Knápková (2017)	$\text{čistý zisk} / \text{vlastní kapitál}$

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

ROS (return on sales)

Rentabilita tržeb neboli ukazatel ziskové marže (profit margin) informuje o procentuálním podílu zisku ve srovnání s tržbami. Ziskovou marži je možné zlepšit snížením nákladů v poměru k tržbám, což by mělo za následek získání více zisku z každé koruny tržeb (Friedlob, a další, 2003).

Zisková marže se zahrnutím hrubého zisku (hrubá zisková marže) v čitateli značí procento tržeb, které je k dispozici na pokrytí provozních a ostatních výdajů. Vyšší hrubá zisková marže naznačuje určitou kombinaci vyšších cen výrobků a nižších nákladů na výrobky. Hrubý zisk je ovlivněn konkurencí, v případě konkurenční výhody si podnik může účtovat vyšší cenu za výrobky.

Zisková marže se zahrnutím provozního zisku v čitateli (provozní zisková marže) rostoucí rychleji než hrubá zisková marže může naznačovat zlepšení v kontrole provozních nákladů, jako jsou správní režie. Naopak klesající provozní zisková marže může být ukazatelem zhoršující se kontroly provozních nákladů.

Zisková marže před zdaněním (v čitateli EBT) odráží vliv pákového efektu a ostatních (neprovozních) výnosů a nákladů na rentabilitu. Pokud zisková marže před zdaněním podniku roste především v důsledku zvyšování neprovozních výnosů, měl by analytik posoudit, zda tento nárůst odráží záměrnou změnu zaměření činnosti podniku, a tedy pravděpodobnost, že tento nárůst bude pokračovat.

Zisková marže se zahrnutím čistého zisku (čistá zisková marže) upravená o jednorázové položky poskytuje lepší pohled na potenciální budoucí ziskovost podniku.

Vzorec 21 - Rentabilita tržeb / zisková marže

Autor	Vzorec
Weygandt (2013)	čistý zisk / čisté tržby
Robinson (2009)	hrubý zisk / tržby
	provozní zisk / tržby
	EBT / tržby
	čistý zisk / tržby
Lee (2022)	EBIT / obrat
Friedlob (2003)	(tržby – náklady na prodej) / tržby
	čistý zisk / tržby
	EBITDA / tržby
	provozní zisk (EBIT) / tržby
Sedláček (2011)	čistý zisk / tržby
	zisk / tržby
Knápková (2017); Růčková (2019)	zisk / tržby

Zdroj: vlastní zpracování, odborná literatura

4 Vlastní práce

V rámci kapitoly ‚Vlastní práce‘ je představen podnik XYZ s.r.o., který si z důvodu anonymity nepřeje být jmenován. Následně je podnik podroben finanční analýze. Pro porovnání položek nejvíce ovlivněných rozdílným vykazováním dle ČÚL a IFRS je použita horizontální analýza. Důraz je kladen zejména na poměrové ukazatele likvidity, solventnosti, aktivity a rentability. Základním úkolem je porovnat jakým způsobem jsou ovlivněny jednotlivé ukazatele v závislosti na rozdílném vykazování. V grafech jsou vyobrazeny výsledky ukazatelů v čase a porovnány mezi sebou dle vykazování a dle doporučených hodnot. Na závěr jsou v kapitole ‚Výsledky a diskuze‘ porovnány rozdíly při vykazování, shrnuty výsledky a zobrazeny rozdíly výsledků, které by nastaly v případě některých změn.

4.1 Charakteristika účetní jednotky

Základní údaje

Podnik XYZ s.r.o. vznikl v roce 2019 a sídlí na Praze 4. Hlavním předmětem činnosti podniku je pronájem nemovitostí. Souvisejícím předmětem činnosti je správa vlastního majetku. V říjnu 2019 byl podnik sloučen fúzí se společností ABC s.r.o. (z důvodu anonymity je jméno nahrazeno fiktivním) jako nabývací společnost. Podnik nemá zaměstnance. Všechny nemovitosti jsou pronajaty dlouhodobě jednomu nájemci (interní informace podniku XYZ s.r.o., 2023).

Účetní informace

Podnik XYZ s.r.o. má mateřskou společnost v Lucembursku, což je jedním z důvodů, proč se podnik rozhodl využívat Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS. Dále je pro podnik výhodné využití IFRS z důvodu snadnějšího srovnání s mezinárodními subjekty a zlepšení transparentnosti pro potenciální investory. V rámci českého účetnictví je však potřeba z důvodu daně z příjmu právnických osob účtovat i dle české účetní legislativy. Účetní závěrka sestavená dle ČÚL není zveřejněna na obchodním rejstříku a slouží pouze pro účely přílohy k přiznání k dani z příjmů právnických osob.

Závěrka podniku byla sestavena v souladu s ustanoveními Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IFRS ve znění přijatém Evropskou unií. Možnost sestavit účetní závěrku dle IFRS Společnosti vyplývá z § 19a Zákona o účetnictví.

Funkční měnou společnosti je Euro (EUR). Společnost účtuje o transakcích v cizí měně kurzem k datu dané transakce. Případné kurzové zisky anebo ztráty jsou vykázány ve výsledku hospodaření daného účetního období (interní informace podniku XYZ s.r.o., 2023).

Finanční deriváty

Společnost využívá finančních derivátů za účelem zajištění se proti rizikům plynoucím ze změny úrokových sazeb dlouhodobého bankovního úvěru.

V souladu s IAS 39, vede Společnost pro derivátové nástroje na zajištění úrokového rizika zajišťovací účetnictví. Zvolené nástroje splňují požadavky mezinárodních standardů finančního výkaznictví (IFRS) na zajišťovací účetnictví.

Finanční deriváty jsou vykazovány na řádku Závazky z termínových operací, pokud mají zápornou reálnou hodnotu nebo na řádku Pohledávky z termínových operací, je-li jejich reálná hodnota kladná (interní informace podniku XYZ s.r.o., 2023).

4.2 Horizontální analýza

Horizontální analýza se zaměřuje na porovnání změn při vykazování dle české účetní legislativy (ČÚL) a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS). Jsou přiblíženy změny, ke kterým dochází z důvodu rozdílného vykazování. Tabulky níže jsou rozděleny na horizontální analýzu položek z rozvahy a horizontální analýzu položek z výsledku zisku a ztráty. Výsledky analýzy jsou vyjádřené v absolutním a procentním vyjádření.

K analýze byly použity hodnoty v CZK z výkazů sestavených dle ČÚL a hodnoty přepočtených EUR na CZK z výkazů sestavených dle IFRS. Z důvodu přepočtení EUR na CZK v některých případech dochází ke kurzovým rozdílům, u kterých položek ke kurzovým rozdílům dochází je popsáno níže.

Tabulka 7 - Horizontální analýza rozvahových položek ČÚL a IFRS 2020-2022

Položka / rok	2020		2021		2022	
	absolutní změna (TCZK)	procentní změna	absolutní změna (TCZK)	procentní změna	absolutní změna (TCZK)	procentní změna
Celková aktiva	140 503	6,42%	84 841	3,89%	38 629	1,66%
Dlouhodobá aktiva	142 539	6,60%	109 722	5,13%	229 348	10,83%
Stálá aktiva / Investice do nemovitostí	142 539	6,60%	84 836	3,97%	38 623	1,82%
Oběžná aktiva	-2 036	-7,53%	4	0,01%	410	0,19%
Krátkodobá aktiva	-2 036	-7,53%	-3	-0,01%	407	1,69%
Peněžní prostředky	2	0,02%	-3	-0,01%	3	0,02%
Celková pasiva	140 503	6,42%	84 841	3,89%	38 629	1,66%
Vlastní kapitál	365 697	277,29%	309 823	161,03%	265 416	82,54%
Kapitálové fondy	51 174	31,13%	-33 462	-12,34%	-75 462	-17,12%
Nerozdělený zisk / Neuhrazená ztráta	314 507	-966,79%	343 271	-435,71%	340 865	-286,08%
Cizí zdroje / Celkové závazky	-215 098	-10,52%	-215 111	-10,87%	-217 119	-10,85%
Dlouhodobé závazky	429 453	31,94%	389 133	29,64%	365 652	27,66%
Krátkodobé závazky	-643 907	-92,03%	-603 250	-90,59%	-581 852	-85,75%

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V tabulce 7 jsou znázorněny rozdíly v hodnotách položek rozvahy sestavené dle ČÚL a IFRS za období 2020 až 2022. Jak bylo zmíněno k některým rozdílům dochází pouze z důvodu kurzových rozdílů, které vznikly přepočtem z EUR na CZK. Týká se to položek oběžná aktiva v roce 2021 a peněžní prostředky v letech 2020 až 2022.

Rozdíly položek stálá aktiva / investice do nemovitostí jsou způsobeny odpisy, které jsou dle ČÚL účtovány rovnoměrně. Dle IFRS se však dlouhodobý majetek každý rok nově oceňuje. V IFRS jsou investice do nemovitostí vykázaný v reálné hodnotě, která by byla obdržena za prodej nemovitosti. Tato hodnota je ovlivněna aktuální cenou na nemovitostním trhu s obdobnými nemovitostmi ve stejné lokalitě a stavu. Reálná hodnota je stanovena jednou ročně k 31.12. na základě ocenění nezávislými znalci, kteří využívají k ocenění výnosovou metodu. K největšímu rozdílu o 6,60 % došlo v roce 2020.

V kapitole ‚Výsledky a diskuze‘ je popsáno k jakým rozdílům došlo, když podnik v roce 2021 změnil metodiku odpisování dle ČÚL a změny zahrnul zpětně i do roku 2020.

Krátkodobá aktiva v roce 2020 a 2022 jsou nejvíce ovlivněna položkou daňové pohledávky. V rozvaze sestavené dle ČÚL se daňová pohledávka a daňový závazek rozlišují do aktiv či pasiv dle zůstatků jednotlivých účtů. V rozvaze sestavené dle IFRS se však účty sečtou a podle celkového zůstatku se položka namapuje do aktiv či pasiv.

Vlastní kapitál je ovlivněn položkou Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků / Fond z přecenění. Fond z přecenění je tvořen přeceněním zajišťovacích derivátů a související odložené daně. Nejvíce však vlastní kapitál ovlivňuje Nerozdělený zisk / Neuhrazená ztráta, kdy je rozdíl mezi ČÚL a IFRS každý rok přes 300 000 tis. CZK. V IFRS je v položce Nerozdělený zisk zahrnutý výsledek hospodaření běžného období (EAT), výsledek hospodaření minulého období a záloha na podíl, kdežto v ČÚL jsou tyto položky rozděleny do jednotlivých řádků výkazu. Po sečtení těchto položek v ČÚL i přesto zůstává rozdíl způsobený rozdílnými výsledky hospodaření.

Cizí zdroje / Celkové závazky jsou ovlivněny odloženým daňovým závazkem, který vzniká z rozdílu mezi účetními a daňovými hodnotami aktiv a závazků a v celém období 2020-2022 je o více než 200 000 tis. CZK vyšší v rozvaze dle ČÚL než v rozvaze dle IFRS. Odložený daňový závazek ovlivňuje položku dlouhodobé závazky.

Rozdíly mezi dlouhodobými a krátkodobými závazky, s výjimkou odloženého daňového závazku, jsou způsobeny chybným vykázáním v rozvaze sestavné dle ČÚL. Celá půjčka od spřízněné osoby je v rozvaze dle ČÚL zahrnuta v krátkodobých závazcích,

přičemž by převážná část měla být zahrnuta v dlouhodobých závazcích. Také by část z bankovního úvěru splatná do jednoho roku měla být naopak přesunuta do krátkodobých závazků. Rozdíl, který nastane při přesunu závazků dle ČÚL a jak ovlivní jednotlivé finanční ukazatele je přiblížen v kapitole ‚Výsledky a diskuze‘.

Tabulka 8 - Horizontální analýza výsledkových položek ČÚL a IFRS 2020-2022

Položka / rok	2020		2021		2022	
	absolutní změna (TCZK)	procentní změna	absolutní změna (TCZK)	procentní změna	absolutní změna (TCZK)	procentní změna
Výnosy	23 278	17,98%	-55 469	-25,91%	-57 181	-32,74%
Tržby / Výnosy z pronájmu	-812	-0,67%	-3 974	-3,32%	-2 361	-2,01%
Náklady	43 232	37,10%	-34 085	-17,34%	-384	-0,25%
Daň z příjmu	11 324	712,62%	15 429	237,43%	6 801	80,12%
EBIT	50 270	58,03%	59 782	70,21%	17 907	21,30%
EBT	56 876	391,98%	57 487	239,49%	11 280	38,33%
EAT	45 553	352,55%	42 059	240,25%	4 479	21,39%

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V tabulce 8 je přiblížena horizontální analýza položek z výkazu zisku a ztráty sestavených dle ČÚL a IFRS za období 2020 až 2022. K největším rozdílům dochází u jednotlivých výsledků hospodaření neboli zisků (EBIT, EBT, EAT).

K rozdílům u položek nákladů a výnosů dochází z velké části z důvodu kurzových rozdílů vzniklých při přepočtu z EUR na CZK. Tyto položky se na konci roku nepřeceňují a tím jsou kurzové rozdíly výraznější. Týká se to položky Tržby / Výnosy z pronájmu, kde dochází k malým změnám v poměru k celku.

V roce 2020 jsou celkové výnosy vyšší o 17,98 % dle IFRS než dle ČÚL. Výnosy jsou ovlivněny položkou Přecenění investičního majetku, která ve výkazu zisku a ztráty dle ČÚL není, protože se nemovitosti rovnoměrně odepisují a odpisy se účtují do nákladů. V letech 2020 a 2021 je tato položka dle IFRS v kladné hodnotě, znamená to, že nemovitost byla přeceněna nahoru. V roce 2022 je položka v záporné hodnotě a nemovitost se tak přecenila dolů. Další velmi významnou položkou ovlivňující výnosy jsou Ostatní finanční výnosy, které obsahují zejména kurzové rozdíly.

Celkové náklady dosáhly svého minima v roce 2020, kdy jsou dle ČÚL o 37,10 % nižší než dle IFRS. V roce 2022 jsou celkové náklady srovnatelné dle obou standardů, rozdíl činní pouhých 0,25 %. Náklady jsou nejvíce ovlivněny odpisy (Úpravy hodnot v

provozní oblasti), které ve výkazu zisku a ztráty dle IFRS nejsou, protože jak již bylo zmíněno, se nemovitosti oceňují reálnou hodnotou. Přecenění majetku dle IFRS je vykazován jako položka Přecenění investičního majetku. Další významnou položkou, který má vliv na výši nákladů je odložená daň z příjmu. V roce 2021 je dle IFRS odložená daň o 237,43 % vyšší než dle ČÚL. Podnik neučtuje o splatné dani z příjmu, protože umořuje ztráty z předešlých let.

Ve všech období 2020-2022 jsou zisky vyšší dle IFRS než dle ČÚL. Největší rozdíl nastal u EBT v roce 2020, kdy je dle IFRS zisk vyšší o 391,98 %. V roce 2022 je mezi zisky nejmenší rozdíl, u EBIT pouhých 21,30 %. Zisky jsou ovlivněny výší výnosů a nákladů. EBIT je nejvíce ovlivněn položkou Přecenění investičního majetku v IFRS a odpisy (Úpravy hodnot v provozní oblasti). EBT je ovlivněn zejména Ostatními finančními výnosy a náklady. EAT je ovlivněn odloženou daní z příjmu.

4.3 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele jsou nejzásadnějšími ukazateli finanční analýzy. Vyjadřují vzájemné vztahy položek z účetních výkazů.

Níže jsou porovnány rozdíly ve výsledcích ukazatelů likvidity, solventnosti, aktivity a rentability v závislosti na tom, zda jsou do výpočtu zahrnuty položky z rozvahy sestavené dle české účetní legislativy (ČÚL) nebo dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS). Následně jsou zhodnoceny vypočítané hodnoty jednotlivých ukazatelů.

4.3.1 Likvidita

Likvidita udává schopnost společnosti splácet své krátkodobé závazky.

Výrazný vliv na výsledky běžné likvidity má rozhodnutí o zahrnutí oběžných nebo krátkodobých aktiv do čitatele. V zahraniční literatuře ani v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví IFRS pojem oběžná aktiva neexistuje. Existuje pouze pojem krátkodobá aktiva (current assets), který vyjímá dlouhodobé pohledávky (pohledávky z termínovaných vkladů), které jsou naopak v oběžných aktivech zahrnuta.

V tabulce 9 je vypočítána běžná likvidita se zahrnutím krátkodobých a oběžných aktiv a rozdíly, které výpočty způsobují. Rok 2020 byl z této analýzy vyloučen neboť nedochází k rozdílům, z důvodu toho, že rozvaha dle ČÚL neobsahuje položku dlouhodobé pohledávky ani dle IFRS neobsahuje položku pohledávky z termínovaných operací. Naopak v roce 2021 a 2022 dochází k rozdílům z důvodu existence těchto položek.

Tabulka 9 - Běžná likvidita s využitím krátkodobých a oběžných aktiv

Položka / rok	2021 - ČÚL	2022 - ČÚL	2021 - IFRS	2022 - IFRS
Krátkodobá aktiva	0,027	0,035	0,291	0,253
Oběžná aktiva	0,065	0,317	0,688	2,226
rozdíl	0,037	0,281	0,397	1,973

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

K největším rozdílům při rozdílném zahrnutí položek v čitateli dochází v roce 2022 při výpočtu dle IFRS (1,973), z důvodu vysoké hodnoty položky pohledávky z termínovaných operací, která je zahrnuta v oběžných aktivech (7 909 EUR).

V tabulkách 10 – 12 je vypočítána běžná, pohotová a okamžitá likvidita a jsou přiblíženy rozdíly způsobené odlišným vykazováním. Běžná likvidita 1 zahrnuje v čitateli krátkodobá aktiva a běžná likvidita 2 zahrnuje v čitateli oběžná aktiva.

Tabulka 10 - Výpočet likvidity za rok 2020 dle ČÚL A IFRS

Položka / rok	2020 - ČÚL (TCZK)	2020 - IFRS (TEUR)	
Oběžná aktiva	27 047	953	
Krátkodobá aktiva	27 047	953	
Krátkodobé pohledávky	17 706	597	
Dlouhodobé pohledávky	0	0	
Peněžní prostředky	9 341	356	
Krátkodobé závazky	699 678	2 125	rozdíl
Běžná likvidita 1	0,039	0,448	0,410
Běžná likvidita 2	0,039	0,448	0,410
Pohotová likvidita	0,039	0,448	0,410
Okamžitá likvidita	0,013	0,168	0,154

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V tabulce 10 jsou vyobrazeny rozdíly ve výpočtech jednotlivých likvidit za rok 2020. V tomto roce se v podniku v obou případech vykazování dle ČÚL a IFRS rovnají hodnoty oběžných aktiv, krátkodobých aktiv a součet krátkodobých pohledávek a peněžních prostředků. Z toho důvodu jsou hodnoty ve výpočtech běžné likvidity 1, běžné likvidity 2 a pohotové likvidity shodné, tím jsou i rozdíly mezi ČÚL a IFRS shodné (0,410).

Rozdíly jsou dány převážně výrazně nižšími hodnotami krátkodobých závazků při vykazování dle IFRS. Krátkodobé závazky ČÚL jsou ve výši 699 678 tis. Kč, kdežto krátkodobé závazky IFRS jsou v přepočtu ve výši pouze 55 771 tis. Kč. Je to dáno krátkodobou částí dlouhodobých půjček. V ČÚL je chybně vykázána půjčka od spřízněné osoby, kdy je celá v krátkodobých závazcích, přičemž by převážná část měla být v dlouhodobých jakožto jistina. A část bankovního úvěru, která je splatná do jednoho roku by měla být naopak zahrnuta v krátkodobých závazcích. Změna, která nastane při přesunu těchto závazků je přiblížena v kapitole ‚Výsledky a diskuze‘.

Tabulka 11 - Výpočet likvidity za rok 2021 dle ČÚL a IFRS

Položka / rok	2021 - ČÚL (TCZK)	2021 - IFRS (TEUR)	
Oběžná aktiva	43 103	1 734	
Krátkodobá aktiva	18 225	733	
Krátkodobé pohledávky	0	0	
Dlouhodobé pohledávky	24 878	1 001	
Peněžní prostředky	18 225	733	
Krátkodobé závazky	665 923	2 521	rozdíl
Běžná likvidita 1	0,027	0,291	0,263
Běžná likvidita 2	0,065	0,688	0,623
Pohotová likvidita	0,027	0,291	0,263
Okamžitá likvidita	0,027	0,291	0,263

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V tabulce 11 jsou výpočty stejné u běžné likvidity 1, pohotové likvidity a okamžité likvidity. Je to dáno tím, že do vzorců vstupují krátkodobá aktiva, která jsou shodná pro všechny tři typy výpočtu. Podnik v tomto roce nevykazuje krátkodobé pohledávky, proto není ovlivněn výpočet pohotové likvidity. Peněžní prostředky se rovnají krátkodobým aktivům a není tak ovlivněn ani výpočet okamžité likvidity.

Rozdíly mezi vykazováním dle ČÚL a IFRS jsou dány výrazně nižšími krátkodobými závazky, jak bylo zmíněno u výpočtů za rok 2020. Nejvýraznější rozdíl (0,623) je u výpočtu běžné likvidity 2.

Tabulka 12 - Výpočet likvidity za rok 2022 dle ČÚL a IFRS

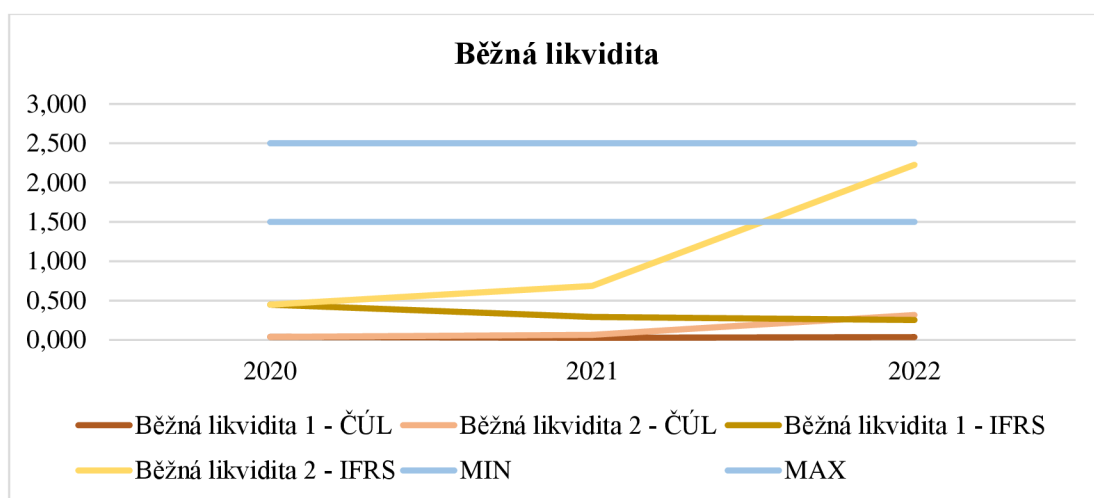
Položka / rok	2022 - ČÚL (TCZK)	2022 - IFRS (TEUR)	
Oběžná aktiva	214 792	8 924	
Krátkodobá aktiva	24 070	1 015	
Krátkodobé pohledávky	3 238	151	
Dlouhodobé pohledávky	190 722	7 909	
Peněžní prostředky	20 832	864	
Krátkodobé závazky	678 529	4 009	rozdíl
Běžná likvidita 1	0,035	0,253	0,218
Běžná likvidita 2	0,317	2,226	1,909
Pohotová likvidita	0,035	0,253	0,218
Okamžitá likvidita	0,031	0,216	0,185

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V tabulce 12 jsou opět výpočty běžné likvidity 1 a pohotové likvidity shodné z důvodu zahrnutí pouze krátkodobých aktiv. K nejvýraznějšímu rozdílu 1,909 mezi vykazováním dle ČÚL a IFRS dochází při výpočtu běžné likvidity 2 z důvodu vysokých krátkodobých závazků.

Běžná likvidita udává informaci o tom, zda by podnik byl schopen splatit své závazky v případě, že by proměnil všechny své krátkodobé závazky, případně oběžná aktiva, na hotovost.

Graf 1 - Běžná likvidita za období 2020-2022

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V grafu 1 jsou vyobrazeny výsledky běžné likvidity za tři leté období. Jsou zde zahrnuty oba výpočty běžné likvidity, se zahrnutím krátkodobých aktiv i oběžných aktiv. Dále jsou vyobrazeny výsledky běžných likvidit se zahrnutím rozvahových položek sestavených dle ČÚL a IFRS. Modře je zobrazeno rozmezí doporučených hodnot dle českých autorů.

Světlejšími barvami v grafu 1 jsou znázorněny hodnoty běžné likvidity 2 se zahrnutím oběžných aktiv. V případě zahrnutí oběžných aktiv vycházejí hodnoty lépe než při zahrnutí pouze krátkodobých aktiv a jejich hodnota v čase roste. Výrazný růst hodnot v roce 2022 při zahrnutí položek IFRS je dán výrazným zvýšením pohledávek z termínovaných operací, hodnota běžné likvidity 2 vzroste na 2,226 a dosahuje tak doporučených hodnot.

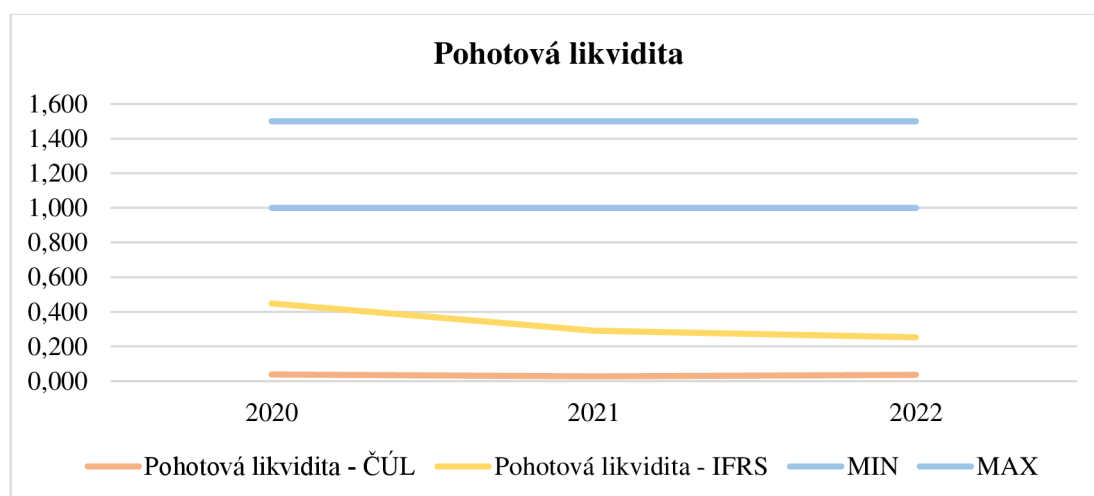
Běžná likvidita 1 se zahrnutím pouze krátkodobých aktiv je zobrazena tmavšími barvami, pohybuje se kolem nízkých hodnot 0-0,5 a má spíše kolísavou tendenci.

Při porovnání výsledků běžných likvidit se zahrnutím položek z rozvahy sestavené dle ČÚL a IFRS lze jasně vyčíst, že výsledky dle IFRS jsou výrazně přívětivější a spíše se blíží nebo dosahují doporučených hodnot. Výsledky všech běžných likvidit však splňují kritérium, které doporučují čeští i zahraniční autoři, a tím jsou ustálené hodnoty s minimálními výkyvy.

Pohotová likvidita obsahuje pouze likvidnější položky v čitateli jako jsou krátkodobá aktiva – hotovost, obchodovatelné cenné papíry a pohledávky.

Graf 2 - Pohotová likvidita 2020-2022

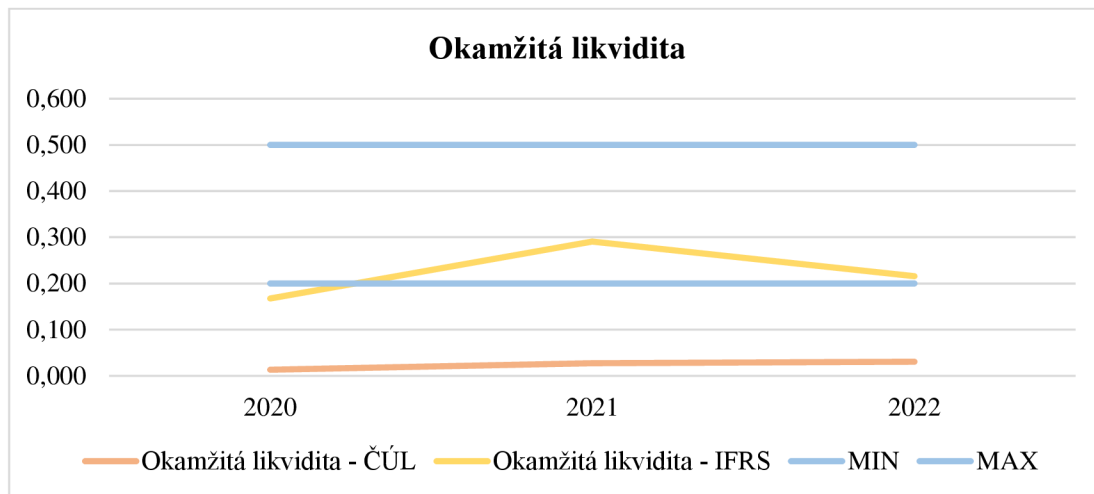
Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Vzhledem k povaze výpočtu pohotové likvidity, jsou výsledky shodné s výpočtem běžné likvidity 1, kde jsou v čitateli zahrnuty pouze krátkodobé závazky.

V grafu 2 jsou znázorněny vypočtené hodnoty, které ani v jednom případě nedosahují doporučených hodnot. Lze však vidět, že výsledky dle IFRS jsou lepší než výsledky dle ČÚL a ve všech třech letech překračují hodnotu 0,2.

Výpočet okamžité likvidity zahrnuje v čitateli pouze peněžní prostředky a obchodovatelné cenné papíry, tedy pouze ihned dostupná aktiva.

Graf 3 - Okamžitá likvidita 2020-2022

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V grafu 3 lze vidět, že výsledky v roce 2021 byly nejlepší dle IFRS a dosahovaly doporučených hodnot 0,291. Dle ČÚL se výsledky blížily nule. Stejně jako u předchozích výsledků likvidit, výsledky dle IFRS v celém období předčily výsledky vykázané dle ČÚL. Lze konstatovat, že podnik dle výsledků ČÚL není schopen splácet své krátkodobé závazky.

V kapitole Výsledky a diskuze jsou přiblíženy změny, které nastaly po přeřazení krátkodobých závazků u vykazování dle ČÚL.

4.3.2 Solventnost

Solventnost podniku je klíčový ukazatel, který poskytuje informace o schopnosti podniku splácet své dlouhodobé závazky. Základními ukazateli jsou ukazatel věřitelského rizika, ukazatel úrokového krytí a míra zadluženosti.

V tabulkách 13 – 15 jsou prezentovány výpočty jednotlivých ukazatelů solventnosti. Pozornost je věnována rozdílům ve výsledcích, které vznikají při využití položek z výkazů sestavených dle ČÚL a IFRS. Tato srovnání poskytují důležité náhledy na variace ve finančních ukazatelích podniku.

Tabulka 13 - Výpočet solventnosti za rok 2020 dle ČÚL a IFRS

Položka / rok	2020 - ČÚL (TCZK)	2020 - IFRS (TEUR)	
Celková aktiva	2 186 982	88 683	
Vlastní kapitál	131 882	18 959	
Cizí zdroje	2 045 004	69 724	
EBIT	86 626	5 216	
Nákladové úroky	66 526	2 574	rozdíl
Ukazatel věřitelského rizika	93,51%	78,62%	-0,149
Ukazatel úrokového krytí	1,302	2,026	0,724
Míra zadluženosti	15,506	3,678	-11,829

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Tabulka 13 informuje o tom, že ukazatel věřitelského rizika za rok 2020 má lepší hodnotu při výpočtu se zahrnutím položek z výkazu sestavných dle IFRS, kdy hodnota dosahuje 78,62 %, přičemž nižší hodnota ukazatele je žádoucí. Rozdíl 0,149 je způsobený především vyšší odloženého daňového závazku. Naopak ukazatel úrokového krytí je žádoucí spíše maximalizovat. Lepší výsledky lze pozorovat u vykazování dle IFRS, kdy ukazatel dosahuje hodnoty 2,026. Rozdílné hodnoty jsou dány položkou zisku EBIT. K největším rozdílům (11,829) mezi vykazováním dle ČÚL a IFRS dochází u míry zadluženosti. Odchyly jsou způsobeny zejména výrazně vyšší hodnotou vlastního kapitálu u vykazování dle IFRS. K obdobným rozdílům dochází i v následujících letech.

Tabulka 14 - Výpočet solventnosti za rok 2021 dle ČÚL a IFRS

Položka / rok	2021 - ČÚL (TCZK)	2021 - IFRS (TEUR)	
Celková aktiva	2 181 870	91 179	
Vlastní kapitál	192 399	20 202	
Cizí zdroje	1 979 600	70 977	
EBIT	85 152	5 830	
Nákladové úroky	61 304	2 568	rozdíl
Ukazatel věřitelského rizika	90,73%	77,84%	-0,129
Ukazatel úrokového krytí	1,389	2,270	0,881
Míra zadluženosti	10,289	3,513	-6,776

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V tabulce 14 jsou výpočty ukazatelů solventnosti za rok 2021. K největšímu rozdílu mezi položkami dochází opět u ukazatele míry zadluženosti, kde je hodnota IFRS nižší o 6,776 oproti hodnotě ČÚL. Ukazatel věřitelského hlediska je ovlivněn celkovými aktivy, která jsou dle IFRS vyšší, a cizími zdroji / celkovými závazky, které jsou dle IFRS nižší. Rozdíl mezi vykazováním činí 0,129. Dále je patrný poměrně významný rozdíl u ukazatele úrokového krytí, kde hodnota podle IFRS předčí hodnotu dle ČÚL o 0,881.

Tabulka 15 - Výpočet solventnosti za rok 2022 dle ČÚL a IFRS

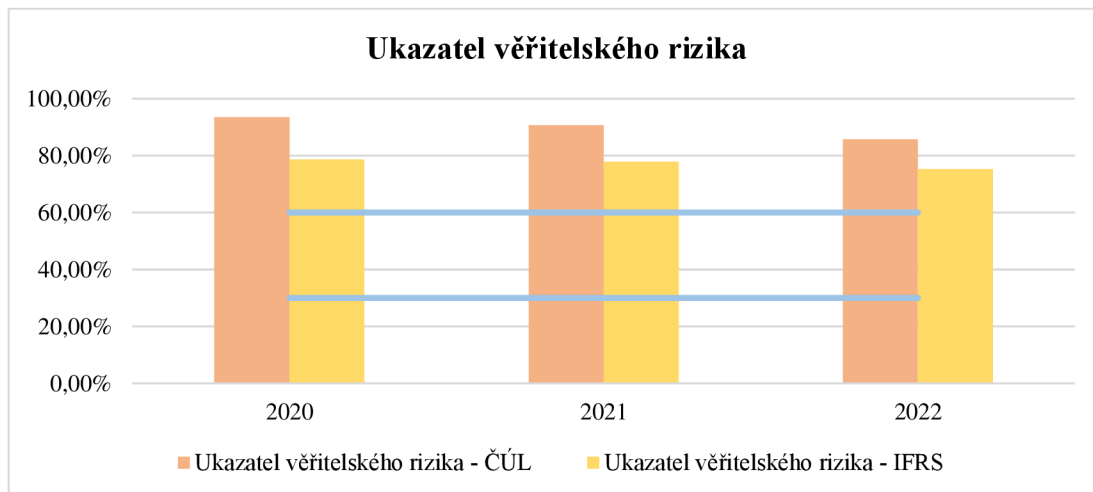
Položka / rok	2022 - ČÚL (TCZK)	2022 - IFRS (TEUR)	
Celková aktiva	2 332 816	98 339	
Vlastní kapitál	321 567	24 341	
Cizí zdroje	2 001 581	73 998	
EBIT	84 075	4 229	
Nákladové úroky	63 837	2 635	rozdíl
Ukazatel věřitelského rizika	85,80%	75,25%	-0,106
Ukazatel úrokového krytí	1,317	1,605	0,288
Míra zadluženosti	6,224	3,040	-3,184

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Ukazatele solventnosti v roce 2022 jsou vyobrazeny v tabulce 15, kde opět největší rozdíly mezi vykazováním dosahují hodnoty 3,184 u míry zadluženosti, tento rozdíl je však za období tří let nejnižší. Ukazatel věřitelského hlediska zaznamenává v čase výraznější pokles u vykazování dle ČÚL, což vede k postupnému zmenšování rozdílů s vykazováním dle IFRS. Konkrétně v roce 2022 je rozdíl mezi vykazováním pouze 0,106. Opět i u ukazatele úrokového krytí dochází k rozdílům mezi vykazováním v hodnotě 0,288.

Ukazatel věřitelského rizika určuje vztah mezi cizími zdroji a celkovými aktivy. V tomto případě je žádoucí nižší hodnota ukazatele.

Graf 4 - Ukazatel věřitelského rizika 2020-2022

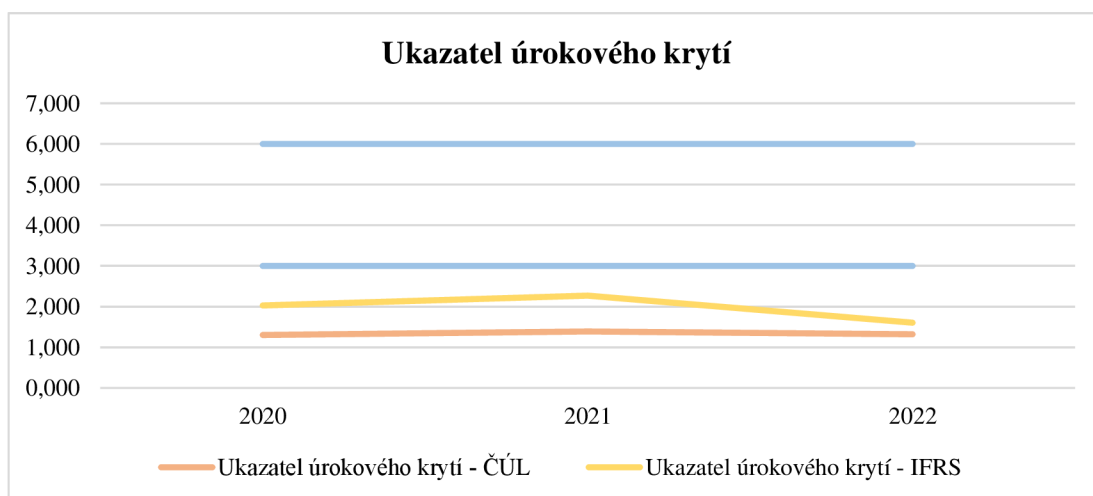

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V grafu 4 jsou vyobrazeny hodnoty věřitelského rizika za období 2020-2022. Modře je vyobrazeno doporučené rozmezí hodnot 30-60 %. Dle ČÚL je hodnota věřitelského rizika ve všech obdobích přes 85% což značí vysokou závislost na cizích zdrojích. Dle IFRS jsou hodnoty nižší mezi 75-79%, ovšem také nad doporučené rozmezí. Vysoká závislost na cizích zdrojích je dána půjčkami od banky a spřízněné osoby.

Ukazatel úrokového krytí informuje o úrocích krytých ziskem EBIT. Za kritickou hodnotu se považuje hodnota 1, což by znamenalo, že podnik je ze zisku schopen splatit úroky, ale nezbyde nic na rozdělení vlastníkům.

Graf 5 - Ukazatel úrokového krytí 2020-2022

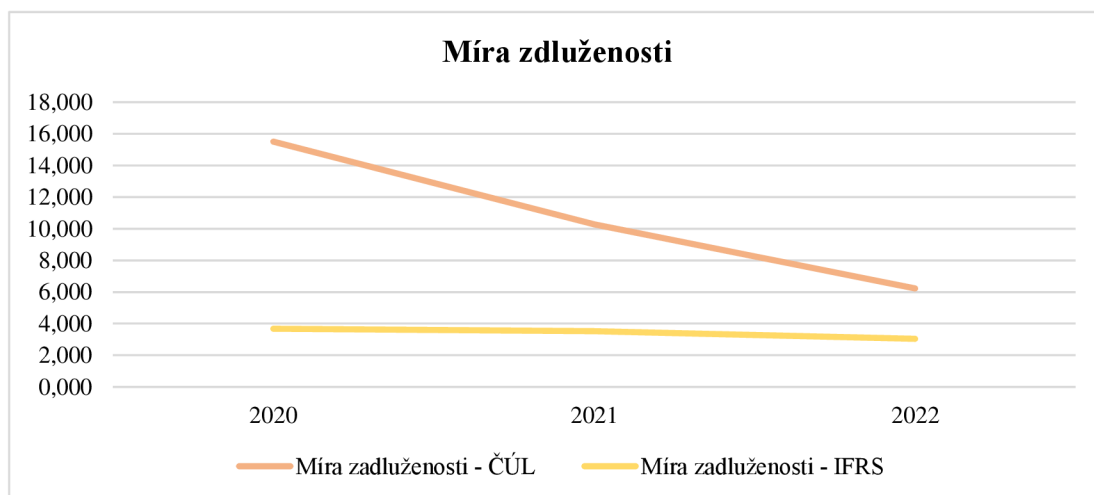
Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V grafu 5 jsou znázorněny hodnoty úrokového krytí za tříleté období. Modře je vyznačeno doporučené rozmezí ukazatele, které říká, že by zisk podniku měl pokrýt úroky alespoň 3-6 krát. Podnik ani v jednom roce na doporučené hodnoty nedosahuje. Ovšem lze konstatovat, že v obou případech výpočtu hodnoty přesahují kritickou hodnotu a podnik je tak schopen splatit úroky.

V případě výpočtu ukazatele se zahrnutím položek z výkazů dle ČÚL jsou hodnoty nižší a přibližují se kritické hodnotě. V případě IFRS je na tom podnik poněkud lépe a hodnoty se pohybují okolo hodnoty 2. Hodnoty v obou případech přesahují kritickou hodnotu a znamená to, že je podnik schopen splácet své úroky a ještě ze zisku něco zbyde na rozdělení vlastníkům.

Míra zadluženosti udává informaci o poměru cizích zdrojů k vlastnímu kapitálu. Ukazatel úzce souvisí s ukazatelem věřitelského rizika.

Graf 6 - Míra zadluženosti 2020-2022

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Z grafu 6 je v průběhu času patrné postupné klesání míry zadluženosti. Dle ČÚL je klesání hodnot výraznější a v roce 2022 nabývá míra zadluženosti hodnoty 6,224. Dle IFRS je klesání míry zadluženosti pomalejší a v roce 2022 dosahuje hodnoty 3,040. Opětovně lze říci, že IFRS vychází lépe, protože u míry zadluženosti jsou preferovány spíše nižší hodnoty.

V kapitole 'Výsledky a diskuze' jsou přiblíženy hodnoty jednotlivých ukazatelů solventnosti v případě zahrnutí do vzorce pouze celkových dluhů neboli úročených závazků.

4.3.3 Aktivita

Ukazatele aktivity posuzují efektivitu využití dostupných prostředků. Obratovost vyjadřuje počet obrátek realizovaných během jednoho roku a doba obratu sleduje za kolik dní se uskuteční jedna obrátka. To umožňuje posoudit rychlost, jakou podnik proměňuje své aktiva, případně pasiva, na tržby.

Tabulka 16 - Výpočet aktivity za rok 2020 dle ČÚL a IFRS

Položka / rok	2020 - ČÚL (TCZK)	2020 - IFRS (TEUR)	
Stálá aktiva / Investice do nemovitostí	2 159 935	87 730	
Pohledávky	17 706	953	
Krátkodobé pohledávky	17 706	597	
Pohledávky z obchodních vztahů	12 109	461	
Závazky	2 044 361	69 724	
Krátkodobé závazky	699 678	2 125	
Závazky z obchodních vztahů	2 057	78	
Tržby / Výnosy z pronájmu	121 460	4 597	rozdíl
Obrat stálých aktiv	0,056	0,052	-0,004
Obrat pohledávek	6,860	4,824	-2,036
Obrat závazků	0,059	0,066	0,007
Doba obratu krátkodobých pohledávek (dny)	53,208	47,402	-5,807
Doba obratu pohledávek z obchodních vztahů (dny)	36,389	36,603	0,214
Doba obratu krátkodobých závazků (dny)	2 102,606	168,724	-1 933,881
Doba obratu závazků z obchodních vztahů (dny)	6,182	6,193	0,012

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Z tabulky 16 je patrné, že obrat stálých aktiv je v roce 2020 mimořádně nízký, což je způsobeno vysokou hodnotou stálých aktiv, které obsahují pronajímané nemovitosti. Nízký obrat závazků je způsoben zadlužením podniku, kdy největšími položkami závazků jsou dlouhodobé půjčky od banky a spřízněné osoby. U obratu aktiv a závazků dochází k nejmenším rozdílům mezi dvěma druhy vykazování. Nejvýraznější rozdíl mezi ČÚL a IFRS je ve výpočtu doby obratu krátkodobých závazků, kdy dle IFRS je doba obratu o 1 933,881 nižší než dle ČÚL. Vysoká hodnota obratu krátkodobých závazků dle ČÚL je převážně důsledkem nesprávného vykázání krátkodobých závazků. Rozdíl -5,807 v době obratu krátkodobých pohledávek je způsoben rozdílnou hodnotou položky daňové pohledávky.

Tabulka 17 - Výpočet aktivity za rok 2021 dle ČÚL a IFRS

Položka / rok	2021 - ČÚL (TCZK)	2021 - IFRS (TEUR)	
Stálá aktiva / Investice do nemovitostí	2 138 767	90 446	
Pohledávky	24 878	1 734	
Krátkodobé pohledávky	0	0	
Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	
Závazky	1 978 606	70 977	
Krátkodobé závazky	665 923	2 521	
Závazky z obchodních vztahů	2 382	96	
Tržby / Výnosy z pronájmu	119 523	4 648	rozdíl
Obrat stálých aktiv	0,056	0,051	-0,004
Obrat pohledávek	4,804	2,681	-2,124
Obrat závazků	0,060	0,065	0,005
Doba obratu krátkodobých závazků (dny)	2 033,599	197,970	-1 835,629
Doba obratu závazků z obchodních vztahů (dny)	7,274	7,539	0,265

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V tabulce 17 jsou uvedeny hodnoty obratu a doby obratu za rok 2021, není zde uveden výpočet se zahrnutím krátkodobých pohledávek a pohledávek z obchodních vztahů, neboť byly ke konci roku nulové.

Opět je zřejmá nízká hodnota obratu stálých aktiv a závazků a jejich vzniklé rozdíly způsobené vykazováním jsou zanedbatelné. Největší rozdíl mezi ČÚL a IFRS vznikl u doby obratu krátkodobých závazků, dle IFRS je hodnota ukazatele o 1 835,629 menší než dle ČÚL.

Tabulka 18 - Výpočet aktivity za rok 2022 dle ČÚL a IFRS

Položka / rok	2022 - ČÚL (TCZK)	2022 - IFRS (TEUR)	
Stálá aktiva / Investice do nemovitostí	2 117 620	97 324	
Pohledávky	193 960	8 924	
Krátkodobé pohledávky	3 238	151	
Pohledávky z obchodních vztahů	3 238	134	
Závazky	2 000 662	73 998	
Krátkodobé závazky	678 529	4 009	
Závazky z obchodních vztahů	1 936	80	
Tržby / Výnosy z pronájmu	117 582	4 778	rozdíl
Obrat stálých aktiv	0,056	0,049	-0,006
Obrat pohledávek	0,606	0,535	-0,071
Obrat závazků	0,059	0,065	0,006
Doba obratu krátkodobých pohledávek (dny)	10,051	11,535	1,484
Doba obratu pohledávek z obchodních vztahů (dny)	10,051	10,237	0,185
Doba obratu krátkodobých závazků (dny)	2 106,301	306,255	-1 800,046
Doba obratu závazků z obchodních vztahů (dny)	6,010	6,111	0,102

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

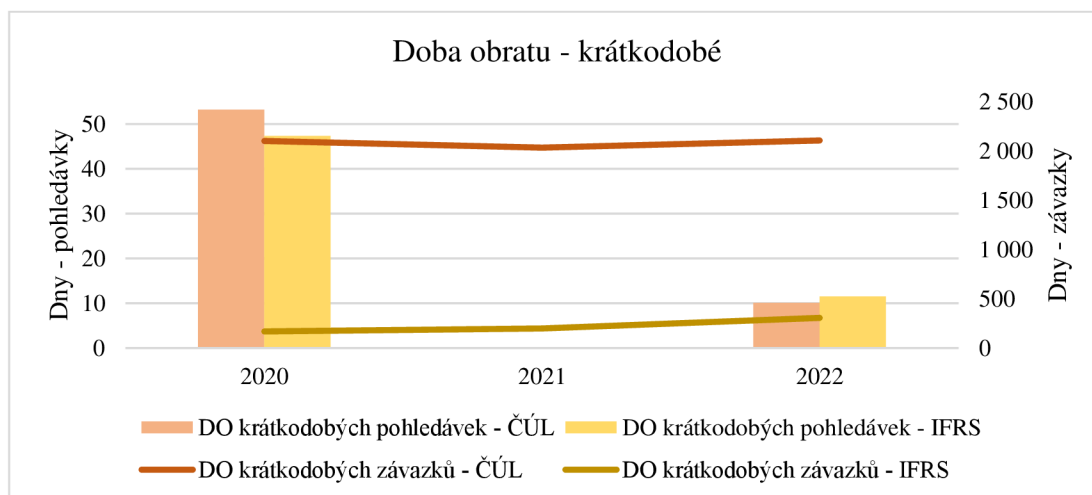
V roce 2022, v tabulce 18, jsou opět nejmenší rozdíly mezi ČÚL a IFRS u obratu stálých aktiv a závazků. Na druhou stranu je velmi výrazný rozdíl 1 800,046 u doby obratu krátkodobých závazků způsoben vysokými krátkodobými závazky při vykazování dle ČÚL.

Lze konstatovat, že v průběhu tříletého období dochází k zanedbatelným rozdílům v obratu stálých aktiv a závazků. Největší rozdíly nastávají u doby obratu krátkodobých závazků, kdy rozdíly přesahují hodnoty 1 800, protože dle ČÚL jsou krátkodobé závazky příliš vysoké. V kapitole „Výsledky a diskuze jsou vyobrazeny hodnoty obratu a doby obratu krátkodobých závazků po změně vykazování dle ČÚL.

V grafu 7 a 8 jsou vyobrazeny hodnoty doby obratu krátkodobých závazků a pohledávek. Podnik si z ukazatelů doby obratu může vyhodnotit jak rychle mu platí odběratelé a jak rychle podnik platí svým dodavatelům. Obecně platí, že by doba obratu pohledávek měla být kratší než doba obratu závazků.

Podnik ke konci roku 2021 neeviduje krátkodobé pohledávky. Tato skutečnost informuje o tom, že podnik inkasuje své pohledávky téměř okamžitě.

Graf 7 - Doba obratu krátkodobých pohledávek a závazků 2020-2022

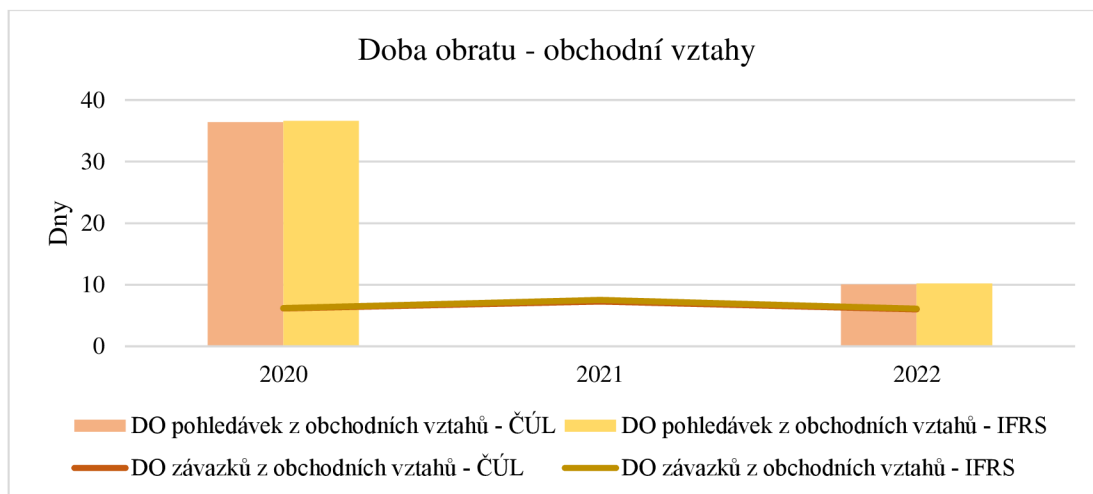

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V grafu 7 je znázorněn velký rozdíl mezi hodnotami doby obratu pohledávek a závazku, z toho důvodu je doba obratu závazků vyobrazena na vedlejší ose. V obou případech vykazování za roky 2020 a 2022 je vidět nízká hodnota doby obratu krátkodobých pohledávek, která se pohybuje v rozmezí 10-55 dní. Naopak doba obratu krátkodobých závazků je mimořádně vysoká. Dle ČÚL hodnoty přesahují 2 000 dní, což je způsobeno zejména chybným zahrnutím krátkodobých závazků. Dle IFRS dosahují hodnoty více než 160 dní, což rovněž představuje vysokou hodnotu způsobenou zahrnutím závazků z termínovaných operací a časového rozlišení do krátkodobých závazků.

Pro představu o inkasu pohledávek a závazků vůči odběratelům a dodavatelům je v grafu 8 vyobrazena doba obratu pohledávek a závazků z obchodních vztahů.

Graf 8 - Doba obratu pohledávek a závazků z obchodních vztahů 2020-2022

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

U doby obratu pohledávek a závazků z obchodních vztahů podnik splňuje doporučenou podmínku vyšší doby obratu u závazků než u pohledávek. V roce 2020 a 2022 doba obratu pohledávek převyšuje dobu obratu závazků. Doba obratu závazků je kolem 7 dnů, což značí schopnost rychlé úhrady závazků. Doba obratu pohledávek je v roce 2020 36 dní a v roce 2022 je to pouhých 10 dní.

Při porovnání ČÚL a IFRS lze říci, že jsou výsledky hodnot u většiny ukazatelů skoro totožné a jejich rozdíly jsou zanedbatelné. Výjimkou z tohoto pravidla jsou ukazatele obsahující krátkodobé závazky. Jak bylo řečeno, v kapitole ‚Výsledky a diskuze‘ jsou vyobrazeny hodnoty obratu a doby obratu krátkodobých závazků po změně vykázání.

4.3.4 Rentabilita

Měřítkem výkonnosti jsou ukazatele rentability. Níže jsou v tabulkách 16 – 18 vypočteny rentability za jednotlivé roky a přibliženy rozdíly vzniklé použitím položek ze výkazů sestavených dle ČÚL a IFRS.

U výpočtů jsou zahrnuty zisky EBIT a EAT pro vizualizaci rozdílů při použití různých druhů zisku. Zahrnutí EBIT do výpočtu rentability může poskytnout investorům a analytikům lepší přehled o tom, jak dobře společnost generuje zisk z provozních činností bez vlivu úroků a daní, což může být důležité zejména při srovnání výkonnosti společností napříč odvětvími nebo v rámci stejného odvětví. Výpočty se zahrnutím EAT vyjadřují rentabilitu po odečtení daní.

Níže z tabulek 19 – 21 lze vyčíst, že se zahrnutím EBIT, jsou hodnoty rentabilit vyšší z důvodu vyšší hodnoty zisku než je EAT. U výpočtu ROE je pouze výpočet s EAT, protože dle odborné literatury se EBIT nevyužívá.

Tabulka 19 - Výpočet rentability za rok 2020 dle ČÚL a IFRS

Položka / rok	2020 - ČÚL (TCZK)	2020 - IFRS (TEUR)	
Celková aktiva	2 186 982	88 683	
Dlouhodobé závazky	1 344 683	67 599	
Vlastní kapitál	131 882	18 959	
Tržby / Výnosy z pronájmu	121 460	4 597	
Provozní zisk (EBIT)	86 624	5 216	
Čistý zisk (EAT)	12 921	2 228	rozdíl
ROA s EBIT	3,96%	5,88%	0,019
ROA s EAT	0,59%	2,51%	0,019
ROCE s EBIT	5,87%	6,03%	0,002
ROCE s EAT	0,88%	2,57%	0,017
ROE s EAT	9,80%	11,75%	0,020
ROS s EBIT	71,32%	113,47%	0,421
ROS s EAT	10,64%	48,47%	0,378

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V tabulce 19 jsou výpočty rentabilit za rok 2020. K největším rozdílům mezi ČÚL a IFRS dochází u rentabilit tržeb (ROS). Rozdíl u ROS se zahrnutím EBIT je 0,421 u zahrnutí EAT je 0,378. Nejméně ovlivněnou rentabilitou při způsobu vykazování je ROCE se zahrnutím EBIT kdy dochází k rozdílu pouhých 0,002.

Tabulka 20 - Výpočet rentability za rok 2021 dle ČÚL a IFRS

Položka / rok	2021 - ČÚL (TCZK)	2021 - IFRS (TEUR)	
Celková aktiva	2 181 870	91 179	
Dlouhodobé závazky	1 312 683	68 456	
Vlastní kapitál	192 399	20 202	
Tržby / Výnosy z pronájmu	119 523	4 648	
Provozní zisk (EBIT)	85 152	5 830	
Čistý zisk (EAT)	17 506	2 396	rozdíl
ROA s EBIT	3,90%	6,39%	0,025
ROA s EAT	0,80%	2,63%	0,018
ROCE s EBIT	5,66%	6,58%	0,009
ROCE s EAT	1,16%	2,70%	0,015
ROE s EAT	9,10%	11,86%	0,028
ROS s EBIT	71,24%	125,43%	0,542
ROS s EAT	14,65%	51,55%	0,369

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Tabulka 20 je zaměřena na výpočty za rok 2021 a porovnání mezi ČÚL a IFRS. K největším rozdílům opět dochází při výpočtu ROS až o 0,542 se zahrnutím EBIT. Nejnižší hodnota rentability je ROA s položkami z ČÚL, pouhých 0,80% a hodnota IFRS je vyšší o 0,018. Nejmenší rozdíl nastává u ROCE s využitím EBIT, pouhých 0,009.

Tabulka 21 - Výpočet rentability za rok 2022 dle ČÚL a IFRS

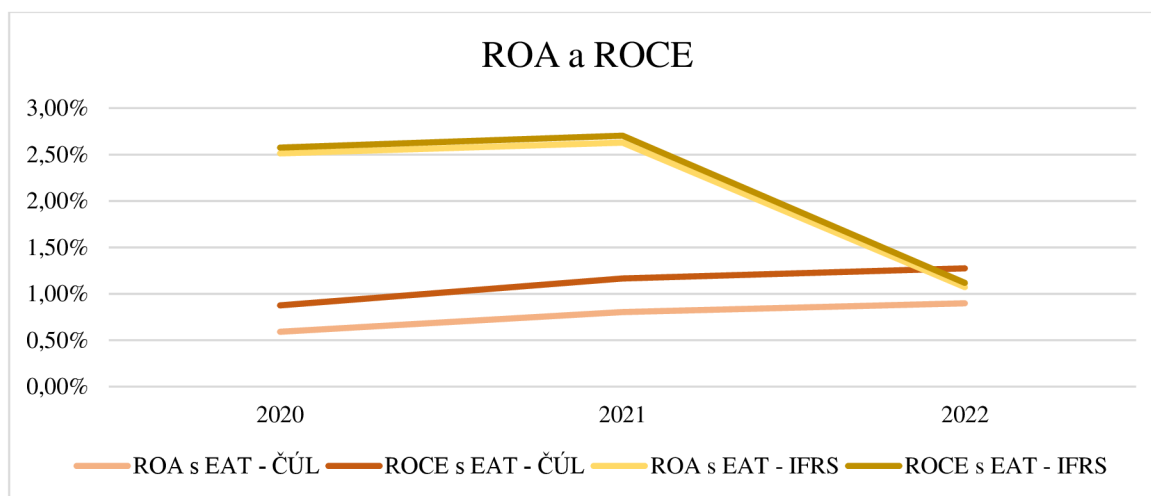
Položka / rok	2022 - ČÚL (TCZK)	2022 - IFRS (TEUR)	
Celková aktiva	2 332 816	98 339	
Dlouhodobé závazky	1 322 133	69 989	
Vlastní kapitál	321 567	24 341	
Tržby / Výnosy z pronájmu	117 582	4 778	
Provozní zisk (EBIT)	84 075	4 229	
Čistý zisk (EAT)	20 938	1 054	rozdíl
ROA s EBIT	3,60%	4,30%	0,007
ROA s EAT	0,90%	1,07%	0,002
ROCE s EBIT	5,11%	4,48%	-0,006
ROCE s EAT	1,27%	1,12%	-0,002
ROE s EAT	6,51%	4,33%	-0,022
ROS s EBIT	71,50%	88,51%	0,170
ROS s EAT	17,81%	22,06%	0,043

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V tabulce 21 jsou výpočty rentabilit za rok 2022 a opět je největší rozdíl mezi ČÚL a IFRS u ROS se zahrnutím EBIT (0,170). Naopak nejmenší rozdíl nastává u ROCE s EAT o 0,002. V roce 2022 se lze setkat s lepšími hodnotami u ROCE a ROE dle ČÚL než dle IFRS, což je způsobeno výrazným poklesem zisků u výkazů sestavených dle IFRS.

V grafech 9 – 10 níže jsou jednotlivé ukazatele vyobrazeny se zahrnutím pouze zisku EAT. Zisk EBIT se používá zejména při mezipodnikovém porovnání, což není obsahem této práce.

Graf 9 - Rentabilita aktiv (ROA) a rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

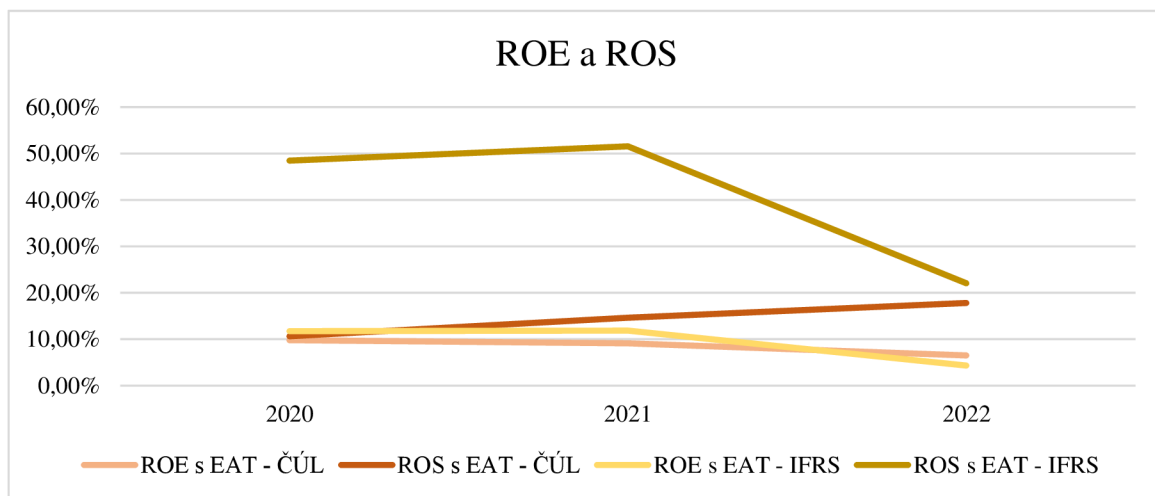
Z výsledků rentability celkových aktiv (ROA) lze vyvodit, jak velký zisk podnik generuje s danými aktivy. Celková efektivita podniku byla nejlepší v roce 2021 dle IFRS a v roce 2022 dle ČÚL. Naopak nejhorší byla v roce 2022 dle IFRS pouhých 1,07 % a v roce 2020 dle ČÚL.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE) představuje poměr dlouhodobých závazků a vlastního kapitálu k zisku. Ukazatel má význam zejména u mezipodnikovém srovnání podniků s vysokým dlouhodobým kapitálem. V důsledku výrazného poklesu zisku lze pozorovat v roce 2022 zlepšení rentability dle ČÚL na 1,27 %, zatímco hodnoty rentability dle IFRS klesly pod tuto úroveň.

Hodnoty ROA i ROCE jsou velmi nízké, což je způsobeno vysokými aktivy, závazky a vlastním kapitálem v poměru k zisku.

V kapitole ‚Výsledky a diskuze‘ je vyobrazen rozdíl při změně výše závazků v ČÚL z důvodu chybně vykázaných krátkodobých závazků.

Graf 10 - Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) a rentabilita tržeb (ROS)

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) je ukazatelem, který poskytuje informaci o výnosnosti investovaného kapitálu. Nejvyšší dosažená hodnota ROE dosahovala dle IFRS 11,86 % v roce 2021. Nejnižší hodnota ROE byla v roce 2022 podle obou standardů, ČÚL dosahovala hodnoty 6,51 %, což je více než dle IFRS 4,33 %.

Rentabilita tržeb (ROS) informuje o tom, kolik zisku je podnik schopen generovat z dostupných tržeb. Rentabilita je vysoká a podnik tak úspěšně generuje zisk z tržeb. Dle ČÚL hodnoty rentability přesahují ve všech letech 10 % a dle IFRS dokonce přesahují v prvních dvou letech 45 % a v roce 2022 přesuje 20 %.

Ukazatele rentability by měly mít spíše rostoucí tendenci vzhledem k povaze ukazatele. V podniku se rentabilita v roce 2022 dle IFRS výrazně snížila, což se způsobenou náklady výrazně převyšující výnosy. Naopak dle ČÚL se výsledky rentabilit spíše zvyšují. Celkově jsou ale hodnoty rentabilit přívětivější při využití položek z výkazů sestavených dle IFRS. Dáno je to vyššími hodnotami zisků.

5 Výsledky a diskuze

V této části práce se nachází shrnutí a porovnání získaných poznatků z teoretických východisek a jejich následné aplikace na praktickém příkladu. Jsou zde prezentovány výsledky a diskuze, které reflektují poznatky a provedené výpočty.

Formát a součásti účetní závěrky

Podle české účetní legislativy jsou požadavky na obsah účetní závěrky definovány na základě velikosti účetní jednotky. Všechny účetní jednotky mají povinnost sestavit rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu. Mikro účetní jednotky však zveřejňují pouze rozvahu a výkaz zisku a ztráty. Střední a velké účetní jednotky sestavují a zveřejňují navíc přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Naopak v IFRS jsou pro všechny účetní jednotky stejná pravidla vykazování a součástí účetní závěrky jsou Výkaz o finanční pozici, Výkaz o úplném výsledku hospodaření, Výkaz změn vlastního kapitálu, Výkaz o peněžních tocích a Komentáře (Příloha).

Dle ČÚL je dána konkrétní forma jednotlivých výkazů. Dle IFRS je pouze uvedena informace, co by měly výkazy vyjadřovat pomocí koncepčního rámce a konkrétní formu si určuje účetní jednotka sama.

Nevýhodou pro menší účetní jednotky, které vykazují dle IFRS, může být zveřejňování příliš mnoha informací i přes to, že dle ČÚL by mohly zveřejňovat pouze rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu. Tato povinnost dodatečného zpracování výkazů může pro ně být administrativně náročná a finančně zatěžující. Zveřejnění dodatečných výkazů může být pro účetní jednotky nevýhodné, protože k nim má přístup i konkurence.

Měna

Na rozdíl od IFRS, kde lze pro účtování a vykazování využít jakoukoliv funkční měnu, dle ČÚL je momentálně stále možností účtovat a vykazovat pouze v CZK. Podnik XYZ s.r.o. má za funkční měnu EUR, k dani z příjmu však musí vykazovat v CZK.

Avšak účtování v jiné funkční měně se již nyní zahrnuje do konsolidačního balíčku, který již prošel Senátem a měl by platit od 1.1.2024, ovšem oproti novému Zákonu o účetnictví je definice účtování v jiné funkční měně definována strozeji a bude možností účtovat pouze v CZK, EUR, GBP, USD.

Oceňování dlouhodobého majetku

Dle ČÚL není přeceňování dlouhodobého majetku povoleno, oceňuje se pořizovací cenou sníženou o oprávky a snížení hodnoty. Podnik má určeno, že se rovnoměrně odepisuje od roku 2020 do roku 2049 se zůstatkovou hodnotou 50 %. Toto odepisování se týká všeho majetku kromě pozemků.

Dle IFRS je možné majetek přeceňovat na reálnou hodnotu. Podnik tohoto využívá a jednou ročně všechny majetek kromě pozemku přeceňuje. Investice do nemovitostí jsou vykázány v reálné hodnotě, která by byla obdržena za prodej nemovitosti. Tato hodnota je ovlivněna aktuální cenou na nemovitostním trhu s obdobnými nemovitostmi ve stejné lokalitě a stavu. Reálná hodnota je stanovena na základě ocenění nezávislymi znalci, kteří využívají k ocenění výnosovou metodu.

Finanční analýza

Pro porovnání rozdílů, které vznikají rozdílným vykazováním byla zvolena finanční analýza. Podnik zpracovává zveřejňované výkazy sestavené dle IFRS. Dle ČÚL jsou výkazy zpracovávány pouze pro účel přílohy k daně z příjmu právnických osob a důraz je kladen zejména na výkaz zisků a ztráty. Z tohoto důvodu v rozvaze sestavené dle ČÚL vznikají rozdíly a chybné vykázání, která jsou představena níže.

Horizontální analýza

Horizontální analýza rozvahy nejprve představila rozdíly mezi ČÚL a IFRS na straně aktiv způsobené položkou Stálá aktiva / Investice od nemovitostí. Tyto rozdíly jsou způsobeny odlišným způsobem oceňování majetku. Dle IFRS podnik oceňuje majetek jednou ročně a je možnost jeho snížení i navýšení, na rozdíl od ČÚL, kde je majetek rovnoměrně odepisován a hodnota aktiv se tedy v průběhu času snižuje.

V roce 2021 podnik zavedl novou metodiku odepisování pro výkazy dle ČÚL. Nově simulují účetní odpisy od roku 2020 do roku 2049 se zůstatkovou hodnotou 50 % - dle dohody u všech majetků kromě pozemků. V souvislosti s tím byly z výkazů odečteny přecenění majetku dle znaleckého posudku, které do ČÚL nepatří.

Níže v tabulce 22 lze vidět položky, které byly změnou ovlivněny. Ve Vlastní práci jsou následně zahrnuta čísla již po změnách. Změnou byla ovlivněna celková aktiva konkrétně položka Stavby, a celková pasiva konkrétně položky Oceňovací rozdíly

z přecenění majetku a závazků, Výsledek hospodaření běžného účetního období a Odložený daňový závazek.

Tabulka 22 - Horizontální analýza rozvahových položek ČÚL a IFRS 2020 - změny

Položka / rok	2020			
	ČÚL - původní (TCZK)	ČÚL - změny (TCZK)	absolutní změna	procentní změna
Celková aktiva	2 329 521	2 186 982	-142 539	-6,12%
Stálá aktiva	2 302 474	2 159 935	-142 539	-6,19%
Stavby	1 358 488	1 215 949	-142 539	-10,49%
Celková pasiva	2 329 521	2 186 982	-142 539	-6,12%
Vlastní kapitál	247 339	131 882	-115 457	-46,68%
Ážio a kapitálové fondy	285 821	164 402	-121 419	-42,48%
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	61 907	-59 512	-121 419	-196,13%
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	6 959	12 921	5 962	85,67%
Cizí zdroje	2 072 086	2 045 004	-27 082	-1,31%
Odložený daňový závazek	255 971	228 889	-27 082	-10,58%

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Na straně pasiv analýza poukázala na největší rozdíly u vlastního kapitálu, které jsou důsledkem rozdílných výsledků hospodaření a oceňovacích rozdílů. Závazky jsou ovlivněny odloženým daňovým závazkem. Rozdíly u dlouhodobých a krátkodobých závazků jsou způsobeny zejména chybným vykázáním půjček od banky a spřízněné osoby.

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty se zaměřuje na rozdíly mezi výnosy a náklady položek dle ČÚL a IFRS. Rozdíly u výnosů jsou ovlivněny přeceněním investičního majetku, které se dělá pouze u IFRS. Na druhou stranu jsou náklady ovlivněny odpisy, které jsou pouze v ČÚL. Výnosy i náklady jsou významně ovlivněny ostatními finančními výnosy a náklady, které jsou mnohonásobně vyšší v ČÚL z důvodu vzniklých kurzových rozdílů. Výsledky hospodaření neboli jednotlivé zisky EBT, EBIT a EAT jsou ovlivněny výší nákladů a výnosů.

Na základě horizontální analýzy lze doporučit podniku napravení vykázání krátkodobých závazků ve výkazech sestavených dle ČÚL. Dalším doporučením může být přehodnocení vykázání položky závazky z termínovaných operací v IFRS, kdy jsou zařazeny mezi krátkodobé, kdežto pohledávky z termínovaných operací jsou zařazeny mezi dlouhodobé. V ČÚL jsou pohledávky z termínovaných operací mezi dlouhodobými.

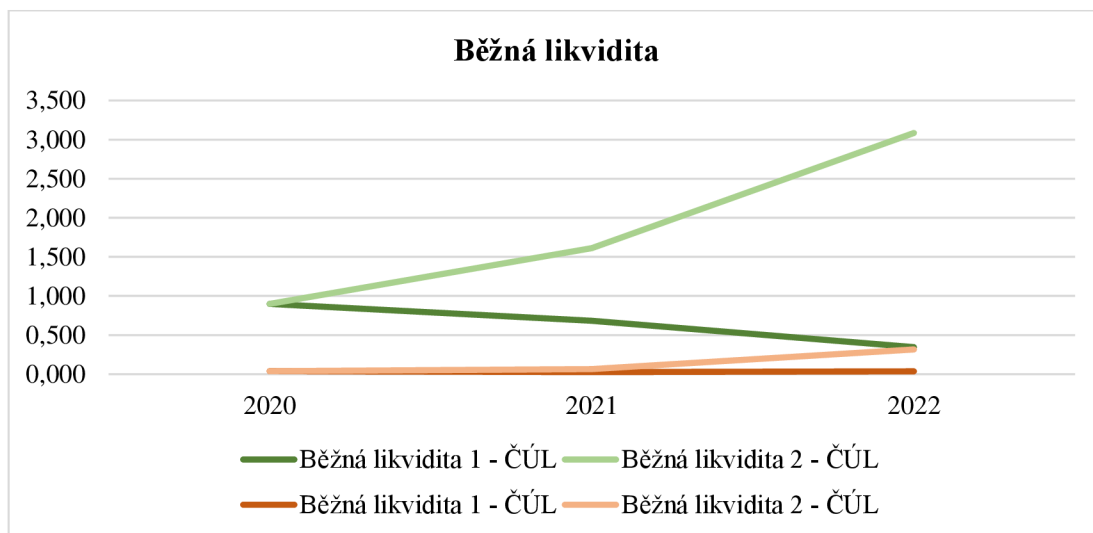
Likvidita

Výsledky běžné likvidity závisí na zahrnutí oběžných či krátkodobých aktiv v čitateli. V obou případech vykazování vykazují lepší hodnoty běžné likvidity při zahrnutí oběžných aktiv, což je důsledkem jejich vyšší hodnoty. Nicméně z hlediska teoretických východisek bych spíše doporučila využití krátkodobých aktiv, která splňují podmínku krátkodobosti a poskytují věřitelům informaci o rychlém přístupu k finančním prostředkům. V oběžných aktivech jsou totiž zahrnuty i dlouhodobé pohledávky, což může zkreslit celkový obraz likvidity.

Výsledky všech druhů likvidit vycházejí lépe při zahrnutí položek z výkazu sestavených dle IFRS. Každopádně podnik je schopen své krátkodobé závazky splácet, tomu nasvědčuje zejména okamžitá likvidita, kde za rok 2021 a 2022 dosahuje obecně doporučovaných hodnot.

Likvidita podniku je nejvíce ovlivněna krátkodobými závazky. Změny, ke kterým dojde při výpočtu likvidity s využitím rozvahových položek ČÚL a správným rozdělením dlouhodobých a krátkodobých závazků jsou zobrazeny v grafech 11 – 14. Změny jsou způsobeny přesunutím půjčky od spřízněné osoby splatné za více než jeden rok do dlouhodobých závazků, tím došlo k velkému snížení krátkodobých závazků.

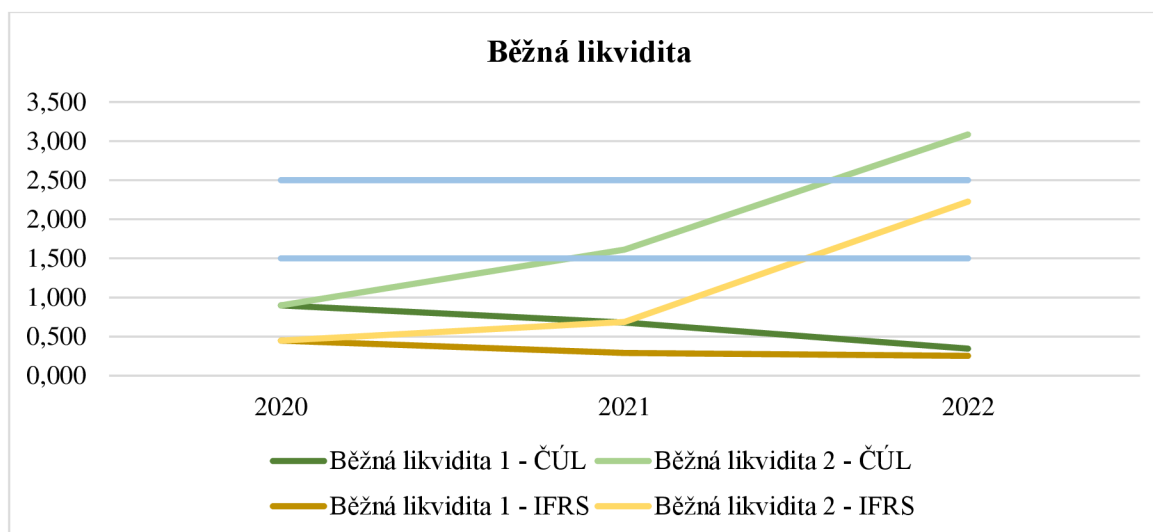
Graf 11 - Změny běžné likvidity

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Graf 11 vyobrazuje změny, které nastaly po přesunutí krátkodobých závazků do dlouhodobých. Zeleně jsou zobrazeny nové hodnoty běžné likvidity, které jasně zobrazují jejich zvýšení. Nově běžná likvidita 2 dosahuje až hodnoty 3,084.

Graf 12 - Porovnání běžné likvidity ČÚL a IFRS po změnách

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

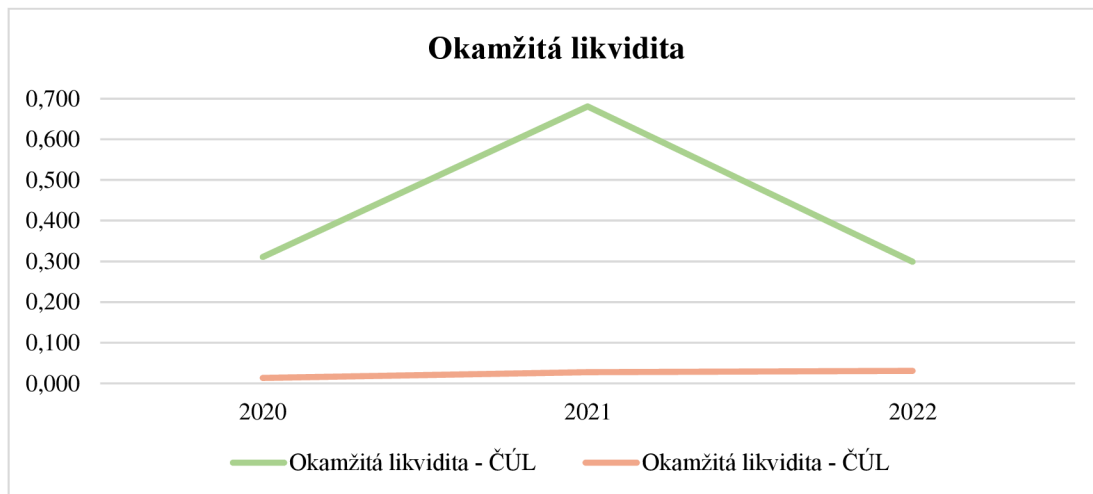
Grafu 12 porovnává nově vypočítanou běžnou likviditu dle ČÚL s běžnou likviditou dle IFRS. Z grafu lze vyčíst, že při snížení krátkodobých závazků dosahuje běžná likvidita dle ČÚL lepších hodnot než běžná likvidita dle IFRS. Krátkodobé závazky jsou po změnách ovlivněny časovým rozlišením, které je dle ČÚL mimo závazky a v IFRS je zahrnuto. Dále jsou v ČÚL závazky ke společníkům a závazky z termínovaných operací v dlouhodobých závazcích, kdežto v IFRS jsou v krátkodobých. Po změnách běžná likvidita dle ČÚL dosahuje doporučených hodnot v roce 2021 a 2022, kdežto dle IFRS dosahuje doporučených hodnot pouze v roce 2022.

Pro další zlepšení výpočtu likvidity by bylo na zvážení zahrnutí závazků z termínovaných operací dle IFRS do dlouhodobých závazků. Tím by lépe korespondovaly s pohledávkami z termínovaných operací, které jsou také zahrnuty v kategorii dlouhodobých.

Pohotová likvidita byla ze zahrnutí změny vyřazena, protože dosahuje stejných hodnot jako okamžitá likvidita se zahrnutím krátkodobých aktiv.

Stejně jako běžná likvidita je při přesunu části krátkodobých závazků do dlouhodobých v ČÚL ovlivněna i okamžitá likvidita.

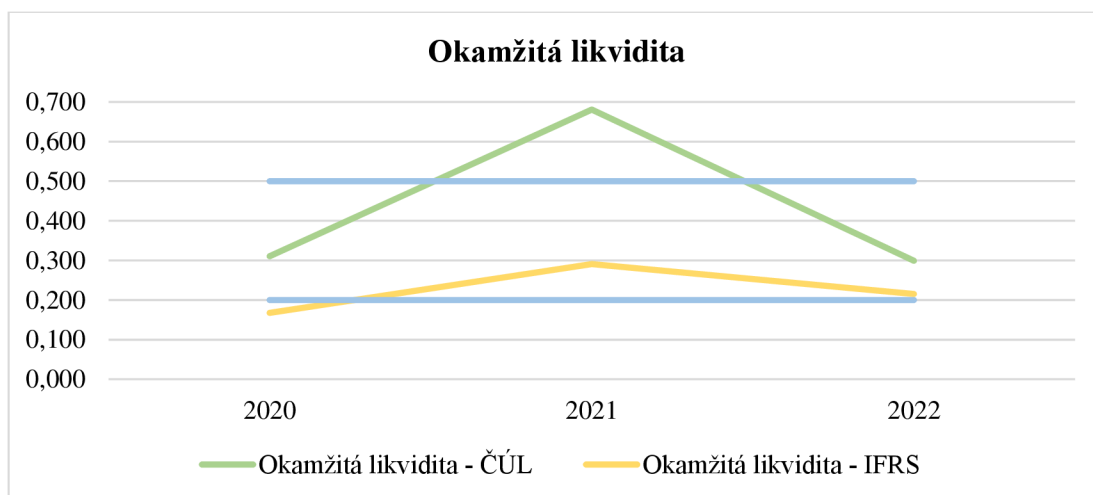
Graf 13 - Změny okamžité likvidity

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V grafu 13 je zobrazen rozdíl, který po přesunu krátkodobých závazků do dlouhodobých vznikne. Okamžitá likvidita se výrazně zvýší a to nejvíce v roce 2021, kdy dosahuje hodnoty 0,681.

Graf 14 - Porovnání okamžité likvidity ČÚL a IFRS po změnách

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Po provedených změnách je patrné v grafu 14, že okamžitá likvidita dle ČÚL přesahuje okamžitou likviditu dle IFRS, dosahuje tak lepších výsledků. V roce 2021 by se dokonce dalo říci, že podnik udržuje až příliš peněžních prostředků na účtech dle ČÚL v poměru ke krátkodobým závazkům.

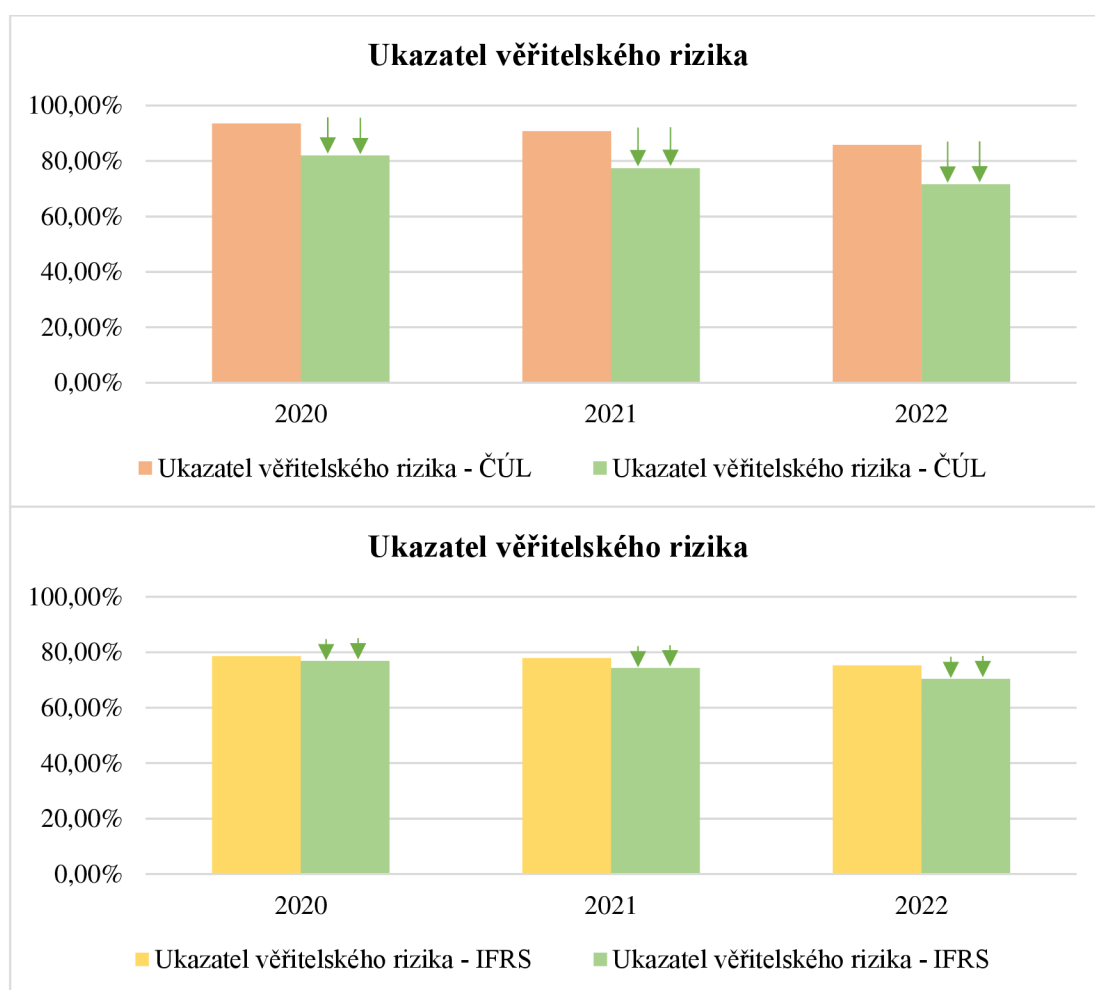
Solventnost

Výsledky ukazatelů solventnosti udávají informaci o schopnosti podniku splácet své dlouhodobé závazky. Základní ukazatele určují zadluženost podniku a závislosti na financování z cizích zdrojů.

Podnik je závislý na financování z cizích zdrojů, kterými jsou půjčky od banky a spřízněné osoby. Ukazatel věřitelského rizika dle ČÚL udává zadluženost přes 85 % na druhou stranu dle IFRS jsou hodnoty pouhých 75 – 79 %. Doporučené rozmezí je však do 60 %. Ukazatel je nižší u výpočtu dle IFRS z důvodu nižších cizích zdrojů zejména z důvodu nižšího odloženého daňového závazku.

Pro znázornění výpočtu ukazatele věřitelského rizika v čitateli se zahrnutím pouze úročených dluhů a změny, které nastanou u ukazatele je použit graf 15. Zeleně jsou vyobrazeny nové hodnoty.

Graf 15 - Změny ukazatele věřitelského rizika ČÚL a IFRS

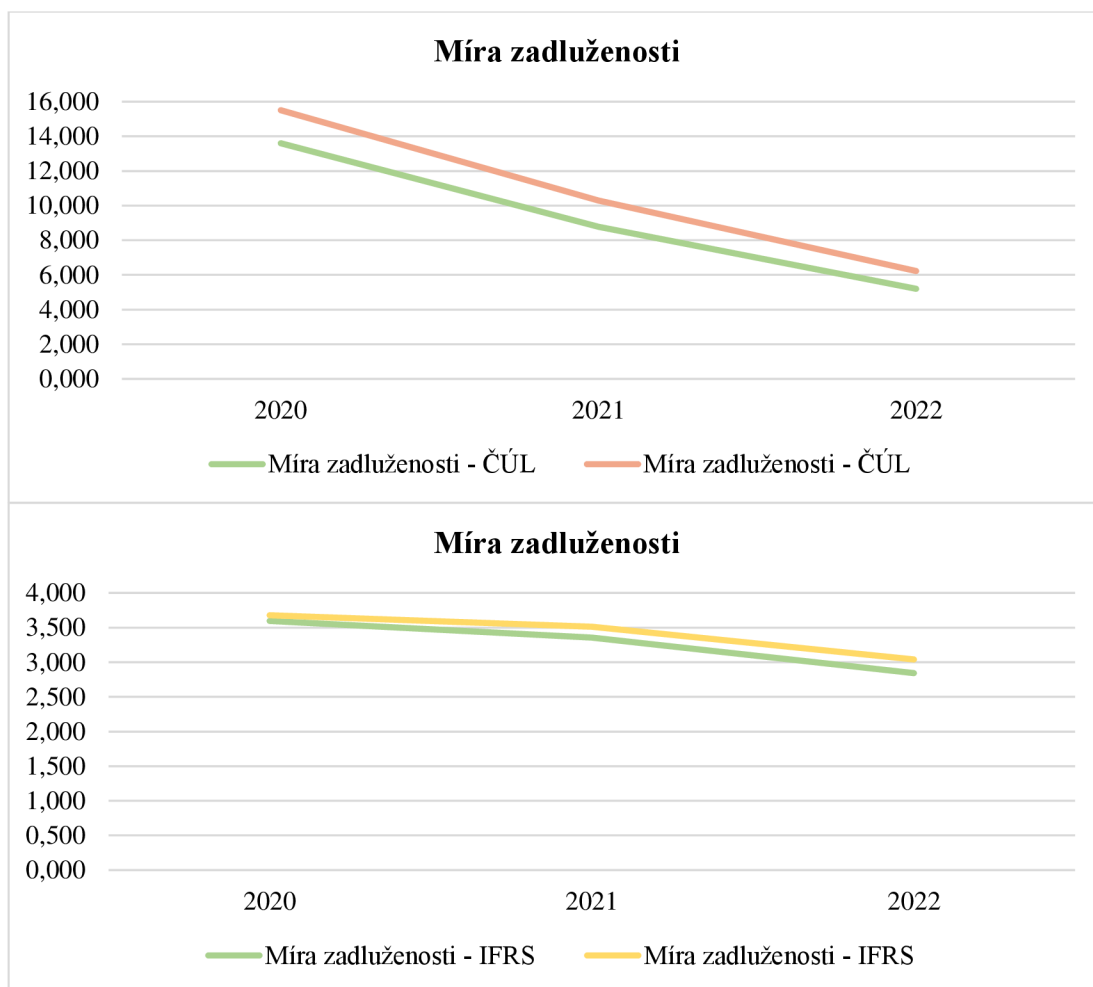
Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Při zahrnutí pouze úročených dluhů do výpočtu věřitelského rizika, jak lze vidět v grafu 15, dojde ke snížení ukazatele u ČÚL i u IFRS. Navzdory těmto změnám však ukazatel věřitelského rizika podle IFRS zůstává nižší než podle ČÚL.

Ukazatel úrokového krytí naznačuje schopnost podniku splácet své úroky, protože hodnoty za tříleté období u obou druhů výkaznictví přesahují kritickou hodnotu 1. Hodnoty jsou ale poměrně nízké a podniku tak zbyde velmi málo na rozdělení vlastníkům.

U míry zadluženosti je žádoucí nízká hodnota, kterou splňují výsledky dle IFRS, kde jsou hodnoty podstatně nižší než dle ČÚL. Při zahrnutí pouze úročených dluhů jsou opět výsledné hodnoty míry zadluženosti ovlivněny, jak lze vidět v grafu 16.

Graf 16 - Změny míry zadluženost ČÚL

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Při výpočtu míry zadluženosti se zahrnutím pouze úročených dluhů se hodnoty sníží, u ČÚL více než u IFRS. Ovšem stále přetrvává fakt, že IFRS vychází lépe, zejména z důvodu vyššího vlastního kapitálu a nižších úročených dluhů.

Výpočet solventních ukazatelů se zahrnutím pouze úročených dluhů v čitateli se zaměřuje na dluhy, které mají přímý dopad na náklady spojené s financováním, což umožňuje detailnější zhodnocení momentálního rizika spojeného s úrokovými sazbami a splácením dluhu. Naopak, použití celkových cizích zdrojů v čitateli poskytuje širší perspektivu tím, že zahrnuje všechny závazky podniku. Tento přístup umožňuje komplexnější analýzu celkové finanční situace a přispívá k celkovému zhodnocení rizik spojených s finanční stabilitou podniku. Oba tyto přístupy mají své výhody a záleží na konkrétních potřebách analýzy při hodnocení finanční situace společnosti.

Aktivita

Výsledky ukazatelů aktivity poskytují přehled o efektivitě využívání dostupných prostředků. V celém sledovaném období tři let jsou zaznamenány výrazně nižší obraty stálých aktiv a závazků, přičemž nízký obrat stálých aktiv je způsoben vysokou hodnotou nemovitostí. Nízký obrat závazků je výsledkem vysokého zadlužení podniku, které zahrnuje půjčky od banky a spřízněné osoby.

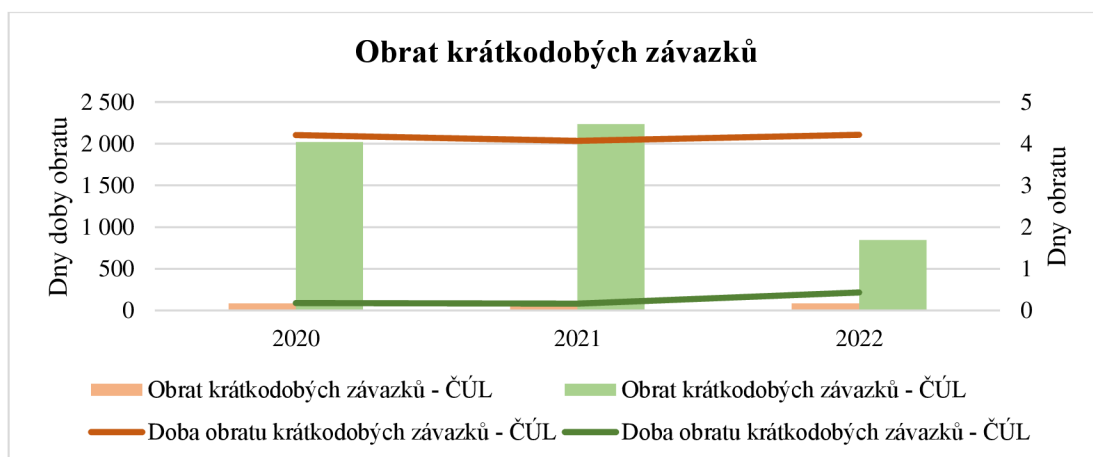
Rozdíly mezi ČÚL a IFRS se nejvíce projeví ve výpočtu doby obratu krátkodobých závazků, způsobené chybným vykázáním krátkodobých závazků v ČÚL. V roce 2021 nebyly evidovány krátkodobé pohledávky, což značí rychlé inkasování. Celkově je možné konstatovat, že při porovnání ČÚL a IFRS jsou výsledky ukazatelů většinou podobné s výjimkou krátkodobých závazků.

V hodnotách obrátů hrají velkou roli tržby, které jsou vzhledem k výši aktiv velmi nízké. Podnik má však pravidelné tržby z nájmu nemovitostí a v halách má známý velkoobchod. Mírné riziko nastává u faktu, že má pouze jednoho nájemce, který je ve všech nemovitostech, které podnik vlastní a tím je riziko, že pokud se daný velkoobchod rozhodne přesunout svá působiště jinam, znamená to pro podnik nulové tržby. Pravděpodobnost toho, že by však velkoobchod z nemovitostí odešel je velmi nízká.

Po zahrnutí změny vykázání krátkodobých závazků v ČÚL dojde ke změně obratu a doby obratu krátkodobých závazků. Změny jsou vyobrazeny zeleně v grafech 17 – 18.

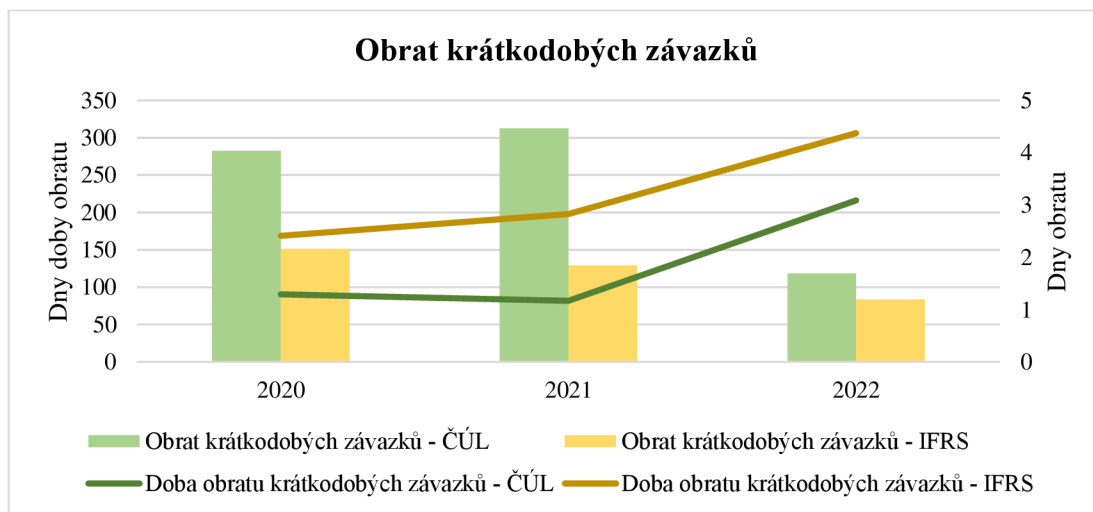
Graf 17 - Obrat krátkodobých závazků dle ČÚL 2020-2022 - změny

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V grafu 19 lze vidět zvýšení obrátu krátkodobých závazků z důvodu snížení hodnoty krátkodobých závazků. Naopak se snížila doba obrátu krátkodobých závazků v roce 2020 a 2021 na pouhých 90 a 82 dní a v roce 2022 na 216 dní.

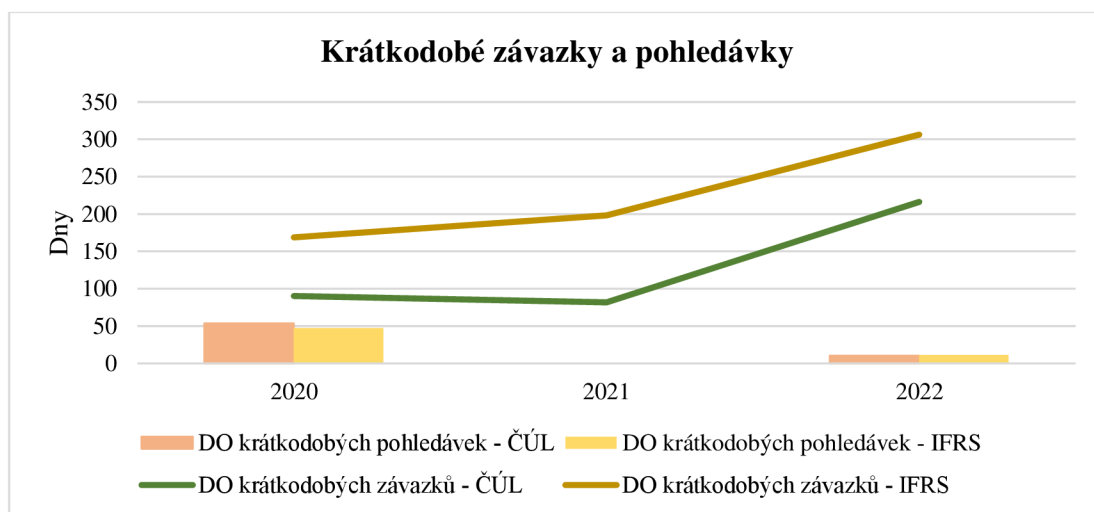
Graf 18 - Obrat krátkodobých závazků dle IFRS 2020-2022 - změny

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Z grafu 18 lze vyčíst rozdíly, které jsou po změnách mezi ČÚL a IFRS, kdy je obrat krátkodobých závazků dle IFRS nově menší než obrat dle ČÚL. V závislosti s tím je doba obrátu krátkodobých závazků dle IFRS vyšší než doba obrátu dle ČÚL.

Graf 19 - Doba obratu krátkodobých závazků a pohledávek - změny

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

V neposlední řadě v grafu 19 je vyobrazeno porovnání doby obratu krátkodobých závazků a pohledávek v obou případech se zahrnutím položek IFRS a ČÚL. Nově jsou doby obratu krátkodobých závazků nižší, ale stále splňují pravidlo, že by měli být vyšší než doba obratu pohledávek.

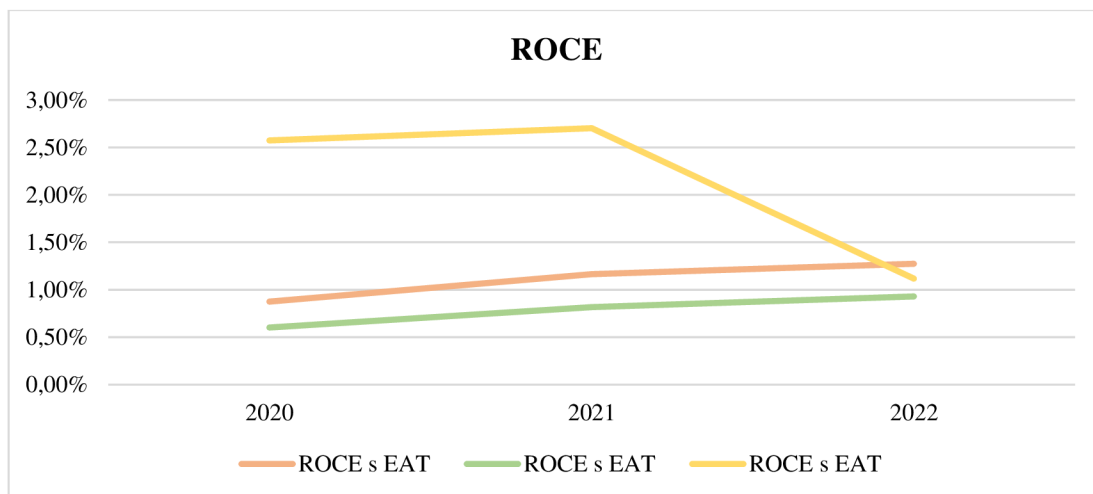
Rentabilita

Ukazatele rentability poskytují přehled o výkonnosti podniku. Podnik XYZ s.r.o. dosahuje zisku v celém období 2020-2022. Porovnání mezi ČÚL a IFRS ukazuje značné rozdíly zejména u rentability tržeb, která dle ČÚL v některých případech dosahuje hodnot přesahujících 10 % a u IFRS dokonce přesahujících 20 – 45 %, což signalizuje schopnost podniku generovat zisk z tržeb. ROA a ROCE má velmi nízké hodnoty, ROA z důvodu velmi vysokých aktiv způsobených vysokými hodnotami nemovitostí ve vlastnictví a ROCE je ovlivněno výší dlouhodobých závazků a vlastního kapitálu. V roce 2022 se dle IFRS všechny hodnoty rentabilit výrazně snížili z důvodu poklesu výnosů.

Hodnoty všech rentability jsou přívětivější při využití položek z výkazů sestavených dle IFRS, což je dáno vyššími hodnotami zisků.

Po změně krátkodobých závazků dle ČÚL jsou i ukazatele rentability ovlivněny, konkrétně ukazatel ROCE, jak je možné vidět v grafu 20. V tomto případě hodnota ROCE po změně ještě klesne a nepřesahuje 1 %.

Graf 20 - ROCE - změny

Zdroj: vlastní zpracování, účetní výkazy podniku XYZ s.r.o.

Do výpočtů rentability dle IFRS by byl možné zahrnout i úplný výsledek za období, který obsahuje položky Čistý zisk / ztráta po zdanění z přecenění finančních derivátů k zajištění. Rentabilita obvykle reflektuje běžné výsledky hospodaření podniku a zahrnutí úplného výsledku by mohlo zkreslit tyto výsledky, neboť obsahuje prvky nesouvisející s běžnými provozními aktivitami. Na druhou stranu zahrnutí úplného výsledku do výpočtů rentability umožňuje získat komplexnější pohled na výsledky společnosti, které jsou ovlivněny změnami hodnoty finančních nástrojů používaných k zajištění rizik. Avšak, je důležité si uvědomit, že zahrnutí těchto položek může způsobit výrazné fluktuace v ukazatelích rentability, zejména pokud jsou tyto změny hodnoty finančních nástrojů velké. Analyzovat rentabilitu s tímto zahrnutím vyžaduje porozumění tomu, jakým způsobem tyto položky ovlivňují výsledné ukazatele a jaký má vliv na celkový obraz finanční situace společnosti.

6 Závěr

V rámci diplomové práce byl proveden rozbor vlivu odlišného vykazování dle české účetní legislativy a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví na ukazatele finanční analýzy. Zároveň byla zhodnocena finanční situace podniku. První část práce byla věnována teoretickým východiskům, které byly následně aplikovány ve druhé části. Teoretická část se zaměřila na důkladný popis obou forem výkaznictví a finanční analýzy spolu s jejími klíčovými ukazateli. V rámci práce bylo provedeno komparativní zhodnocení výsledků a dopadů, které vyplývají z využití obou uvedených účetních standardů.

Nejprve bylo z teoretických východisek zjištěno, že formát a součásti účetní závěrky dle české účetní legislativy a dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví se stále velmi liší. V ČÚL jsou požadavky na vykazování specifikovány detailně a mají ucelenou strukturu. Naopak dle IFRS je vykazování řízeno pouze koncepčním rámcem a účetní jednotky si mohou strukturu výkazů určit sami. Dle ČÚL jsou požadavky na výkazy dány dle velikosti účetní jednotky, v IFRS jsou požadavky pro účetní jednotky stejné. Dalším zásadním rozdílem ve vykazování je funkční měna, která je dle ČÚL jasně daná a mohou se používat pouze české koruny, dle IFRS si účetní jednotka může funkční měnu zvolit dle převažující používané měny. Avšak i v České republice se od nového toku 2024 bude moci k účtování využívat jiná funkční měna.

Další část práce byla zaměřena již na praktické využití teoretických východisek týkajících se finanční analýzy. Byla provedena finanční analýza za období 2020-2022 u zvoleného podniku XYZ s.r.o., který účtuje dle IFRS, ale pro účely daňového přiznání k dani z příjmu musí sestavovat výkazy i dle ČÚL.

Největší rozdíly mezi vykazováním položek dle ČÚL a IFRS byly vyobrazeny v horizontální analýze. Aktiva jsou nejvíce ovlivněna rozdílným způsobem oceňování majetku. Pasiva jsou pak ovlivněna vlastním kapitálem, který je složen z výsledku hospodaření a oceňovacích rozdílů. Další položkou, která ovlivňuje pasiva jsou celkové závazky neboli cizí zdroje. Rozdíl vzniká zejména mezi dlouhodobými a krátkodobými závazky. Krátkodobé závazky dle ČÚL jsou chybně vykázány a proto dochází k výrazným rozdílům. Další položkou ovlivňující rozdíly je odložený daňový závazek, který dle ČÚL zřetelně převyšuje hodnotu IFRS. Výkaz zisku a ztráty upozorňuje na rozdílné hodnoty nákladů a výnosů a tím vzniklé rozdíly u zisku neboli výsledků hospodaření. Tyto rozdíly

jsou dány zejména odpisy v nákladech, které jsou pouze v ČÚL a v IFRS je přecenění majetku spíše mezi výnosy. Dalšími položkami způsobující rozdíly jsou ostatní finanční výnosy a náklady, sestávající převážně z kurzových rozdílů u položek dle ČÚL.

Ukazatele likvidity poukázaly na rozdíly ve výpočtech se zahrnutím oběžných či krátkodobých aktiv v čitateli. Dochází k rozdílům z důvodu toho, že v oběžných aktivech jsou zahrnuty i dlouhodobé pohledávky, které jsou složeny z pohledávek z termínovaných operací. Z důvodu velmi vysokých krátkodobých závazků je likvidita podniku nízká, neznamená to však že není schopen platit se závazky. Z okamžité likvidity dle IFRS lze usoudit, že ze svých peněžních prostředků je schopen splácet své závazky. Dle IFRS se toto potvrzuje i u ostatních likvidit, kdy jsou hodnoty vyšší než dle ČÚL. Ovšem při změně vykázání krátkodobých závazků se ukazatele likvidity dle ČÚL výrazně zlepšil a dokonce dosahují vyšších hodnot než dle ČÚL. Je to způsobeno tím, že v IFRS se do krátkodobých závazků zahrnuje více položek než dle ČÚL, například časové rozlišení pasiv je dle ČÚL mimo závazky.

Schopnost splácet dlouhodobé závazky byla vypočtena pomocí ukazatelů solventnosti, podle kterých je podnik velmi zadlužený, dle ČÚL z více než 85 % a dle IFRS z přibližně 77 %. Zadluženost je způsobena velkou půjčkou od banky a přízněné osoby. Rozdíly mezi zadlužeností vznikají z důvodu rozdílných hodnot cizích zdrojů. V případě zahrnutí v čitateli pouze celkových dluhů, což jsou úročené závazky, se hodnoty zadluženosti sníží. Výsledky solventnosti zůstávají nižší dle IFRS, každopádně zadluženost klesla v obou případech, protože závazky, které vznikají pravidelným chodem společnosti nejsou zahrnuty do výpočtu. Další důležitým ukazatelem solventnosti je ukazatel úrokového krytí, který informuje o tom, že podnik je schopen ziskem pokrýt úroky, neboť EBIT je vyšší než nákladové úroky. Z výsledků lze také podotknout, že IFRS hodnoty jsou vyšší než ČÚL, což je způsobeno vyššími zisky. Míra zadluženosti úzce souvisí s ukazatelem věřitelského rizika a podává informaci o výši vlastního kapitálu k cizím zdrojům / celkovým závazkům. Po změně výpočtu a zahrnutím pouze úročených dluhů ukazatele klesají, což je žádoucí.

Hodnocení aktivity bylo zaměřeno na stálá aktiva, pohledávky a závazky. Podnik má velmi nízké obraty aktiv způsobené velmi vysokými hodnotami nemovitostí pořízenými v roce 2019. Dle ČÚL jsou tedy málo odepsané a dle IFRS se přeceňují na reálnou hodnotu, která zůstává vysoká. Nízký obrat závazků je způsoben vysokými

celkovými závazky související s půjčkami. Rozdíly mezi ČÚL a IFRS jsou nejvýraznější u doby obratu krátkodobých závazků, což je způsobeno chybným vykázáním závazků ve výkazech dle ČÚL. Z doby obratu závazků z obchodních vztahů lze usoudit, že podnik své závazky platí v poměrně krátké době a pohledávky mu jsou také placeny rychle, v roce 2021 dokonce podnik neměl ke konci roku žádné pohledávky z obchodních vztahů. Po zahrnutí změny (přesun krátkodobých závazků) se doba obratu krátkodobých závazků dle ČÚL výrazně sníží. Doba obratu krátkodobých závazků ČÚL je po změně nižší než u IFRS. Doporučováno je, aby byla doba obratu závazků vyšší než pohledávek, toto podnik nesplňuje.

V neposlední řadě byla zjištěna výkonnost podniku a dle výsledků rentability je adekvátní a ve všech letech dosahuje podnik zisku. Celkově ukazatele rentability vykazují vyšší výsledné hodnoty dle IFRS, je to dáno nižšími náklady a tím vyššími zisky. Pouze v roce 2022, kdy výrazněji klesly výnosy, se u některých rentabilit ukázaly hodnoty dle ČÚL vyšší. V roce 2022 dochází v IFRS k velkému poklesu zisků, způsobené snížením výnosů způsobené přeceněním investičního majetku dolů.

Zda by podnik XYZ s.r.o. měl upřednostňovat vytváření finanční analýzy s použitím položek z výkazů sestavených dle ČÚL nebo IFRS je diskutabilní. Obě varianty mají své výhody a nevýhody. Z hlediska toho, že podnik se soustředí zejména na vykazování dle IFRS, by bylo výhodnější i dle IFRS sestavovat finanční analýzu a usnadňovalo by to porovnání s mezinárodními podniky. Po provedení navržených změn by bylo možné uvážit i finanční analýzu s položkami z výkazů sestavených dle ČÚL. ČÚL má striktnější pravidla, která mohou vést k důkladnějším a méně obecným prezentacím finančních údajů a usnadňují porovnání s domácími společnostmi.

Při výběru je vhodné zvážit, jaké strategie a cíle má podnik. Pokud je orientován na mezinárodní trh nebo na získávání zahraničních investorů, používání IFRS může být vhodnější. Pro společnosti s převážně domácími zájmy může být upřednostněn ČÚL. Některé společnosti mohou využívat oba standardy v kombinaci pro získání komplexnějšího obrazu o své finanční situaci a pro splnění různých požadavků investorů. Je důležité pečlivě zvážit výhody a nevýhody obou standardů při výběru vhodného přístupu pro konkrétní podnik.

7 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

Analysis of Financial Statements: The Importance of Financial Indicators in Enterprise.

Hasanaj, Petrit a Kuqi, Beke. 2019. 2, Kosovo : IDEAS SPREAD, 2019, Sv. 2. ISSN 2576-3024.

Dvořáková, Dana. 2011. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS.* Brno : Computer Press, a.s., 2011. ISBN 978-80-251-3652-2.

Dvořáková, Dana. 2022. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS.* Brno : BizBooks, 2022. ISBN 978-80-265-1085-7.

Friedlob, George T. a Schleifer, Lydia L.F. 2003. *Essential of Financial Analysis.* New Jersey : John Wiley & Sons, Inc., 2003. ISBN 0-471-22830-3.

Helfert, Erich A. 2001. *Financial Analysis Tools and Techniques: A Guide for Managers.* New York : The McGraw-Hill Companies, 2001. ISBN 9780071395410.

Hinke, Jana, Bárková, Dana a Hruška, Zdeněk. 2016. *Účetnictví 2.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2016. ISBN 978-80-247-4281-6.

Jílek, Josef a Svobodová, Jitka. 2013. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2013. ISBN 978-80-247-4710-1.

Jílek, Josef. 2018. *Hlavní účetní systémy: IFRS a US GAAP.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2018. ISBN 978-80-247-2774-5.

Knápková, Adriana, Pavelková, Drahomíra, Remeš, Daniel, Šteker, Karel. 2017. *Finanční analýza.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.

Králová, Magdalena a Hejret, Miloslav. 2022. *Zákon o účetnictví 2022 - s komentářem.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2022. ISBN 978-80-271-3598-1.

Lee, Kenneth a Taylor, Deborah. 2022. *Financial Statement Analysis Under IFRS.* Londýn : Financial Edge Training, 2022. ISBN 978-1-9165028-0-2.

Novotný, Pavel. 2022. *Účetnictví pro úplné začátečníky.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2022. ISBN 978-80-271-3597-4.

Robinson, Thomas R., a další. 2009. *International Financial Statement Analysis.* New Jersey : John Wiley & Sons, Inc., 2009. ISBN 978-0-470-28766-8.

Růčková, Petra. 2019. *Finanční analýza.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2019. ISBN 978-80-271-2633-0.

- Sedláček, Jaroslav. 2011.** *Finanční analýza podniku*. Brno : Computer Press, a.s., 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- Sedláček, Jaroslav. 2004.** *Účetnictví podnikatelů*. Praha : C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-859-2.
- Skálová, Jana a kolektiv. 2019.** *Podvojný účetnictví*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2019. ISBN 978-80-271-2249-3.
- Šteker, Karel a Otrusinová, Milada. 2021.** *Jak číst účetní výkazy*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2021. ISBN 978-80-271-3184-6.
- Weygandt, Jerry J., Kimmel, Paul D. a Kieso, Donald E. 2013.** *Financial Accounting: IFRS Edition*. New Jersey : John Wiley & Sons, Inc., 2013. ISBN 978-1-118-28590-9.
- Wiley, John. 2018.** *Interpretation and Application of IFRS Standards*. Cornwall : John Wiley & Sons, Ltd., 2018. ISBN 978-1-119-46150-0.
- Wiley, John. 2022.** *Interpretation and Application of IFRS Standards*. Cornwall : John Wiley & Sons, Ltd., 2022. ISBN: 978-1-119-90450-2.

Legislativní zdroje

- Zákon č. 221/2015 Sb.**, Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [Online] AION CS, s.r.o., 2010 [Citace: 20. listopad 2023.] <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-221>
- Zákon č. 563/1991 Sb.**, Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [Online] AION CS, s.r.o., 2010 [Citace: 25. únor 2023.] <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563#cast4>
- Vyhláška č. 501/2002 Sb.**, Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [Online] AION CS, s.r.o., 2010 [Citace: 10. říjen 2023.] <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-501#f5151984>
- Vyhláška č. 500/2002 Sb.**, Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [Online] AION CS, s.r.o., 2010 [Citace: 10. září 2023.] <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-500>

Internetové zdroje a ostatní

- IFRS Accounting Standards Navigator.** *IFRS*. [Online] © IFRS Foundation, 2023. [Citace: 10. září 2023.] <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/>.

IFRS Accounting Standards Navigator – Conceptual Framework. *IFRS*. [Online] © IFRS Foundation, 2023. [Citace: 10. září 2023.] <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/conceptual-framework.html/content/dam/ifrs/publications/html-standards/english/2023/issued/cf/>

IFRS Accounting Standards Navigator – IFRS 1. *IFRS*. [Online] © IFRS Foundation, 2023. [Citace: 10. září 2023.] <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-1-first-time-adoption-of-ifrs.html/content/dam/ifrs/publications/html-standards/english/2023/issued/ifrs1/>

IFRS Accounting Standards Navigator – IAS 1. *IFRS*. [Online] © IFRS Foundation, 2023. [Citace: 10. září 2023.] <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-1-presentation-of-financial-statements.html/content/dam/ifrs/publications/html-standards/english/2023/issued/ias1/>

Jahoda a Richard. 2023. Nový zákon o účetnictví má platit od roku 2025. Co nás čeká? *Grinex Czech Republic*. [Online] 27. duben 2023. [Citace: 18. listopad 2023.] <https://grinex.cz/cs/blog/2023/04/27/novy-zakon-o-ucetnictvi-ma-platit-od-roku-2025-co-nas-ceka/>.

Účetní informace z podniku XYZ s.r.o.

8 Seznam tabulek, vzorců, grafů a zkratk

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Vzorce využití v kapitole Vlastní práce - horizontální analýza.....	12
Tabulka 2 - Vzorce využití v kapitole Vlastní práce - poměrové ukazatele	13
Tabulka 3 - Vzorce využití v kapitole Vlastní práce - solventnost	14
Tabulka 4 - Kategorizace účetní jednotky	17
Tabulka 5 - Vztahy mezi účetními výkazy dle ČÚL	18
Tabulka 6 - Vztahy mezi účetními výkazy dle IFRS	27
Tabulka 7 - Horizontální analýza rozvahových položek ČÚL a IFRS 2020-2022.....	49
Tabulka 8 - Horizontální analýza výsledkových položek ČÚL a IFRS 2020-2022	51
Tabulka 9 - Běžná likvidita s využitím krátkodobých a oběžných aktiv	53
Tabulka 10 - Výpočet likvidity za rok 2020 dle ČÚL A IFRS	54
Tabulka 11 - Výpočet likvidity za rok 2021 dle ČÚL a IFRS	55
Tabulka 12 - Výpočet likvidity za rok 2022 dle ČÚL a IFRS	55
Tabulka 13 - Výpočet solventnosti za rok 2020 dle ČÚL a IFRS	59
Tabulka 14 - Výpočet solventnosti za rok 2021 dle ČÚL a IFRS	60
Tabulka 15 - Výpočet solventnosti za rok 2022 dle ČÚL a IFRS	60
Tabulka 16 - Výpočet aktivity za rok 2020 dle ČÚL a IFRS	63
Tabulka 17 - Výpočet aktivity za rok 2021 dle ČÚL a IFRS	64
Tabulka 18 - Výpočet aktivity za rok 2022 dle ČÚL a IFRS	65
Tabulka 19 - Výpočet rentability za rok 2020 dle ČÚL a IFRS	68
Tabulka 20 - Výpočet rentability za rok 2021 dle ČÚL a IFRS	69
Tabulka 21 - Výpočet rentability za rok 2022 dle ČÚL a IFRS	69
Tabulka 22 - Horizontální analýza rozvahových položek ČÚL a IFRS 2020 - změny	74

8.2 Seznam vzorců

Vzorec 1 - Horizontální analýza	31
Vzorec 2 - Vertikální analýza	31
Vzorec 3 - Čistý pracovní kapitál	32
Vzorec 4 - Běžná likvidita	33
Vzorec 5 - Pohotová likvidita	34

Vzorec 6 - Okamžitá likvidita.....	35
Vzorec 7 - Ukazatel věřitelského rizika.....	36
Vzorec 8 - Ukazatel úrokového krytí.....	37
Vzorec 9 - Ukazatel míry zadluženosti.....	37
Vzorec 10 - Obrat celkových aktiv	39
Vzorec 11 - Obrat stálých aktiv	39
Vzorec 12 - Obrat zásob	40
Vzorec 13 - Doba obratu zásob.....	40
Vzorec 14 - Obrat pohledávek	40
Vzorec 15 - Doba obratu pohledávek	41
Vzorec 16 - Obrat závazků	41
Vzorec 17 - Doba obratu závazků.....	42
Vzorec 18 - Rentabilita aktiv	43
Vzorec 19 - Rentabilita dlouhodobých zdrojů.....	44
Vzorec 20 - Rentabilita vlastního kapitálu	45
Vzorec 21 - Rentabilita tržeb / zisková marže.....	46

8.3 Seznam grafů

Graf 1 - Běžná likvidita za období 2020-2022	56
Graf 2 - Pohotovostní likvidita 2020-2022.....	57
Graf 3 - Okamžitá likvidita 2020-2022.....	58
Graf 4 - Ukazatel věřitelského rizika 2020-2022.....	61
Graf 5 - Ukazatel úrokového krytí 2020-2022.....	61
Graf 6 - Míra zadluženosti 2020-2022.....	62
Graf 7 - Doba obratu krátkodobých pohledávek a závazků 2020-2022	66
Graf 8 - Doba obratu pohledávek a závazků z obchodních vztahů 2020-2022	67
Graf 9 - Rentabilita aktiv (ROA) a rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)	70
Graf 10 - Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) a rentabilita tržeb (ROS).....	71
Graf 11 - Změny běžné likvidity.....	75
Graf 12 - Porovnání běžné likvidity ČÚL a IFRS po změnách	76
Graf 13 - Změny okamžité likvidity	77
Graf 14 - Porovnání okamžité likvidity ČÚL a IFRS po změnách.....	77
Graf 15 - Změny ukazatele věřitelského rizika ČÚL a IFRS	78

Graf 16 - Změny míry zadluženost ČÚL	79
Graf 17 - Obrat krátkodobých závazků dle ČÚL 2020-2022 - změny.....	81
Graf 18 - Obrat krátkodobých závazků dle IFRS 2020-2022 - změny	81
Graf 19 - Doba obratu krátkodobých závazků a pohledávek - změny	82
Graf 20 - ROCE - změny	83

8.4 Seznam použitých zkratk

ČÚL – česká účetní legislativa

IFRS – Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

TCZK – tisíce koruny

TEUR – tisíce eura

DO – doba obratu

ROA – rentabilita celkového kapitálu, rentabilita aktiv

ROE – rentabilita vlastního kapitálu

ROCE – rentabilita dlouhodobého kapitálu

ROS – rentabilita tržeb

9 Přílohy

Seznam příloh

Příloha 1 – Použité kurzy k přepočtu EUR

Příloha 2 – Rozvaha ČÚL za období 2020-2022

Příloha 3 – Rozvaha IFRS za období 2020-2022

Příloha 4 – Výkaz zisku a ztráty ČÚL za období 2020-2022

Příloha 5 – Výkaz zisku a ztráty IFRS za období 2020-2022

Příloha 1 – Použité kurzy k přepočtu EUR

kurzy		
31.12.2020	31.12.2021	31.12.2021
26,245	24,86	24,115

Příloha 2 – Rozvaha ČÚL za období 2020-2022

	2020	2020 - změny	2021	2022
AKTIVA CELKEM	2 329 521	2 186 982	2 181 870	2 332 816
Stálá aktiva	2 302 474	2 159 935	2 138 767	2 117 620
Dlouhodobý hmotný majetek	2 302 474	2 159 935	2 138 767	2 117 620
<i>Pozemky a stavby</i>	<i>2 302 474</i>	<i>2 159 935</i>	<i>2 138 767</i>	<i>2 117 620</i>
<i>Pozemky</i>	943 986	943 986	943 986	913 866
<i>Stavby</i>	1 358 488	1 215 949	1 194 781	1 203 754
Oběžná aktiva	27 047	27 047	43 103	214 792
Pohledávky	17 706	17 706	24 878	193 960
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>24 878</i>	<i>190 722</i>
Pohledávky - ostatní	0	0	24 878	190 722
Jiné pohledávky	0	0	24 878	190 722
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	<i>17 706</i>	<i>17 706</i>	<i>0</i>	<i>3 238</i>
Pohledávky z obchodních vztahů	12 109	12 109	0	3 238
Pohledávky - ostatní	5 597	5 597	0	0
Stát - daňové pohledávky	5 597	5 597	0	0
Peněžní prostředky	9 341	9 341	18 225	20 832
Peněžní prostředky na účtech	9 341	9 341	18 225	20 832
<i>Časové rozlišení aktiv</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>404</i>
Náklady příštích období	0	0	0	404
PASIVA CELKEM	2 329 521	2 186 982	2 181 870	2 332 816
Vlastní kapitál	247 339	131 882	192 399	321 567
<i>Základní kapitál</i>	<i>11</i>	<i>11</i>	<i>11</i>	<i>11</i>
Základní kapitál	11	11	11	11

Ázio a kapitálové fondy	285 821	164 402	271 173	440 708
Kapitálové fondy	285 821	164 402	271 173	440 708
Ostatní kapitálové fondy	223 914	223 914	223 914	223 914
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	61 907	-59 512	47 259	216 794
Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	-6 144	-6 144	-83 498	-140 090
Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	-6 144	-6 144	-83 498	-140 090
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	6 959	12 921	17 506	20 938
Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	-39 308	-39 308	-12 793	0
Cizí zdroje	2 072 086	2 045 004	1 979 600	2 001 581
Rezervy	643	643	994	919
Ostatní rezervy	643	643	994	919
Závazky	2 071 443	2 044 361	1 978 606	2 000 662
<i>Dlouhodobé závazky</i>	<i>1 371 765</i>	<i>1 344 683</i>	<i>1 312 683</i>	<i>1 322 133</i>
Závazky k úvěrovým institucím	1 098 955	1 098 955	1 028 182	997 357
Odložený daňový závazek	255 971	228 889	259 641	307 895
Závazky - ostatní	16 839	16 839	24 860	16 881
Závazky ke společníkům	0	0	24 860	16 881
Jiné závazky	16 839	16 839	0	0
<i>Krátkodobé závazky</i>	<i>699 678</i>	<i>699 678</i>	<i>665 923</i>	<i>678 529</i>
Závazky k úvěrovým institucím	11 272	11 272	10 665	0
Závazky z obchodních vztahů	2 057	2 057	2 382	1 936
Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	683 232	683 232	649 857	674 326
Závazky - ostatní	3 117	3 117	3 019	2 267
Stát - daňové závazky a dotace	2 040	2 040	2 011	1 995
Dohadné účty pasivní	1 077	1 077	1 008	272
Časové rozlišení pasiv	10 096	10 096	9 871	9 668
Výnosy příštích období	10 096	10 096	9 871	9 668

Příloha 3 – Rozvaha IFRS za období 2020-2022

	2020 (EUR)	2020 (CZK)	2021 (EUR)	2021 (CZK)	2022 (EUR)	2022 (CZK)
Dlouhodobá aktiva	87 730	2 302 474	90 446	2 248 489	97 324	2 346 968
Investice do nemovitostí	87 730	2 302 474	89 445	2 223 603	89 415	2 156 243
Pohledávky z termínových operací	0	0	1 001	24 885	7 909	190 726
Krátkodobá aktiva	953	25 011	733	18 222	1 015	24 477
Pohledávky z obchodních vztahů	461	12 099	0	0	134	3 231
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	356	9 343	733	18 222	864	20 835
Daňové pohledávky	136	3 569	0	0	17	410
AKTIVA CELKEM	88 683	2 327 485	91 179	2 266 711	98 339	2 371 445
Základní kapitál	1	26	1	25	1	24
Ostatní kapitálové fondy	8 644	226 862	8 644	214 890	8 644	208 450
Fond z přecenění	-430	-11 285	918	22 821	6 502	156 796

Nerozdělený zisk (VH běžného období + minulého období a záloha na podíl)	10 744	281 976	10 639	264 486	9 194	221 713
Vlastní kapitál celkem	18 959	497 579	20 202	502 222	24 341	586 983
Dlouhodobé závazky	67 599	1 774 136	68 456	1 701 816	69 989	1 687 785
Dlouhodobé půjčky	67 216	1 764 084	66 906	1 663 283	66 495	1 603 527
Odložený daňový závazek	383	10 052	1 550	38 533	3 494	84 258
Krátkodobé závazky	2 125	55 771	2 521	62 673	4 009	96 677
Půjčky, krátkodobá část	953	25 011	875	21 753	2 698	65 062
Závazky z obchodních vztahů	78	2 047	96	2 387	80	1 929
Ostatní krátkodobé závazky	448	11 758	1 550	38 534	1 231	29 686
Závazky z termínových operací	646	16 954	0	0	0	0
Daňové závazky	0	0	0	0	0	0
Závazky celkem	69 724	1 829 906	70 977	1 764 489	73 998	1 784 462
Vlastní kapitál a závazky celkem (PASIVA)	88 683	2 327 485	91 179	2 266 711	98 339	2 371 445

Příloha 4 – Výkaz zisku a ztráty ČÚL za období 2020-2022

	2020	2020 - změny	2021	2022
Tržby z prodeje výrobků a služeb	121 460	121 460	119 523	117 582
Výkonová spotřeba	12 080	12 080	10 661	10 270
Spotřeba materiálu a energie	1	1	0	0
Služby	12 079	12 079	10 661	10 270
Úpravy hodnot v provozní oblasti	0	21 121	21 167	21 120
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	0	21 121	21 167	21 120
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	0	21 121	21 167	21 120
Ostatní provozní výnosy	2 616	2 616	0	0
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	2 395	2 395	0	
Jiné provozní výnosy	221	221	0	
Ostatní provozní náklady	4 251	4 251	2 543	2 117
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	2 394	2 394	0	
Daně a poplatky z provozní činnosti	2 193	2 193	2 190	2 190
Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-336	-336	351	-76
Jiné provozní náklady	0	0	2	3
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	107 745	86 624	85 152	84 075
Nákladové úroky a podobné náklady	66 526	66 526	61 304	63 837
Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	49 188	49 188	46 517	44 508
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	17 338	17 338	14 787	19 329
Ostatní finanční výnosy	5 366	5 366	94 528	57 087
Ostatní finanční náklady	10 954	10 954	94 372	47 899
Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-72 114	-72 114	-61 148	-54 649
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	35 631	14 510	24 004	29 426
Daň z příjmů	28 672	1 589	6 498	8 488

Daň z příjmů odložená (+/-)	28 672	1 589	6 498	8 488
Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	6 959	12 921	17 506	20 938
Čistý obrat za účetní období = I.+ II.+ III.+ IV.+ V.+ VI.+ VII.	129 442	129 442	214 051	174 669

Příloha 5 – Výkaz zisku a ztráty IFRS za období 2020-2022

	2020 (EUR)	2020 (CZK)	2021 (EUR)	2021 (CZK)	2022 (EUR)	2022 (CZK)
Výnosy z pronájmu	4 597	120 648	4 648	115 549	4 778	115 221
Provozní náklady	-81	-2 126	-86	-2 138	-89	-2 146
Ostatní provozní výnosy	8	210	0	0	0	0
Nepřímé náklady	-444	-11 653	-447	-11 112	-430	-10 369
Přecenění investičního majetku	1 136	29 814	1 715	42 635	-30	-723
Provozní zisk (EBIT)	5 216	136 894	5 830	144 934	4 229	101 982
Ostatní finanční výnosy	15	394	14	348	94	2 267
Úrokové náklady	-2 574	-67 555	-2 568	-63 840	-2 635	-63 543
Kurzové zisky/ztráty	63	1 653	2	50	0	0
Čisté finanční náklady	-2 496	-65 508	-2 552	-63 443	-2 541	-61 276
Zisk před zdaněním (EBT)	2 720	71 386	3 278	81 491	1 688	40 706
Daň z příjmu	-492	-12 913	-882	-21 927	-634	-15 289
Zisk za období (EAT)	2 228	58 474	2 396	59 565	1 054	25 417
Ostatní úplný výsledek - <i>Položky s následnou reklasifikací do VZZ - Čistý zisk (+) / ztráta (-) po zdanění z přecenění finančních derivátů k zajištění</i>	-1 446	-37 950	1 348	33 511	5 584	134 658
Úplný výsledek za období	782	20 524	3 744	93 076	6 638	160 075